

KONGSBERG

ÅRSRAPPORT OG BÆREKRAFTSRAPPORT 2006

Kongsberg Gruppen (KONGSBERG) er et multinasjonalt, kunnskapsbasert konsern som leverer høyteknologiske systemer innen olje- og gassproduksjon offshore, handelsflåten, forsvar og romfart. Konsernets virksomhet er i hovedsak rettet mot det internasjonale markedet, med Europa, USA, Midtøsten og Asia som de viktigste geografiske områdene.

Kongsberg Gruppen ASA

Kongsberg Maritime AS

Offshore & Merchant Marine

Offshore & Marine
Process Automation
Subsea
Positioning

Kongsberg Defence & Aerospace AS

Defence & Aerospace

Missiles & Space
Naval Systems
Integrated Air Defence Systems
Dynamic Systems
Land Systems & Surveillance
Defence Communication

KONSERNET	
Kort om KONGSBERG	1
Hovedtall	2
Konsernsjef Jan Erik Korssjøen	4
Viktige hendelser	7
Dette er KONGSBERG	8
Historikk	11

VISJON, MÅL OG STRATEGI	
Visjon, mål og strategi	14
Strategisk retning	15

ÅRSBERETNING OG REGNSKAP	
Årsberetning	22
Regnskap med noter	30
– Konsern	30
– Kongsberg Gruppen ASA	59
Revisjonsberetning	63

VIRKSOMHETSBEKRIVELSE	
Kongsberg Maritime	66
Administrerende direktør Torfinn Kildal	67
Kort om Kongsberg Maritime	68
Viktige hendelser	69
Intervju med Lew Weingarth	69
KONGSBERGS posisjon i offshore-markedet	70
KONGSBERGS posisjon i markedet for handelsflåten	71
Beskrivelse av divisjonene	72
Kongsberg Defence & Aerospace	78
Administrerende direktør Tom Gerhardsen	79
Kort om Kongsberg Defence & Aerospace	80
Viktige hendelser	81
Intervju med Halvard Flesland	81
KONGSBERGS posisjon i forsvarsmarkedet	82
Beskrivelse av divisjonene	83

VIRKSOMHETSSTYRING OG FINANSIELL INFORMASJON	
Virksomhetsstyring	92
Eierstyring og selskapsledelse	92
Intervju med Jarl Ulvin	93
Norsk anbefaling	94
Organisasjon og styring	103
Styret i Kongsberg Gruppen ASA	104
Konsernledelsen	105
Finansiell informasjon	106
Aksjer og forholdet til aksjeeierne	106
Intervju med Terje Maurer	107
Finansiell risiko og markedsforhold	109
Viktige eiendelsposter i balansen	110
Økonomiske nøkkeltall	111

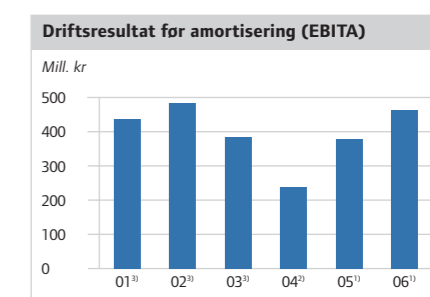
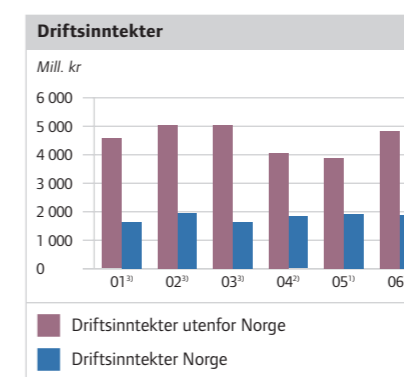
BÆREKRAFTSRAPPORTERING	
Innledning	114
Bærekraftige nøkkeltall	116
Våre verdier	117
Intellektuell kapital	118
Intervju med Ken Rune Nilsen	119
KONGSBERG i verden	120
Aktiviteter 2006	122
Mål 2007	123
Økonomi og verdiskaping	125
Styringsystemer for samfunnsansvar	127
Intervju med Jan Petter Sissener	127
Samfunnsansvar	128
Policy for samfunnsansvar	129
Intervju med Morten Ingebretsen	129
KONGSBERGS sosiale ansvar	130
Helse, arbeidsmiljø og sikkerhet	132
Mangfold	134
Etikk	135
Miljø	136
Ansvar for det ytre miljø	137
Miljøpolicy	137
Intervju med Siri Kalvig	137
Miljøregnskap	138
Organisering av miljøarbeidet	140
KONGSBERG bidrar til bedre og raskere informasjon om klimaendringene	141
GRI-indeks	143

Sammenhenger mellom resultatområder og produkt	146
Finanskalender	147
Adresser	147

Foto på omslag
Skjermbildet er hentet fra det integrerte våpensystemet om bord på de nye norske fregattene. Systemet henter frem opplysninger som skal gi mannskapet en best mulig oversikt over den taktiske situasjonen, og bidra til å finne fiendtlige overflate-fartøyer og undervannsbåter.

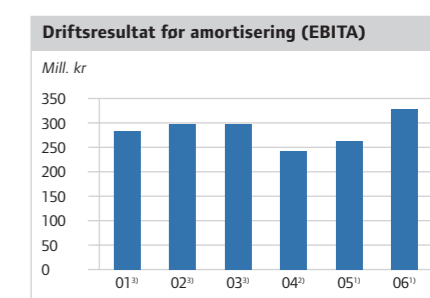
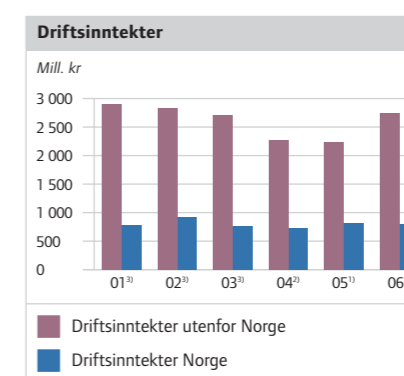
- Konsernet**
- Samlet vekst i driftsinntekter på 16 %. Økning innen begge forretningsområder.
 - 94 % av veksten skjer utenfor Norge, og andelen av salg utenfor Norge utgjør 72 % av driftsinntektene.
 - Driftsresultatet økte med 86 mill. kr. Resultatforbedring i både Offshore & Merchant Marine og Defence & Aerospace.
 - EBITA-marginen endte på 6,9 %. Marginforbedringer i begge forretningsområder.

Les mer side 2-11

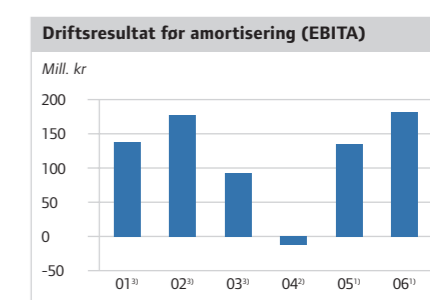
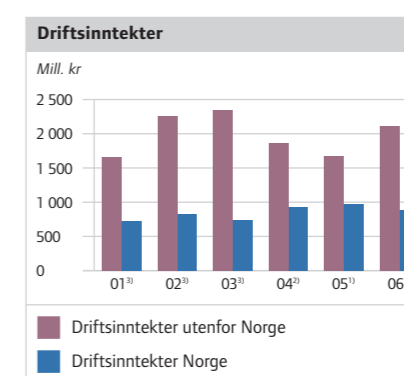
- Offshore & Merchant Marine**
- Vekst i driftsinntekter på 17 %. Vekst i leveranser knyttet til offshore-markedet. Handelsflåtemarkedet holder et stabilt høyt nivå.
 - Salg utenfor Norge utgjør 77 % av driftsinntektene.
 - Driftsresultatet økte med 67 mill. kr. Forbedring innenfor alle divisjoner. EBITA-marginen endte på 9,3 %. Lønnsomhetsforbedringene er oppnådd som en effekt av positive markedsforhold, fokus på effektiv gjennomføring og ved at deler av verdiskapingen flyttes nærmere kunden.

Les mer side 66-77

- Defence & Aerospace**
- Samlet vekst i driftsinntekter på 13 %. Dynamic Systems bidrar til den største andelen av veksten.
 - Salg utenfor Norge utgjør 71 % av driftsinntektene.
 - Driftsresultatet økte med 47 mill. kr. Størst resultatforbedring innenfor militær kommunikasjon og våpenstyringsystemer.
 - EBITA-marginen endte på 6,1 %. Dynamic Systems har oppnådd forbedret lønnsomhet som følge av et godt marked og høyere volum. Kommunikasjonsvirksomheten har gjennom fokus på prosjektgjennomføring hatt en positiv lønnsomhetsutvikling.

Les mer side 78-89

1) Tallene er presentert i henhold til IFRS (International Financing Reporting Standards), og felleskontrollert virksomhet er konsolidert etter bruttometoden.
2) Tallene er justert for effekter ved overgang til IFRS, salget av fritidsbåtvirksomheten, og felleskontrollert virksomhet er konsolidert etter bruttometoden.
3) Tallene er ikke justert for effekter i forbindelse med overgangen til IFRS, men presentert i henhold til NGAAP. Felleskontrollert virksomhet er rapportert som tilknyttede selskaper.

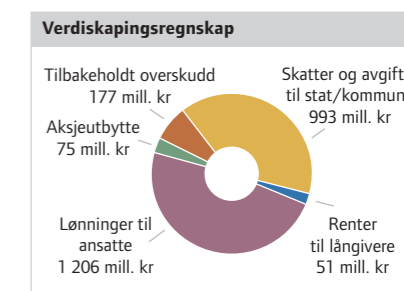
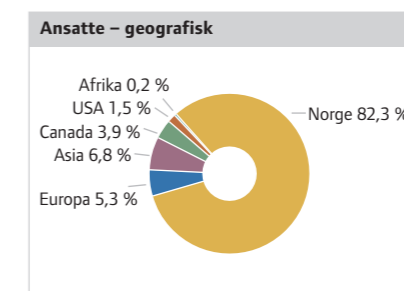
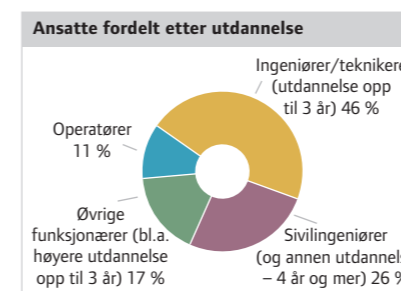
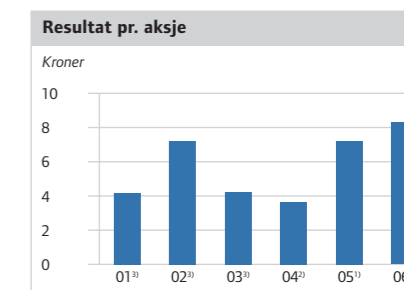
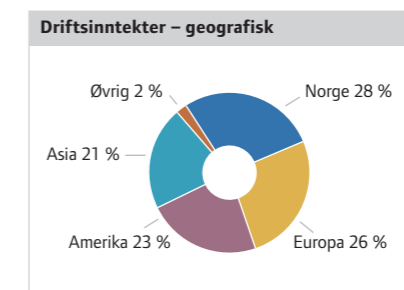
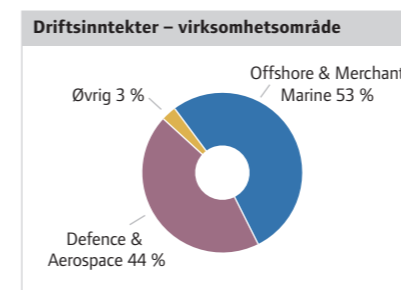
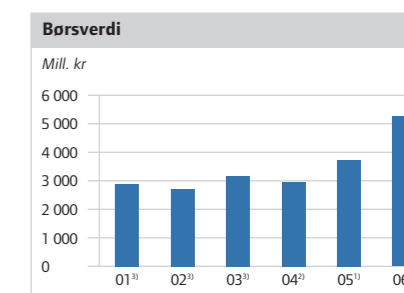
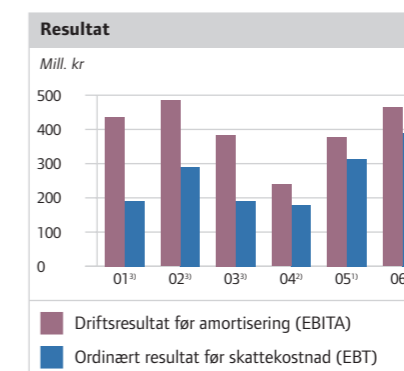
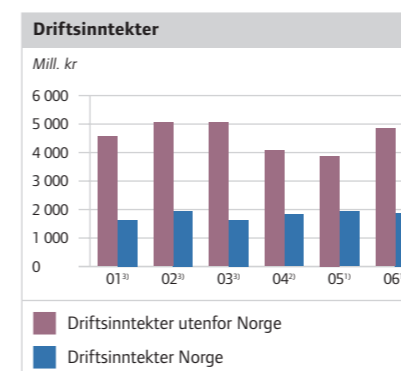
HOVEDTALL

- Nok et år med fremgang
- Økning i både driftsinntekter og driftsresultat
- Høy ordreinngang og stigende ordreserver

Beløp i mill. kr	2006 ¹⁾	2005 ¹⁾	2004 ²⁾	2003 ³⁾	2002 ³⁾	2001 ³⁾	2000 ³⁾
■ Drift							
Driftsinntekter	6 720	5 791	5 901	6 651	6 980	6 176	5 296
– Driftsinntekter sivilt	% 57	59	54	54	62	63	64
– Driftsinntekter forsvar	% 43	41	46	46	38	37	36
– Driftsinntekter utenfor Norge	% 72	67	69	76	72	74	74
Driftsresultat før amortisering (EBITA)	464	378	239	383	485	437	287
Driftsmargin før amortisering (EBITA)	% 6,9	6,5	4,1	5,8	6,9	7,1	5,4
Ordinært resultat før skatt (EBT)	390	314	180	190	291	191	188
Årsresultat	252	262	118	125	216	123	(56)
Ordreserver	6 472	5 416	5 425	5 913	5 143	6 401	6 610
Antall ansatte	3 650	3 372	3 495	4 176	4 208	4 012	3 765
■ Eiertes verdier							
Børsverdi	5 250	3 720	2 970	3 180	2 715	2 895	2 550
Resultat pr. aksje fra videreført virksomhet	8,30	7,19	3,44	4,23	7,21	4,18	(1,86)
P/E	21,08	17,24	27,62	25,06	12,55	23,09	-
Egenkapitalandel	% 23	23	26	30	31	27	26
Egenkapital	1 684	1 505	1 626	1 830	1 741	1 538	1 406
Utbytte	2,50	2,15	2,00	1,30	2,10	0,00	0,00

Nøkkeltall pr. forretningsområde

Beløp i mill. kr	Driftsinntekter			Driftsresultat		
	2006	2005	2004 ²⁾	2006	2005	2004 ²⁾
Offshore & Merchant Marine	3 553	3 034	3 013	329	262	242
Defence & Aerospace	2 997	2 650	2 791	182	135	(13)
Øvrig/eliminering	170	107	97	(47)	(19)	10
Konsernet	6 720	5 791	5 901	464	378	239

1) Tallene er presentert i henhold til IFRS (International Financing Reporting Standards), og felleskontrollert virksomhet er konsolidert etter bruttometoden.

2) Tallene er justert for effekter ved overgang til IFRS, salget av fritidsbåtvirksomheten, og felleskontrollert virksomhet er konsolidert etter bruttometoden.

3) Tallene er ikke justert for effekter i forbindelse med overgangen til IFRS, men presentert i henhold til NGAAP. Felleskontrollert virksomhet er rapportert som tilknyttede selskaper.

1) Tallene er presentert i henhold til IFRS (International Financing Reporting Standards), og felleskontrollert virksomhet er konsolidert etter bruttometoden.

2) Tallene er justert for effekter ved overgang til IFRS, salget av fritidsbåtvirksomheten, og felleskontrollert virksomhet er konsolidert etter bruttometoden.

3) Tallene er ikke justert for effekter i forbindelse med overgangen til IFRS, men presentert i henhold til NGAAP. Felleskontrollert virksomhet er rapportert som tilknyttede selskaper.

KONSERNESJEF JAN ERIK KORSSJØEN

"VI SKAPER BETYDELIGE VERDIER"

Hovedmålet for vår industrivirksomhet er å skape verdier, både på kort og lang sikt.

De vi skal skape verdier for, er først og fremst våre eiere, våre kunder, våre ansatte og det fellesskapet vi er en del av.

Den kortsiktige verdiskapingen kan uttrykkes gjennom det vi har oppnådd i løpet av 2006:

- For våre eiere økte verdien av konsernets aksjer på Oslo Børs i 2006 med 41,1 prosent til 5 250 millioner kroner. Utbyttet for 2006 er foreslått til 75 millioner kroner, eller kr 2,50 pr. aksje.
- Våre kunders verdiskaping skjer gjennom deres bruk av våre produkter og tjenester. I 2006 har kundene våre gitt oss 2 milliarder kroner høyere ordreinnngang enn i 2005. Totalt fikk vi nye ordrer for 7,6 milliarder kroner. Noe av

denne fremgangen kommer av en generell markedsoppgang, men vi registrerer at våre markedsandeler har økt i flere produktsegmenter.

- Våre ansatte har mottatt over 1,2 milliarder kroner i netto lønn. I tillegg har KONGSBERG tusenvis av underleverandører som også har ansatte som får ta del i den totale verdiskapingen.
- Fellesskapet har mottatt litt i underkant av 1 milliard kroner i form av skatter og avgifter.

Den langsiktige verdiskapingen kan delvis finne sitt uttrykk i hvilke investeringer vi

gjør for fremtiden. De viktigste er:

- Vi har økt våre utviklingskostnader for fremtidige produkter med 82 millioner kroner i forhold til 2005. Totalt bruker KONGSBERG 11 prosent av driftsinntektene til forskning og utvikling.
- Vi har kjøpt nye virksomheter i 2006 for 284 millioner kroner, virksomheter som skal styrke oss innenfor utvalgte produktområder. Disse oppkjøpene har ikke i sum gitt positivt bidrag til resultat pr. aksje i 2006, men forventes å bidra positivt i årene som kommer.

- Vi fortsetter å prioritere kompetanseutvikling både på fag og ledelse, og vi har tatt nye løft i å fornye våre produksjonsstyringsverktøy.

Oppsummert har vi skapt betydelige verdier i løpet av året. Årets verdiskaping er også høyere enn i 2005, og vi har økt våre investeringer for fremtiden. Økningene, både i hva vi har verdiskapt og den posisjonen vi har gjort, er delvis resultatet av børsens generelle utvikling, men mest av alt fordi vi har lagt bak oss enda et år med fremgang. Vi har fremgang både i driftsinntekter (16 prosent), resultater (22,8 prosent på EBITA), ordreinnngang (35 prosent) og ordreservere (19,5 prosent), samtidig som vår kapitalbruk er blitt redusert.

Gode markeder

Markedene er gode både innen offshore, markedet for handelsflåten og innen deler av forsvarsmarkedet.

Konsernets maritime forretningsområde, Kongsberg Maritime, har hatt høy kontrahering av sine produkter både til handelsfartøyer og spesialfartøyer for offshoreindustrien. I tillegg har boomen innen boreriggmarkedet og markedet for våre hydroakustikkbaserte produkter (sjøbunnkartlegging, sonarer og transpondere) ført til at forretningsområdet totalt sett har hatt en rekordstor ordreinnngang i 2006, hvor ordreserveren har fortsatt å øke åtte kvartaler på rad.

Vi fortsetter å ha verdensledende posisjoner innenfor de fleste av våre maritime produktområder. Vi har stor glede av å tilhøre en sterk norsk maritim klynge.

Kongsberg Maritime inngikk avtaler om å kjøpe selskapene Fantoft Process Technologies og Sense Intellifield i 2006. Sammen med selskapets egen olje- og gassaktivitet er oppkjøpene viktige i KONGSBERGs satsing på å bli en større og mer betydningsfull leverandør til olje- og gassindustrien.

2006 har også vært et fremgangsrikt år for konsernets forretningsområde innen forsvars- og romvirksomhet, Kongsberg

Defence & Aerospace. Både driftsinntekter, resultater, ordreinnngang og ordreservere er forbedret i løpet av året.

I markedet for forsvars- og romprodukter er KONGSBERG en relativt liten leverandør i internasjonal sammenheng. Det er imidlertid ett produktområde hvor vi er verdensledende, det er i markedet for våpenstyringssystemet Protector. Syv land har til nå valgt KONGSBERGs system til beskyttelse av sine operatører i militære kjøretøyer. Samlet har KONGSBERG solgt våpenstyringssystemer for over 1,2 milliarder kroner i 2006. Markedet fortsetter å øke etter hvert som flere og flere lands forsvar og kjøretøyleverandører ser hvordan vårt system både beskytter personellet og gir bedre presisjon enn tradisjonelle våpenstasjonsløsninger.

Videre har det i løpet av året, og på nyåret 2007, vært gjennomført flere vellykkede tester med vårt nye sjømålsmissil, NSM, som har bekreftet missilets meget avanserte egenskaper. Vi forhandler nå med Det norske forsvaret om en produksjonskontrakt. Disse testene og en kontrakt om leveranse av missilet vil være helt avgjørende for produktets videre kommersielle suksess.

I forsvarsmarkedet er det også betydelige muligheter for KONGSBERG knyttet til Norges planlagte kjøp av nye kampfly. Uansett hvilken flytype Norge kjøper, vil det bli stilt krav til at leverandøren skal inngå gjenkjøpsavtaler med norsk industri. KONGSBERG arbeider aktivt sammen med myndighetene og leverandørene i å utforme mulige industrielle "pakker".

Økt internasjonal tilstedeværelse

Mer enn 70 prosent av salgsinntektene i 2006 kommer fra land utenfor Norge, og denne andelen forventes å øke i årene som kommer. Også i 2006 har vi økt vår internasjonale tilstedeværelse. Hovedbegrunnelsen for denne økningen er å bedre vår konkurransekraft. Og dette oppnås først og fremst gjennom å øke nærheten til våre kunder. Krav om lokal verdiskaping er også viktig i noen av våre

markeder. I tillegg reduserer lokal verdiskaping ofte risiko ved valutasingninger. Sist, men ikke minst, er det muligheter for kostnadsbesparelser både relatert til å bruke lokal arbeidskraft og ved å produsere i land med lavere kostnadsnivå enn i Norge.

Økt konkurransekraft gir økt salg som igjen øker vår virksomhet både i Norge og internasjonalt, selv om vi relativt sett øker mer internasjonalt. Konsernet økte antall ansatte med 278 i løpet av året hvorav 45 prosent utenfor Norge.

I 2006 ble det opprettet en produksjonslinje for våpenstyringssystemet Protector i USA. I 2007 vil denne utvides slik at enda mer av produksjonen av dette produktet kan foregå i USA. Med dette sikrer vi oss mot valutasingninger ved at større deler av verdiskapingen skjer i lokal valuta, og for å være nærmere en av våre viktigste kunder i forsvarsmarkedet.

Vår internasjonale aktivitet innen offshore- og handelsflåtemarkedet øker. Dette har ført til at vi har iverksatt flytting til/bygging av nye lokaler både i Singapore og Sør-Korea.

Gjennom oppkjøpene av selskapene Gallium og Fantoft har vi økt vår tilstedeværelse i henholdsvis Canada og India.

KONGSBERG er nå etablert med mer enn 40 operasjoner i 24 land.

Ambisjoner

KONGSBERG har både finansiell og kompetansemessig evne og kapasitet til vekst. Konsernet har som mål å doble driftsinntektene i et 3-5 års perspektiv. Denne veksten vil skje både organisk og gjennom oppkjøp. Den økte ordreinnngangen i 2006, og de oppkjøpene vi gjennomførte i løpet av 2006, gir et godt grunnlag for videre organisk vekst. Vi fortsetter å ha en betydelig aktivitet i å identifisere og forfølge mulige oppkjøpskandidater.

Våre lønnsomhetsmål er forandret fra å være et fast mål til at vi stadig skal forbedre oss. Fra 2004 til 2005 bedret vi driftsresultatet (EBITA) med 58,2 prosent og fra 2005 til 2006 med 22,8 prosent.

I hele konsernet blir det gjennomført ulike tiltak knyttet til å bedre lønnsomheten. Vi forventer derfor at lønnsomheten skal fortsette å forbedre seg også gjennom 2007.

Vi skal også stå for verdier

Vi skal ikke bare skape verdier, vi skal også stå for verdier. I et konsern som KONGSBERG mangler det ikke på retningslinjer, instruksjoner og prosedyrer. Det viktige er hvilke valg vi gjør i forhold til hva vi vil stå for, og hvilke holdninger og hvilken atferd vi har i hverdagen.

I tillegg til å arbeide med holdninger har vi gjort valg i forhold til å kunne dokumentere hvilke standarder som best uttrykker våre holdninger. Vi har derfor i løpet av året tilsluttet oss FN-initiativet "UN Global Compact". Dette initiativet dekker områder som menneskerettigheter, miljø og korrupsjon på en måte som er helt sammenfallende med konsernets egne retningslinjer og holdninger.

KONGSBERG har i år valgt å gi ut en samlet års- og bærekraftsrapport. Med dette ønsker vi å si at bærekraft og samfunnsansvar skal være en integrert del av konsernets forretningsstrategi og daglige drift.

2007 – et spennende år

2006 var et fremgangsrikt år. Vi tror at fremgangen kommer til å fortsette også gjennom 2007 – for begge forretningsområdene.

Verdens behov for olje- og gassprodukter vil fortsette å øke. Dette betyr at markedet både for å finne olje og gass, kartlegge, utvikle, produsere, transportere og overhale/oppgradere/vedlikeholde over tid vil holde seg sterkt.

Vi tror også at behovet for transport av råvarer og gods via sjøveien vil øke, både fordi mengden av gods øker, men også fordi det, særlig i Europa, er politiske initiativ i gang for å flytte mer av gods-transporten fra landeveien til sjøveien.

Jeg har tidligere nevnt at vi i løpet av 2007 forventer å få en produksjonskontrakt på nytt sjømålsmissil (NSM). Det arbeides også aktivt med å selge sjømålsmissilet til andre land enn Norge. Vi ser også på muligheten av å integrere NSM på de forventede nye norske kampflyene, og har i den anledning signert en markedsføringsavtale med det amerikanske selskapet Lockheed Martin. Det skal bli spennende å komme videre fra utviklingsfasen, som nå har pågått i 10 år, og ut i markedet. Vi har store forventninger til dette produktets kommersielle muligheter.

Jeg har også nevnt KONGSBERGS muligheter knyttet til Norges kjøp av nye kampfly. Selv om Norge bare vil kjøpe et relativt lite antall fly, arbeider både myndigheter og vi for at norsk industri skal kunne bli leverandør av deler til hele serien av fly som skal bygges. Det kan derfor være nødvendig å inngå betingede kontrakter allerede i 2007 for å kunne være med på en slik utvikling. Vi snakker om relativt store industrielle satsinger som vil kunne gi inntekter til KONGSBERG i flere tiår fremover.

Utviklingen av olje- og gassressursene i nordområdene er også en interessant forretningsmulighet for KONGSBERG. Vi har en rekke produkter som er interessante i tilknytning til olje- og gassaktiviteten i Barentsområdet. Våre produkter dekker alle ledd i verdikjeden fra sjøbunntekning, seismikk, felt- og prosessimuleringer, feltutbygging, prosesskontroll inkludert integrerte operasjoner, satellittbasert overvåkning og alle elektronikkbaserte styrings- og kontrollsystemene om bord i de fartøyene, riggene og flytende produksjonsenheter som skal brukes i området.

Vi er her for å skape verdier. I 2007 har vi som ambisjon å skape enda mer verdier enn vi gjorde i 2006. Det betyr at vi både legger grunnlaget for mer kortsiktige gevinster for alle interessentene samtidig som vi bygger potensial for ytterligere vekst og lønnsomhet. Det synes jeg høres spennende ut.

Jan Erik Korsjøen
Konsernsjef

VIKTIGE HENDELSER

Konsern

Fremgang i lønnsomheten

Kongsberg Gruppen hadde i 2006 driftsinntekter på 6 720 (5 791) millioner kroner og et driftsresultat (EBITA) på 464 (378) millioner kroner. Driftsinntektene økte med 16 prosent, og lønnsomheten ble forbedret med 22,8 prosent fra 2005. Ordreinngangen i 2006 var på 7,6 milliarder kroner. Pr. 31.12.06 var ordre-reserven på 6,4 milliarder kroner, over 1 milliard kroner mer enn ved forrige årsskifte.

4. kvartal 2006

Kongsberg Defence & Aerospace NASAMS luftvernssystem til Nederland

Det norskutviklede luftvernssystemet NASAMS II (Norwegian Advanced Surface to Air Missile System) ble i desember solgt til Den nederlandske hæren. Kontrakten var på 345 millioner kroner, og systemet skal leveres i 2009. Nederland blir ansett som en viktig referansekunde når det gjelder muligheten for å selge NASAMS til andre land.

1.-4. kvartal 2006

Kongsberg Maritime

Høy aktivitet i 2006

Ordreinngangen innen Offshore & Merchant Marine var meget god i 2006. Det var høy aktivitet innen både offshoremarkedet og markedet for handelsflåtefartøyer. Blant annet ble det tildelt en ordre på integrerte kontrollsystemer for sikkerhet og automasjon på flytende produksjonsskip som BP skal operere på Skarv- og Idun-feltet.

Ved årsskiftet var ordreinngangen på rekordhøye 3 054 millioner kroner.

1. kvartal 2007

Kongsberg Maritime

Integrerte kontrollsystemer til Gjøa

Kongsberg Maritime ble i januar 2007 tildelt en kontrakt på ca. 80 millioner kroner som gjaldt integrerte kontrollsystemer for sikkerhet og prosessautomasjon om bord på en halvt nedsenkbar produksjonsplattform som skal brukes på olje- og gassfeltet Gjøa i Nordsjøen. Feltet og plattformen bygges ut av Statoil, mens kontrakten er inngått med Aker Kværner Stord. Gaz de France Norge skal være driftsoperatør på feltet.

1.-4. kvartal 2006 og 1. kvartal 2007

Kongsberg Defence & Aerospace

NSM-missilet klar for serieproduksjon

I månedsskiftet juli/ august 2006 og i begynnelsen av 2007 ble det gjennomført i alt fire vellykkede testutskytinger av NSM-missilet (Naval Strike Missile) i California, USA. Missilet som ble påbegynt utviklet i 1996, er nå klart for serieproduksjon. I januar 2007 ble det inngått en markedsføringsavtale med Lockheed Martin som gjelder tilpasning av missilet til kampflyet JSF.

1. kvartal 2007

Kongsberg Maritime

Gjennombrudd i cruisemarkedet

I januar 2007 ble det signert en kontrakt med Akers Yards Finland om betydelige leveranser av automasjonsutstyr til verdens største cruiseskip. Skipet bygges for Royal Caribbean International.

1.-4. kvartal 2006

Kongsberg Defence & Aerospace

Protector solgt til syv land

Våpenstyringssystemet Protector, som benyttes på pansrede personellkjøretøyer, er solgt til i alt syv land; USA, Canada, Australia, Finland, Norge, Irland og Sveits. I løpet av 2006 er det inngått kontrakter på i alt 1,2 milliarder kroner. Totalt er det inngått kontrakter på 2,6 milliarder kroner siden første leveranse i 2000.

1. kvartal 2007

Kongsberg Defence & Aerospace

Rammeavtaler om JSF-produksjon

I januar 2007 ble det signert langsiktige rammeavtaler med de amerikanske selskapene Lockheed Martin og Northrop Grumman om produksjon av komposittprodukter til det nye kampflyet JSF. Avtalene er betinget av at Norge i 2008 velger å anskaffe JSF som nye kampfly. Rammeavtalene har i første omgang et omfang på henholdsvis 1 300 og 650 millioner kroner.

DETTE ER KONGSBERG

Kongsberg Gruppen (KONGSBERG) er et multinasjonalt, kunnskapsbasert konsern med 3 650 ansatte i mer enn 20 land. Konsernet leverer høyteknologiske systemer til krevende kunder innen olje- og gassproduksjon offshore, handelsflåten, forsvar og romfart. KONGSBERG er notert på Oslo Børs, og staten er største aksjeeier med 50,001 prosent eierandel. Konsernet har hovedkontor på Kongsberg, og hadde en omsetning på 6,7 milliarder kroner i 2006.

Hovedmål

Hovedmålet for KONGSBERG er å skape aksjonærverdier over tid gjennom å drive lønnsom, vekstorientert industriell utvikling i et langsiktig perspektiv.

Vekst er en sentral del av konsernets strategi for å nå målet. Konsernets mål for vekst og lønnsomhet innebærer en doubling av salgsinntektene i et 3-5 års perspektiv og kontinuerlig forbedring i alle enheter uansett tidligere lønnsomhetsnivå. Målet for konsernets samlede lønnsomhet er en driftsmargin på 10 prosent.

Konsernet skal nå målet gjennom å fokusere på kunnskapsbaserte produkter og tjenester i utvalgte markedssegmenter, og gjennom å drive virksomheten etisk, miljømessig og sosialt ansvarlig.

Produkter

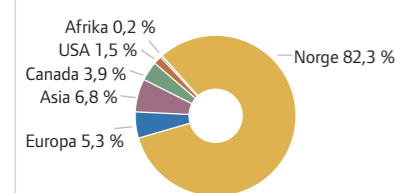
Konsernet er et av Norges ledende teknologiselskaper og har et av landets største industrielle ingeniørmiljøer.

Produktspekteret er preget av høyt teknologiinnhold. Produktene skal fungere i krevende omgivelser; fra multistråleekklodd som kartlegger sjøbunnen ned til 11 000 meters dyp til styringsmekanismer til solcellepaneler på romsonder som går i baner 36 000 kilometer ute i verdensrommet i flere år. Kravene til pålitelighet er derfor høye.

Markeder

KONGSBERG har en omsetning med god geografisk spredning. Markedene utenfor Norge utgjør en stadig større del av de totale driftsinntektene. I 1995 kom 40 prosent av driftsinntektene fra land utenfor Norge. I 2006 er denne andelen økt til 72 prosent.

Ansatte – geografisk

Kartet viser de steder i verden hvor KONGSBERG har virksomheter

Nærhet til kundene er et mål for å imøtekomme kravene fra de lokale markedene. Virksomheten og veksten utenfor Norge forventes fortsatt å øke.

Forretningsområder

KONGSBERGS to forretningsområder, Kongsberg Maritime og Kongsberg Defence & Aerospace, arbeider innenfor de samme teknologiområdene. De har begge sin viktigste kompetanse innen signalbehandling, reguleringsteknikk (kybernetikk), programvareutvikling og systemintegrasjon. Begge leverer systemer for beslutningsstøtte; fra kommando- og våpenkontrollsystemer til kommunikasjonsløsninger og automasjons- og overvåkningssystemer.

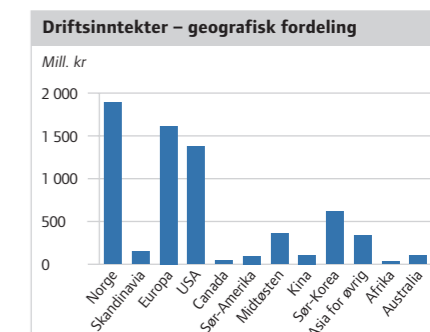
Kongsberg Maritime

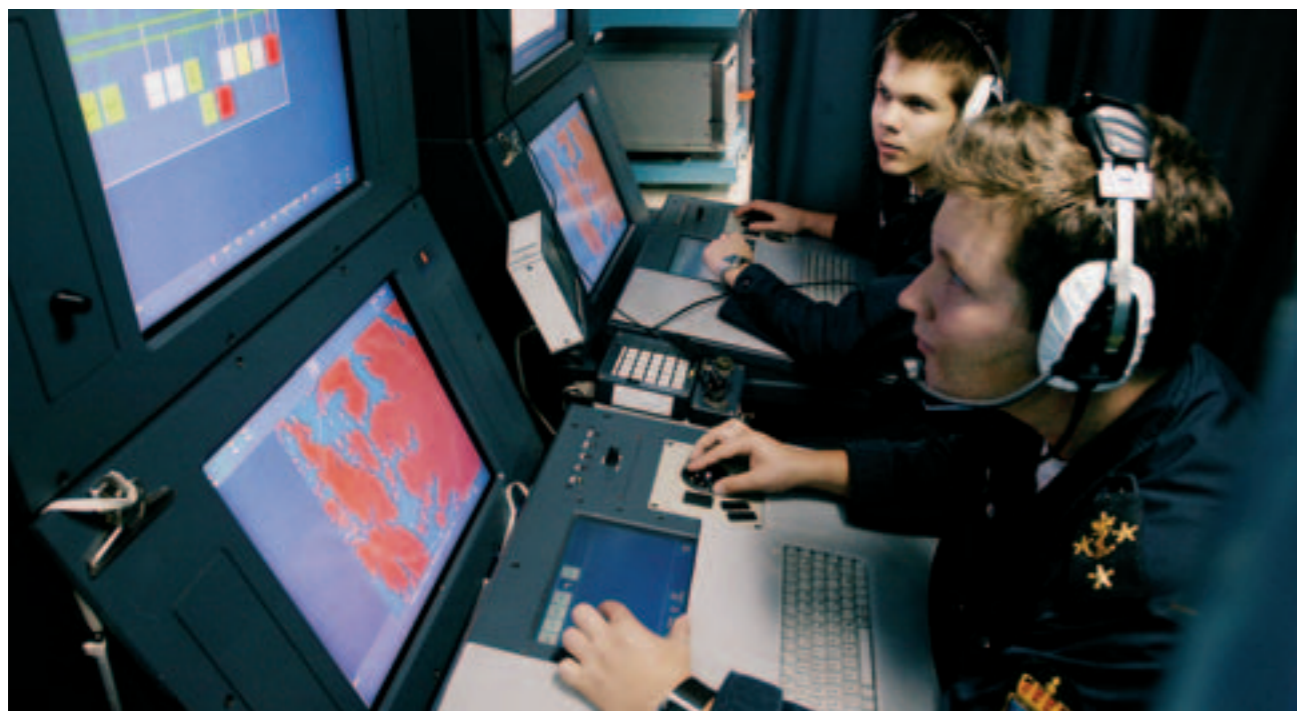
Kongsberg Maritime leverer produkter og systemer for dynamisk posisjonering, navigasjon og automasjon til handelskip og offshore-installasjoner, samt produkter og systemer for sjøbunnskartlegging, overvåkning, treningsimulatorer og til fiskefartøyer og fiskeriforskning.

Forretningsområdet er blant markedslederne innen disse områdene. Land med stor offshore-virksomhet og verftsindustri er viktige markeder.

Kongsberg Maritime legger vekt på å utnytte den felles teknologibasen for hele tiden å ligge i front med nye produkter og nye anvendelser.

Kongsberg Maritime hadde i 2006 driftsinntekter på 3,6 milliarder kroner og 2 009 medarbeidere. 72 prosent av driftsinntektene kom fra andre land enn Norge.

Sonaroperatører i operasjonsrommet ombord på KNM Fridtjof Nansen.

Kongsberg Defence & Aerospace

Kongsberg Defence & Aerospace er Norges ledende leverandør av forsvars- og romfartsrelaterte systemer. Det norske forsvaret er den viktigste kunden. Løsninger utviklet i samarbeid med Det norske forsvaret er internasjonalt konkurranse-dyktige og har de siste årene oppnådd en betydelig eksportandel. All eksport av forsvarsprodukter godkjennes av norske myndigheter. En sentral del av markedsstrategien er allianser med store internasjonale forsvarsbedrifter.

Kongsberg Defence & Aerospace leverer systemer for kommando- og våpenkontroll, våpenstyring og overvåkning, kommunikasjonsløsninger og missiler. Kongsberg Defence & Aerospace hadde i 2006 driftsinntekter på 3,0 milliarder kroner og 1 547 medarbeidere. 71 prosent av driftsinntektene var fra andre land enn Norge.

Kompetanse

KONGSBERG er en kunnskapsbedrift. Riktig kompetanse fremmer verdiskaping og er avgjørende for konsernets konkurransekraft. Konsernet har spesiell oppmerksomhet rettet mot prosessene rundt ansettelse, utvikling og ledelse av medarbeidere for å ta hånd om og utvikle den samlede kunnskapen. Av KONGSBERGS 3 650 medarbeidere har ca. 70 prosent høyere utdanning.

Nedtelling i operasjonssentralen for NSM testskudd T3 på Pt. Mugu, Den amerikanske marines testcenter i California.

Aksjonærpolitikk

KONGSBERGS hovedmål er å øke eierens verdier over tid. Vi har som policy at 30 prosent av konsernets årlige overskudd fra ordinær drift skal betales tilbake til aksjeeierne i form av utbytte. For 2006 foreslås et utbytte på kr 2,50 pr. aksje.

HISTORIKK

KONGSBERG er et kunnskapsbasert konsern og har i dag to forretningsområder; Kongsberg Maritime og Kongsberg Defence & Aerospace. Konsernet består etter restrukturering og oppkjøp av mange forskjellige selskaper med hver sin historie og sitt geografiske opprinnelsessted. Et raskt blikk på vår historie knytter likevel konsernet sterkt til Kongsberg bys utvikling gjennom flere århundrer.

1624-1814

Sølvfunn

Kongsberg by ble grunnlagt i 1624 av kong Christian IV basert på sølvfunn i området. Sølvverket og sølvgruvene på Kongsberg spilte en betydelig rolle i Norge i siste halvdel av 1600-tallet og frem til begynnelsen av 1800-tallet. Sølvverket var Norges største bedrift, og rundt 1720 utgjorde inntektene 20 prosent av statsbudsjettet.

1814-1955

Kongsberg Våpenfabrikk og maritimt miljø i Horten

Nedgangstider for Sølvverket medførte at Kongsberg Våpenfabrikk ble grunnlagt i 1814. De dyktigste bergverksingeniørene ble satt til å utvikle den nye hjørnesteinsbedriften.

På slutten av 1800-tallet ble Krag Jørgensen-geværet introdusert, og ble blant annet valgt som hovedvåpen for den amerikanske hæren. Dette var en av de første store eksportkontraktene for norsk industri. I Horten ble Marinens Hovedverft etablert i 1849, og det ble bygget opp et solid maritimt miljø i byen.

1955-1987

Industri-lokomotiv

Kongsberg Våpenfabrikk spilte en sentral rolle i oppbyggingen av norsk industri etter 2. verdenskrig. I perioden fra 1960 og frem til 1987 utviklet selskapet seg fra å være en mekanisk produksjonsbedrift til en bedrift med betydelig produktutvikling og satsing på flere markeder med høye krav til ytelse. Markedsområdene omfattet forsvar, bil, gassturbiner, data, offshore, luftfart og romfart.

I 1960 ble flåteplanen for Marinen vedtatt, og dette ble starten på en ny epoke i Hortens "elektroniske utvikling".

1987-1992

Krise og ny fremgang

I 1987 ble Kongsberg Våpenfabrikk restrukturert, og all sivil virksomhet ble solgt. De enhetene som ble solgt, drives fortsatt med utgangspunkt i Kongsberg-miljøet og har hatt god vekst og lønnsomhet.

Forsvarsvirksomheten ble videreført i selskapet Norsk Forsvarsteknologi AS, som dannet grunnlaget for dagens konsern, KONGSBERG.

Etter Berlinmurens fall i 1989 la selskapet en strategi med sikte på økt satsing i sivile markeder, samtidig med en bevisst dreining fra industriell til teknologisk produksjon. Det ble lagt vekt på å utvide virksomheten innenfor teknologiområder som var beslektet med forsvarsvirksomheten.

1992-2006

Maritim satsing, børsnotering og vekst

I 1992 ble Norcontrol-selskapene kjøpt. Dette var starten på en maritim satsing som førte til etableringen av Kongsberg Maritime som eget forretningsområde i 1995. I 1996 ble Simrad-konsernet kjøpt, og i 2000 Navia. Den maritime satsingen var en forutsetning for børsnotering og delprivatisering i 1993. I 1995 endret selskapet navn til Kongsberg Gruppen.

KONGSBERGS strategi for den maritime virksomheten er å konsentrere seg om industrielle markeder.

I 2005 solgte konsernet fritidsbåtvirksomheten og rendyrker nå de to forretningsområdene Kongsberg Maritime og Kongsberg Defence & Aerospace.

I 2006 ble canadiske Gallium Visual Systems Inc. kjøpt av Kongsberg Defence & Aerospace, mens Kongsberg Maritime kjøpte Fantoft Process Technologies AS og Sense Intellifield AS.

VISJON, MÅL OG STRATEGI

Skjermbildet er hentet fra et fartøy med KONGSBERGS navigasjonssystem. På radarskjermen kombineres kart med radar ekko og sørger for at navigatøren har full oversikt over farvannet og annen skipstrafikk.

STRATEGISKE VEI VALG

Hvis du ikke vet hvor du skal, er alle kurser like gode...

Å velge riktig mål krever både kunnskap og mot: Kunnskap om markeder, muligheter og utfordringer. Mot til å velge bort det uvesentlige.

Visjon

WORLD CLASS – through people, technology and dedication

Mål

KONGSBERG skal være et internasjonalt orientert teknologikonsern med hovedsete i Norge. Gjennom å utnytte konsernets høye kunnskapsnivå til å utvikle attraktive løsninger for markedet og gjennom stadige driftsmessige forbedringer, skal aksjeeiernes verdier ivaretas og økes:

- Det skal hele tiden gjennomføres forbedringstiltak med sikte på å øke lønnsomheten.
- Det skal genereres vekst og lønnsomhet både organisk og gjennom oppkjøp og strukturelle tiltak.
- Konsernet skal være organisert på en måte som utnytter sammenhenger og synergimuligheter.
- Virksomheten skal drives etisk, miljømessig og sosialt ansvarlig, ha en tydelig profil og et godt omdømme.

Strategi

Viktige tiltak for å nå målene er:

Marked – KONGSBERGS markeder er preget av strenge krav til ytelse, kvalitet og driftssikkerhet. I overkant av 70 prosent av inntektene kommer fra land utenfor Norge. Det er alltid et mål for KONGSBERG å utvikle markedsapparatet slik at det effektivt bidrar til å tilfredsstille kundenes behov. Nærhet til kundene og samarbeid om utvikling av optimale løsninger står sentralt. Strategisk alliansebygging er en forutsetning for å lykkes i flere av KONGSBERGS produktområder.

Konsentrasjon om de strategiske forretningsområdene – Forretningsområdene gjennomgås jevnlig for å identifisere aktiviteter som ikke har en naturlig plass innen områdene, eller som kan utvikles bedre i andre industrielle sammenhenger. Konsernet vurderer disse områdene grundig for å ta best mulig hånd om verdiene.

Oppkjøp – En sentral del av vekststrategien er oppkjøp innen kjerneområdene. Målet med oppkjøp er å utnytte felles teknologi og oppnå markedssynergier. Andre motiver er ønsket om å supplere produkttilbudet, få adgang til nye markeder eller tilgang til spesialisert teknologi. En stadig utvikling av konsernets strategiske markedsposisjon står sentralt i oppkjøpsstrategien.

Kompetanse – Kunnskap og kompetanse er KONGSBERGS viktigste konkurranseparameter. Kompetanseutvikling av alle medarbeidere er avgjørende for en positiv utvikling og blir prioritert. Det legges vekt på å tilby attraktive og utfordrende arbeidsoppgaver. Det blir drevet systematiske programmer for utvikling av ledere.

Samfunnsansvar og etikk – KONGSBERG har forretningsetiske retningslinjer, policy for forhold knyttet til det ytre miljø og policy for samfunnsansvar. Dette er grunnleggende elementer i arbeidet for en forretningskultur som bygger opp under en lønnsom bærekraftig utvikling.

Teknologi – KONGSBERG har en produktutviklingsaktivitet som utgjør ca. 10 prosent av driftsinntektene. Høy aktivitet innen dette området anses som en forutsetning for lønnsom organisk vekst. Produktutviklingen er både kunde- og egenfinansiert. Det er alltid markedsbehovene som styrer retning, ambisjoner og løsninger innen produktutviklingen. KONGSBERGS produkter er i stor grad basert på kompetanseområdene programvareutvikling, kybernetikk, systemintegrasjon og signalbehandling.

Finansiell strategi – Konsernet legger vekt på å ha en soliditet som gir finansiell handlingsfrihet. Finansiering av vekst skal i første rekke være basert på egen inntjening og frigjøring av kapital. Fremmedfinansiering skal til enhver tid være langsiktig og avstemt med konsernets forretningsmessige strategi. Konsernets finansielle policy tar primært sikte på å øke forutsigbarheten og redusere risiko.

STRATEGISK RETNING

Øke internasjonal tilstedeværelse i offshore-markedet og markedet for handelsflåten

Kongsberg Maritime

Hvorfor

Å være til stede internasjonalt er avgjørende for KONGSBERG i offshore-markedet og markedet for handelsflåten. Når markedene flytter seg geografisk, må vi flytte etter. Det er nærhet til kunden som gir oss markedskraft. Dette skaper kontinuitet.

Et eksempel er den kraftige oppbyggingen av verftskapasitet i Asia. Tilsvarende ser vi hvor viktig det er å være til stede når det åpner seg nye markeder i land som for eksempel India. Strengere sikkerhetskrav har gitt KONGSBERG en styrket posisjon og innpass i det indiske markedet.

Markedene utenfor Norge blir stadig større og viktigere for konsernet. I 1995 kom 40 prosent av driftsinntektene fra

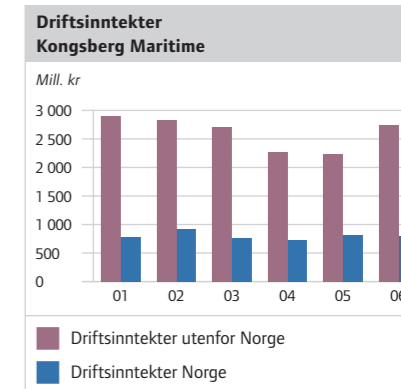
land utenfor Norge. I 2006 er denne andelen økt til 77 prosent, og utviklingen ventes å fortsette.

Hvordan

Kongsberg Maritime er etablert i 14 land. I noen av disse markedene er det nyttig å etablere seg sammen med lokale partnere. Myndighetene ønsker størst mulig grad av lokal verdiskaping, utvikling av lokale arbeidsplasser og oppbygging av kompetanse. Disse kravene er også i tråd med KONGSBERGS policy for samfunnsansvar. Det er enklere å møte disse kravene når vi har en lokal partner som kan være vår målbærer og rådgiver inn mot næringslivet og det politiske miljøet.

Kartet viser de land Kongsberg Maritime har aktiviteter i.

Fakta

Det er lange ventetider for nybygg på de fleste verft, men verftskapasiteten øker nå kraftig, først og fremst drevet av Kina og Sør-Korea. Begge landene bygger nye verft samtidig som de øker produktiviteten hos etablerte skipsbyggere. I tillegg bygges nye verft i Vietnam, Filippinene og India. Verftsindustriens ordre-reserver er høye, og nybyggingsprisene har økt gjennom 2006.

STRATEGISK RETNING

Tilby flere produkter og tjenester i eksisterende markeder

Kongsberg Maritime

Hvorfor

Våre produkter betegnes ofte som "intelligensen" i det totalprodukt eller total-system som kunden har bestilt. Likevel utgjør vår leveranse bare en liten del av totalkostnadene kunden må betale for det ferdige produktet. Det er derfor et mål for konsernet å tilby kundene en større totalpakke slik at vi kan øke vår andel av verdiskapingen.

Hvordan

Vi utvider antallet produkter, systemer og tjenester vi leverer til den enkelte kunde. Når vi selger posisjoneringssystem til et fartøy, plattform eller en rigg, tilbyr vi også våre automasjons- og navigasjonssystemer. Med utstyr på 17 000 fartøyer har vi et stort markedspotensial. I tillegg skal vi øke vår totalleveranse ved å levere andre tjenester som engineering, opp-

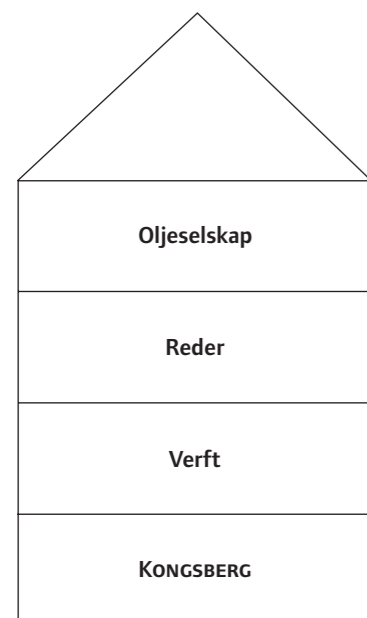
læring i bruk av våre systemer, vedlikehold, support og oppgraderinger.

Produktporteføljen skal også utvides gjennom oppkjøp og investeringer i selskaper som har produkter som passer inn i vår portefølje.

STRATEGISK RETNING

Utvikle attraktive produkter direkte til olje- og gasselskapene

Kongsberg Maritime

Hvorfor

KONGSBERG's strategi er å ha et produktspekter som gjør oss til en direkte og mer betydelig leverandør til olje- og gasselskapene. På denne måten øker vi vår egen verdiskaping. Kunnskap om hele olje- og gassmarkedet er en forutsetning for å komme høyere opp i verdikjeden. Det er avgjørende for KONGSBERG å utvikle produkter og systemer som henger sammen og som er viktige for sluttbruker.

Hvordan

For å komme høyere opp i verdikjeden vil KONGSBERG videreutvikle egne produkter og tjenester. I tillegg vil vi foreta oppkjøp og investeringer i etablerte selskaper som har produkter som leveres direkte til olje-

og gasselskapene. Slik styrker vi vår posisjon og våre relasjoner i forhold til disse.

Montering av MRU (en bevegelsessensor) på HiPAP 350P. HiPAP er et hydroakustisk posisjoneringssystem utviklet for å gi nøyaktig posisjoner av et enkeltobjekt under vann.

STRATEGISK RETNING

Utvikle nye muligheter gjennom gjenkjøpsavtaler

Kongsberg Defence & Aerospace

Hvorfor

Forsvarsmarkedet er et politisk og et proteksjonistisk marked. Markedet er unntatt fra EØS-kravene om konkurranseutjevning. Det fører til at de fleste land velger nasjonale leverandører, eller stiller krav om gjenkjøp ved internasjonale anskaffelser.

I Norge er gjenkjøp viktig for å opprettholde en levedyktig nasjonal forsvarsindustri. Når store norske forsvarsanskaffelser settes bort til utenlandsk industri, er gjenkjøp brukt aktivt for å sikre oppdrag til norsk industri.

Tidligere store anskaffelser av for eksempel luftvernssystemer og fregatter har gitt nye allianser og samarbeidspartnere for KONGSBERG. Slike prosjekter gir dessuten medarbeiderne og organisasjonen viktige løft innen kunnskap og teknologi.

Selv om KONGSBERG er Norges ledende leverandør av høyteknologiske forsvarssystemer, er selskapet lite i internasjonal sammenheng og blir i stor grad påvirket av enkeltprosjekter.

Stortinget skal i 2008 bestemme hvilken type kampfly Norge skal kjøpe. Dette vil være det største innkjøpet av forsvarsmateriell noensinne, og en svært viktig av-

tale for norsk forsvarsindustri. KONGSBERG arbeider aktivt med potensielle utviklingsprosjekter i forbindelse med de ulike alternativene.

Regjeringen stiller strenge krav om gjenkjøp. KONGSBERG har som den største norske forsvarsbedriften historisk fått den klart største delen av gjenkjøpsavtalene som har blitt satt i verk i Norge.

I 2006 benyttet KONGSBERG ca. 2 000 norske underleverandører i sin forsvarsvirksomhet.

Hvordan

Et eventuelt kjøp av kampfly kan bli et av de viktigste prosjektene i mange år fremover. KONGSBERG har i denne sammenhengen en god og aktiv dialog med norske politiske myndigheter, Forsvaret og våre internasjonale samarbeidspartnere.

Norske myndigheter stiller krav om gjenkjøp ved store materiellanskaffelser. Slike "døråpnere" er i mange tilfeller avgjørende for å skaffe seg markedsadgang utenfor Norge.

Kampfly

Etter rundt 40 års tjeneste vil dagens F-16 kampfly nå sin levetidsgrense rundt 2020. I 2008 skal Stortinget etter planen velge en etterfølger. Flykjøpet blir Norges dyreste våpenanskaffelse noensinne med en kostnadsramme på rundt 40 milliarder kroner. Regjeringen vedtok i desember 2006 å gå videre med tre kampflykandidater:

- Europeiske Eurofighter Typhoon
- Svenske JAS Gripen
- Amerikanske F-35 Joint Strike Fighter

Europeiske Eurofighter Typhoon (øverst), svenske JAS Gripen (midten), Amerikanske F-35 Joint Strike Fighter (nederst).

Gjenkjøpsavtaler

Når Forsvaret inngår avtaler om kjøp av forsvarsmateriell med utenlandske leverandører, inngår Forsvaret samtidig en kontrakt hvor leverandøren forplikter seg til gjenkjøp av norske varer og tjenester.

- Gjenkjøpsavtaler fortsetter å være et viktig element i internasjonal handel.
- Norge legger til grunn det samme regimet som andre europeiske land. Regjeringserklæringen sier: "Regjeringen vil forutsette gjenkjøp og industriell deltagelse ved større forsvarsanskaffelser i større grad enn i dag".
- Forsvarets fremtidige investeringsplaner tyder på økt import (f.eks. nye kampfly). Dette gir mulighet for nye gjenkjøpsavtaler som i sin tur danner en basis for inngang i nye geografiske markeder.
- Alle Forsvarets kontrakter over 75 millioner kroner med utenlandske leverandører skal i utgangspunktet generere 100 prosent gjenkjøp.

STRATEGISK RETNING

Øke internasjonal tilstedeværelse sammen med alliansepartnere

Kongsberg Defence & Aerospace

Hvorfor

Kongsberg Defence & Aerospace og Det norske forsvar har lange og gode tradisjoner for sammen å utvikle unike systemer for forsvarsmarkedet. Forsvaret ser positivt på eksport av disse produktene. Det gir flere brukere som kan dele på kostnader til oppgradering og vedlikehold. Gjennom våre internasjonale alliansepartnere får vi tilgang til flere markeder med våre nisjeprodukter.

Hvordan

I løpet av 2007 forventer vi at en produktavtale for sjømålsmissilet NSM vil foreligge. NSM er et av Norges mest teknologisk avanserte utviklingsprosjekter. Det er vist stor interesse for sjømålsmissilet fra flere land, og det kan åpne dører til nye markeder.

Protector er et våpenstyringssystem (RWS) for pansrede personellkjøretøyer. Det er utviklet for å beskytte militært personell. I tillegg til leveranser til Det norske forsvar, har Kongsberg Defence & Aerospace vunnet kontrakt med Det amerikanske forsvar og en rekke andre

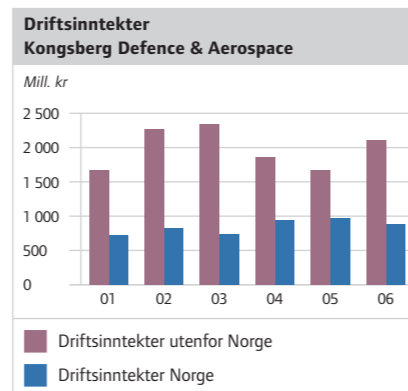
land. Kongsberg Defence & Aerospace har etablert seg i USA for å komme nærmere kunden og kunne tilby god service og oppfølging. Her foretar vi vedlikehold og oppgradering av levert utstyr.

Alliansen med det amerikanske selskapet Raytheon har gitt internasjonal anerkjennelse for kommando- og kontrollsystemer innen luftvern. I 2005 ble en ny 10-års samarbeidsavtale med Raytheon signert. Avtalen utgjør et stort potensial for fremtidige leveranser av luftvern-systemer.

Det er økt fokusering på å bekjempe terrorisme og miljøkriminalitet og å overvåke sårbare naturressurser. Dette er områder KONGSBERG har gode forutsetninger for å posisjonere seg i. Vi har både maritime og landbaserte overvåknings-systemer for sivile, militære og andre offentlige installasjoner, nasjonalt og internasjonalt. KONGSBERGS mål er å videreutvikle og utnytte dette markeds-potensialet til å komme inn i nye markeder og allianser.

Kartet viser de land Kongsberg Defence & Aerospace har aktiviteter i.

NASAMS kommandoplass under vinterøvelsen Cold Response.

STRATEGISK RETNING

Øke konkurransedyktigheten gjennom kunnskap og kompetanse

Fakta

I Kina er det 25 millioner studenter på universitetsnivå, i India 10 millioner, og til sammenligning har vi 140 000 i Norge. Vår utfordring blir å ta del i kunnskapsoppløsningen som finner sted i verden i dag.

Kartet viser de land KONGSBERG har aktiviteter i.

Hvorfor

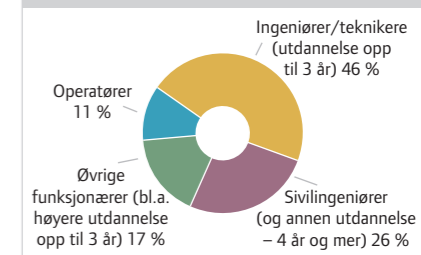
Skal KONGSBERG opprettholde sin konkurransedyktighet i fremtiden, er konsernet avhengig av medarbeidere med riktig kunnskap og kompetanse. Selv om det er stor konkurranse om kvalifisert arbeidskraft, er KONGSBERG i dag en attraktiv arbeidsgiver for studenter med høyere teknisk utdanning. Vi må likevel arbeide hardt for å opprettholde og forbedre denne posisjonen. Med færre realfagsstudenter vil konkurransen om studentene bli enda hardere.

Mange land i Asia satser enormt på å bygge opp sin egen lokale kunnskap og kompetanse. Lavt kostnadsnivå kombinert med tilgang på ressurser og kompetanse har medført at mange vestlige selskaper har økt sin virksomhet i disse landene.

Hvordan

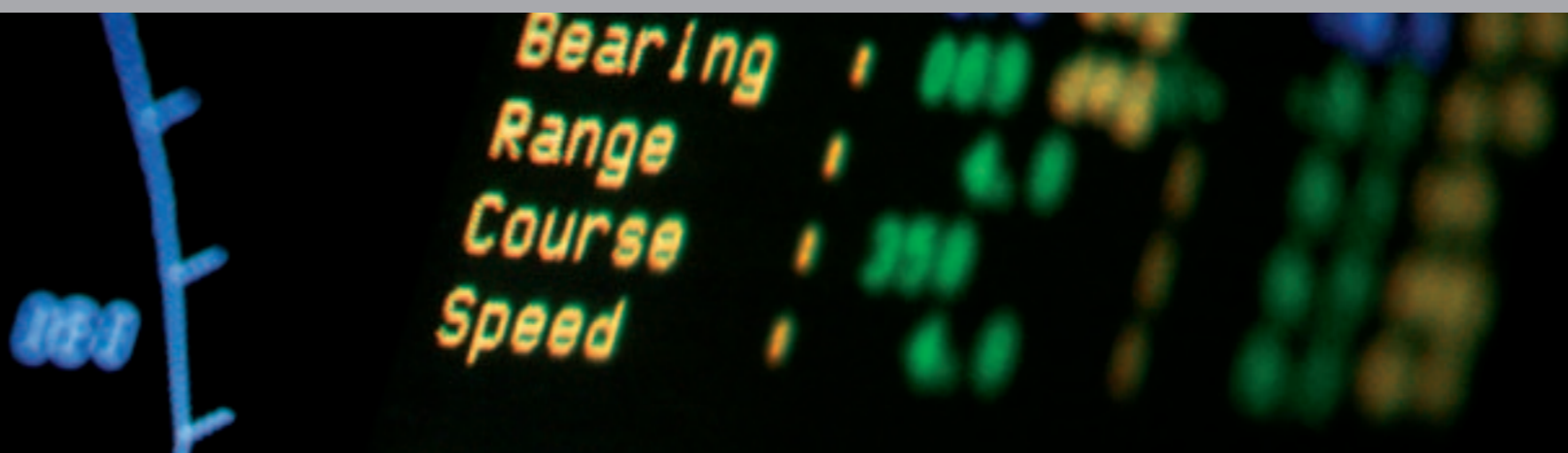
For å skaffe oss nødvendig ekspertise må vi få tilgang til flere internasjonale teknologimiljøer. Det skal KONGSBERG gjøre ved å videreutvikle de teknologimiljøene vi har bygd opp og skaffet oss gjennom kjøp av selskaper. Konsernet har i dag kompetente teknologimiljøer i Norge, Storbritannia, Polen, Bulgaria, USA, Canada, India, Sør-Korea, Kina og Singapore. Teknisk kunnskap bygges opp over hele verden. Den intellektuelle kapitalen blir i større og større grad internasjonal. For å vinne frem i konkurransen vil arbeidsmetodikk, kultur og riktig bruk av kompetansen bli viktig. Dette skaper behov for dyktige ledere med riktig kompetanse som har evne til å se og utnytte de kulturelle forskjellene hos medarbeiderne, og skape et arbeidsmiljø med de rette holdningene.

Ansatte fordelt etter utdanning

ÅRSBERETNING OG REGNSKAP

Skjermbildet er hentet fra kommando- og våpenkontrollsystemet for ubåter. Systemet presenterer ulike måldata som ubåtmannskapet trenger for å få en best mulig forståelse av den taktiske situasjonen rundt ubåten.

STATUS OG FREM TIDSUTSIKTER

Fremtiden tilhører dem som har vilje og evne til stadig forbedring.
En solid plattform er et trygt utgangspunkt, men ingen sovepute.
Det er viljen til å prestere, forbedre seg og tenke langsiktig som gir morgendagens vinnere.

ÅRSBERETNING

2006 var et år med fremgang for Kongsberg Gruppen. Driftsinntektene økte med 16 prosent til 6,7 milliarder kroner, ordreserveren økte med 1 milliard kroner til 6,5 milliarder kroner, og driftsresultatet (EBITA) økte med 22,8 prosent til 464 millioner kroner. Resultat pr. aksje for videreført virksomhet ble kr 8,30 (kr 7,19). Styret foreslår et utbytte pr. aksje på kr 2,50.

Hovedforhold i 2006

Begge forretningsområder kan vise til høyere driftsinntekter og driftsresultat sammenlignet med året før. Ordreinngangen har vært god innenfor både Offshore & Merchant Marine og Defence & Aerospace. Ordreserveren i Offshore & Merchant Marine var ved årsskiftet på 3 054 millioner kroner, noe som er det høyeste noensinne for forretningsområdet.

I løpet av 2006 sluttførte konsernet to oppkjøp, Gallium Visual Systems Inc. og Fantoft Process Technologies AS. Årets tredje oppkjøp, Sense Intellifield AS, ble sluttført i januar 2007.

Forretningsområdet Offshore & Merchant Marine hadde god drift og høy ordreinngang. Ordreinngangen for dynamisk posisjonering endte på 1,2 milliarder kroner, og det ble underskrevet kontrakter for leveranser til 29 borerigger. Det ble i tillegg inngått flere strategisk viktige kontrakter. Blant disse var en kontrakt på integrerte kontrollsystemer for sikkerhet og automasjon om bord på det flytende produksjonsskipet som BP Norge skal operere på Skarv- og Idun-feltene på Haltenbanken.

Defence & Aerospace økte ordreinngangen med over 50 prosent i forhold til 2005. Det ble inngått store kontrakter innen både våpenstyringssystemer, kommunikasjon og luftvern. Divisjonen for våpenstyringssystemer hadde i 2006 en ordreinngang på 1,2 milliarder kroner. Syv land har til nå valgt å anskaffe systemet. Gledelig i 2006 var også forbedringen innen området for kommunikasjonsløsninger. Utviklingen av nytt sjømålsmissil (NSM) er i slutfasen og demonstrerte gjennom vellykkede testutskytinger i 2006 og i januar 2007 sine viktigste egenskaper.

Kommentarer til resultatet

Omsetningsvekst

Konsernet hadde driftsinntekter på 6 720 millioner kroner, opp 16,0 prosent i forhold til 2005. Veksten kommer fra begge forretningsområder. Offshore & Merchant Marine hadde driftsinntekter på 3 553 millioner kroner, opp 17,1 prosent. Defence & Aerospace hadde i 2006 driftsinntekter på 2 997 millioner kroner, opp 13,1 prosent.

EBITA-utvikling

Driftsresultatet for 2006 endte på 464 millioner kroner. Dette er en økning på 86 millioner kroner i forhold til 2005. Økningen kommer i begge forretningsområder. Defence & Aerospace har en resultatforbedring på 47 millioner kroner, med størst fremgang innenfor kommunikasjon og våpenstyringssystemer. Offshore & Merchant Marine har en resultatforbedring på 67 millioner kroner. Det er forbedring i alle divisjoner innen forretningsområdet.

Netto finansposter

Netto finanskostnader er 58 millioner kroner, noe som er på linje med finanskostnadene for 2005. Finanskostnadene bærer preg av at det er inngått rentebindingsavtaler på en høyere netto rentebærende gjeld enn det som eksisterer pr. 31.12.06. Konsernet har fastrenteavtaler på bruttogjelden som utgjør 1 milliard kroner.

Resultat

Resultat før skatt ble 390 millioner kroner (314 millioner kroner), og resultat etter skatt for videreført virksomhet ble

252 millioner kroner (215 millioner kroner). Resultat pr. aksje fra videreført virksomhet ble kr 8,30 (kr 7,19).

Styret er tilfreds med årets fremgang og besluttet på bakgrunn av dette i februar 2007 å utbetale bonus til alle ansatte.

Markedsforhold og rammebetingelser

KONGSBERG oppnådde vekst både nasjonalt og internasjonalt i 2006. Fremtidige vekstmuligheter anses imidlertid for å være størst internasjonalt, særlig i Asia. Styret vektlegger fortsatt satsing internasjonalt. Videreutvikling av etableringene i Asia står sentralt, spesielt med tanke på satsingen innen offshore & merchant marine. Forretningsområdet Offshore & Merchant Marine har en betydelig markedsandel for sine systemer til blant annet riggmarkedet. Dette markedet var meget sterkt i 2006, men ventes å svekke seg noe i 2007. Det forventes imidlertid vekst innen markedet for flytende produksjon, og dette er et marked KONGSBERG har gode forutsetninger for å være konkurransedyktige i. Sentralt i satsingen mot olje- og gassindustrien er oppkjøpene av Fantoft Process Technologies og Sense Intellifield. Disse oppkjøpene styrker KONGSBERG innen området for integrerte operasjoner.

Kontrahering av nye handelsskip og offshore-fartøyer har vært høy i 2006, noe som gir gode muligheter for ordreinngang på kort sikt. Kapasiteten hos verftene er imidlertid begrenset, noe

som fører til lange leveringstider av nye fartøyer. Konsernet har gode markedsposisjoner og virksomhet nær kundene. Dette gjør at vi er rustet til å møte den stadig økende konkurransen fra lokale konkurrenter, spesielt i Asia. Norsk maritim næring har en sterk stilling og er viktig for eksportindustrien.

Det norske forsvaret har i samarbeid med KONGSBERG over tid utviklet løsninger som har vist seg meget konkurransedyktige internasjonalt. For konsernet er det av stor betydning at dette samarbeidet fortsetter. Internasjonalt er det mange kontraktmuligheter, spesielt innen områdene for våpenstyringssystemer, luftvern, militær kommunikasjon og missiler.

Innen markedet for våpenstyringssystemer er det mange spennende internasjonale programmer hvor det skal besluttes anskaffelse i løpet av 2007 og årene fremover. KONGSBERG har pr. i dag en stor del av dette markedet, men konkurransen er økende. Som markedets største og mest erfarne leverandør bør allikevel mulighetene være store for å vinne frem i flere av de kommende programmene.

Utviklingen av nytt sjømålsmissil (NSM) er i slutfasen, og de to siste testutskytingene ble gjennomført i USA i januar 2007. Den første kontrakten på missilet ventes underskrevet i løpet av første halvår 2007 med Det norske forsvaret. KONGSBERG ser et stort markedspotensial

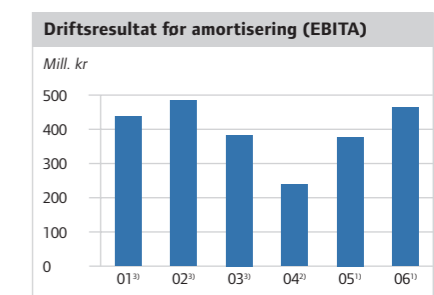
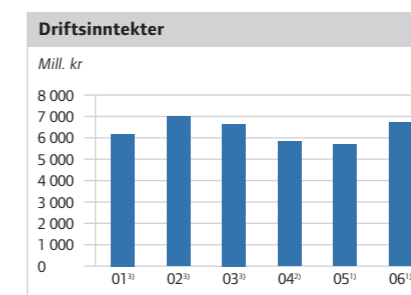
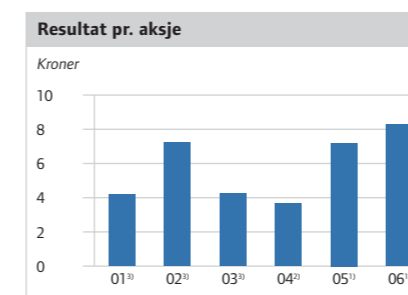
for missilet. KONGSBERG og Lockheed Martin har inngått en avtale om felles markedsføring av missilet sammen med kampflyet Joint Strike Fighter. En studie er i gang for å tilpasse missilet til flyet.

Forutsigbarhet i eksportregelverket for forsvarsmateriell og praktiseringen av dette er en viktig rammebetingelse. Gjengkjøp ved nasjonale forsvarsinvesteringer er en etablert praksis internasjonalt, og hele forsvarsindustrien forholder seg til dette. Det er av stor betydning for KONGSBERG at reglene om gjengkjøp videreføres og praktiseres av norske myndigheter. Nasjonen står foran historiens største forsvarsinvestering, nye kampfly. Gode gjengkjøpsavtaler vil gagne både KONGSBERG, konsernets leverandører og norsk forsvarsindustri som en helhet.

Teknologi og FoU

En betydelig andel av KONGSBERGS verdiskaping består i utvikling av høyteknologiske løsninger til det nasjonale og internasjonale markedet. I denne sammenhengen er konsernets høye kompetanse en viktig forutsetning for konkurranseevnen.

Deling av teknologi gir også viktige synergier innad i KONGSBERG. Konsernets systemer og produkter dreier seg i hovedsak rundt fire kompetanseområder: Signalbehandling, systemintegring, cybernetikk (reguleringsteknikk) og softwareutvikling. KONGSBERGS omfattende kunnskap innen dynamisk posisjonering

1) Tallene er presentert i henhold til IFRS (International Financing Reporting Standards), og felleskontrollert virksomhet er konsolidert etter bruttometoden.
 2) Tallene er justert for effekter ved overgang til IFRS, salget av fritidsbåtvirksomheten, og felleskontrollert virksomhet er konsolidert etter bruttometoden.
 3) Tallene er ikke justert for effekter i forbindelse med overgangen til IFRS, men presentert i henhold til NGAAP. Felleskontrollert virksomhet er rapportert som tilknyttede selskaper.

og avsnittet Aksjer og forholdet til aksjeeierne for en nærmere beskrivelse av aksjeprogrammet.

Pr. 31.12.06 eier ca. 750 ansatte samlet over 550 000 aksjer i KONGSBERG. Dette tilsvarer ca. 1,8 prosent av aksjene.

Helse, Miljø og Sikkerhet (HMS)

Styret er opptatt av at helse, miljø og sikkerhet ivaretas på en måte som skaper høy trivsel og et sikkert arbeidsmiljø. Et grunnleggende prinsipp er at HMS-arbeidet skal være forebyggende. Ansvar, engasjement og gode rutiner på alle nivåer i organisasjonen er en forutsetning for å lykkes med dette.

Styret har en tett oppfølging av HMS-arbeidet og gjennomgår HMS-rapportene hvert kvartal. I løpet av 2006 er det fokusert spesielt på HMS-opplæring for linjeledere og vernepersonell, forbedring av HMS-policy og –prosesser i forretningsområdene, samt rapporteringsrutinene fra de utenlandske datterselskapene. Fra og med 2006 er tall på sykefravær og arbeidsuhell fra våre internasjonale kontorer inkludert i HMS-rapporten.

I løpet av 2006 var det totalt 21 arbeidsuhell i konsernet. 7 av disse var mindre uhell som ikke krevde noen form for behandling eller oppfølging. 12 var uhell som utløste legebekjemping. To uhell ble klassifisert som høyrisikohendelser, og disse medførte rutineendringer. I tillegg var det tre nestenulykker som krevde oppfølging. Det er ikke registrert yrkessykdommer eller arbeidsrelaterte dødsfall i løpet av året 2006. Totalt medførte arbeidsuhellene 160,5 tapte arbeidsdager i form av legemeldt sykefravær. Totalt sykefravær falt fra 3,1 prosent til 2,7 prosent i 2006.

HMS-arbeidet ivaretas i de enkelte forretningsområdene. Konsernet har inngått et samarbeid med Hjelp 24 som innebærer at Hjelp 24 fra 1.1.07 er leverandør av bedriftshelsetjenester hos alle våre virksomheter i Norge hvor Hjelp 24 har et kvalitativt tilfredsstillende tilbud.

KONGSBERG har 646 medarbeidere ansatt utenfor Norge. Dette krever høy oppmerksomhet og innsikt i problemstillinger knyttet til helse, arbeidsmiljø og sikkerhet i de land KONGSBERG har aktiviteter.

Personal og organisasjon

KONGSBERG arbeider kontinuerlig med å tilpasse organisasjonen til sine markeder. Konsernet hadde ved årsskiftet 3 650 medarbeidere (3 372), hvorav 646 (516) arbeidet utenfor Norge. I morselskapet Kongsberg Gruppen ASA var det ved årsskiftet ansatt 35 personer. Tilgangen på kvalifiserte medarbeidere har vært god.

En viktig forutsetning for å lykkes langsiktig er at KONGSBERG forvalter medarbeidernes kompetanse på en god måte. For å styrke evnen til fornyelse og bedre beslutninger er det et mål å utvikle og øke mangfoldet i konsernet slik at ulik erfaring, kultur, utdanning og tenkemåte er representert. Det arbeides aktivt med utveksling av kunnskap og medarbeidere mellom forretningsområdene. Gode utviklingsmuligheter er et viktig virkemiddel for å rekruttere og beholde de gode medarbeiderne.

KONGSBERG arbeider kontinuerlig med kompetanseutvikling. Kongsbergskolen tilrettelegger og koordinerer kurs og opplæringstilbud.

I 2006 ble prosjektet "Ledelse i KONGSBERG" startet med mandat å forbedre KONGSBERGs ledelsesprinsipper og lederkrav. En felles ressursgruppe arbeider for å utvikle kvalifiserte ledertalenter. Gruppen tilbyr en portefølje av ledelsesprogrammer gjennom Kongsbergskolen.

Ved årsskiftet var det 558 kvinner (19 prosent) ansatt i konsernet (20 prosent i 2005). Av det totale antall lederstillinger i konsernet var 79 (12 prosent) besatt av kvinner (9 prosent i 2005). Dette er en gledelig fremgang siden forrige år. Andelen kvinner som rekrutteres til konsernet, er på nivå med det som utdannes innen de teknologiområdene som er mest dominerende i KONGSBERG. Generelt er det fortsatt for få kvinner i høyere lederstillinger,

og KONGSBERG vil derfor fortsatt arbeide for å øke andelen kvinnelige ledere og øke rekrutteringen av kvinner til tekniske stillinger. I konsernets styre er to av fem aksjonærvalgte styremedlemmer kvinner.

Samarbeidet med de ansattes organisasjoner gjennom de etablerte samarbeids- og representasjonsordningene er godt, og gir verdifulle bidrag til å løse konsernets og selskapenes utfordringer på en konstruktiv måte.

Samfunnsansvar og miljø

Styret legger vekt på at KONGSBERG skal drive sin virksomhet etisk, miljømessig og sosialt ansvarlig. KONGSBERG skal stå for en bærekraftig utvikling hvor det er god balanse mellom økonomiske resultater og samfunns- og miljøansvar. Styret er opptatt av at konsernets policy for samfunnsansvar og miljø og de forretningsetiske retningslinjer blir fulgt opp og etterlevd. I løpet av 2007 skal det utarbeides en ny strategi for konsernets arbeid med samfunnsansvar, samtidig som policy for samfunnsansvar og miljø skal evalueres. Bakgrunnen for dette er konsernets økte internasjonale aktivitet og generell økt oppmerksomhet rundt problemstillinger knyttet til samfunnsansvar.

KONGSBERGs aktiviteter består i hovedsak av utvikling av programvare og systemintegrering. Konsernet er i liten grad påvirket av miljøreguleringer. Styret er imidlertid opptatt av at konsernet fokuserer på aktive miljøtiltak. Disse har særlig rettet seg mot å effektivisere energitilførselen knyttet til den eiendomsmassen konsernet disponerer, samt kildesortering. FN's to klimareporteringer som så langt er lagt frem i løpet av 2007, peker på alvorlige utfordringer knyttet til klimaendringer. Dette er utfordringer KONGSBERG også må ta del i. Det vil i løpet av året bli vurdert hvordan konsernet kan bidra ytterligere til dette.

For en nærmere beskrivelse av konsernets arbeid i forhold til samfunnsansvar og miljø henvises det til bærekraftsrapporten som er siste del i denne rapporten.

Eierstyring og selskapsledelse

God eierstyring og selskapsledelse skal sikre størst mulig verdiskaping, samtidig som selskapets ressurser skal utnyttes på en effektiv og bærekraftig måte. Verdiene som skapes, skal komme aksjeeiere, ansatte og samfunnet til gode. Styret legger vekt på at konsernets styringsdokumenter gjennomgås årlig og oppdateres slik at de i størst mulig grad er i overensstemmelse med "Norsk anbefaling for eierstyring og selskapsledelse". For å imøtekomme siste reviderte utgave av anbefalingen har det i løpet av 2006 blitt foretatt flere endringer og tilpasninger. Styret har hatt en grundig gjennomgang av eierstyring og selskapsledelse i løpet av 2006.

En nærmere beskrivelse er gitt på sidene 92–105 i denne rapporten.

Godtgjørelse til styret og konsernsjefen er gjengitt i note 30 til konsernregnskapet.

Utsikter for 2007

Det er fortsatt høy aktivitet i KONGSBERGs maritime markeder samt offshore-markedet. Satsingen mot offshore-markedet vil fortsette i 2007, og andelen av KONGSBERGs inntekter fra dette markedet forventes å øke. I markedet for handelsskip har verftene høy kapasitetsutnyttelse, og leveringstiden for nye skip er som følge av dette lengre enn normalt. KONGSBERG forventer fortsatt høy ordreinnngang i disse markedene.

For Defence & Aerospace forventes økt ordreinnngang i 2007. Den gode ordreinngangen i markedet for våpenstyrings-systemer ventes å fortsette, og flere nye land ventes å inngå kontrakter. Det er i tillegg store muligheter i land som allerede har inngått kontrakter på systemet. Utviklingen av nytt sjømålsmissil, NSM, nærmer seg slutten, og det antas at det inngås en produksjonskontrakt med Det norske forsvaret i løpet av første halvår 2007.

Samlet forventes både driftsinntekter og driftsmargin å bli bedre i 2007 enn i 2006.

Årsresultat og disponeringer for morselskapet

Morselskapet Kongsberg Gruppen ASA hadde i 2006 et årsresultat på minus 19 millioner kroner. Styret foreslår følgende disponeringer i Kongsberg Gruppen ASA:

Utbytte	75 millioner kroner
Fra annen egenkapital	(94) millioner kroner
Totalt disponert	19 millioner kroner

Selskapets frie egenkapital pr. 31.12.06 var 384 millioner kroner.

Kongsberg, 15. mars 2007

Finn Jepsen
Styrets leder

Benedicte Berg Schilbred
Styrets nestleder

Erik Must
Styremedlem

Siri Hatlen
Styremedlem

John Giverholt
Styremedlem

Roar Marthinussen
Styremedlem

Jan Erik Hagen
Styremedlem

Audun Solås
Styremedlem

Jan Erik Korssjøn
Konsernsjef

REGNSKAP

RESULTATREGNSKAP 1.1.-31.12. KONGSBERG GRUPPEN (KONSERN)

Beløp i mill. kr	Note	2006	2005	2004
Driftsinntekter	6	6 720	5 791	5 901
Varekostnader	7	(2 802)	(2 330)	(2 503)
Personalkostnader	8, 9	(2 326)	(2 043)	(2 060)
Andre driftskostnader	10	(965)	(882)	(928)
Driftsresultat før avskrivninger og amortiseringer (EBITDA)		627	536	410
Avskrivninger	11	(163)	(158)	(171)
Driftsresultat før amortiseringer (EBITA)		464	378	239
Amortiseringer	12	(16)	(7)	(3)
Driftsresultat (EBIT)		448	371	236
Finansinntekter	15	6	9	36
Finanskostnader	15	(64)	(66)	(92)
Resultat fra videreført virksomhet før skatt		390	314	180
Skattekostnad	16	(138)	(99)	(71)
Resultat fra videreført virksomhet etter skatt		252	215	109
Resultat fra avhendet virksomhet	5	-	47	9
Årets resultat		252	262	118
<i>Hvorav</i>				
Majoritetsinteresser		249	260	120
Minoritetsinteresser		3	2	(2)
<i>Resultat pr. aksje i kr</i>				
- for årets resultat	17	8,30	8,70	4,03
- for årets resultat, utvannet	17	8,30	8,69	4,03
- for resultat fra videreført virksomhet	17	8,30	7,19	3,66
- for resultat fra videreført virksomhet, utvannet	17	8,30	7,19	3,66

BALANSE PR. 31.12. KONGSBERG GRUPPEN (KONSERN)

Beløp i mill. kr	Note	31.12.06	31.12.05
■ Eiendeler			
<i>Anleggsmidler</i>			
Eiendom, anlegg og utstyr	11	1 068	1 001
Goodwill	12, 13	1 167	1 095
Andre immaterielle eiendeler	12	191	40
Aksjer tilgjengelige for salg	18	263	138
Andre langsiktige eiendeler	19	117	116
		2 806	2 390
<i>Omløpsmidler</i>			
Varelager	7	1 012	847
Fordringer	20	1 484	1 233
Prosjekter under utførelse	21	1 208	1 253
Finansielle instrumenter	22	135	127
Betalingsmidler	23	711	736
		4 550	4 196
Sum eiendeler		7 356	6 586
■ Egenkapital, avsetninger og forpliktelser			
<i>Egenkapital</i>			
Selskapskapital		150	150
Overkursfond		832	832
Egne aksjer		0	0
Fond for verdiendringer		170	90
Annen egenkapital		522	423
		1 674	1 495
Minoritetsinteresser		10	10
Sum egenkapital	24, 25	1 684	1 505
<i>Langsiktige avsetninger og forpliktelser</i>			
Langsiktige rentebærende lån	22	1 005	1 016
Pensjonsforpliktelse	9	747	665
Finansielle instrumenter	22	23	63
Avsetninger	26	123	81
Utsatt skatt	16	473	383
		2 371	2 208
<i>Kortsiktige avsetninger og forpliktelser</i>			
Kortsiktige rentebærende lån		-	2
Forskudd fra kunder	21	1 768	1 617
Finansielle instrumenter	22	52	115
Avsetninger	26	288	177
Andre kortsiktige forpliktelser	27	1 193	962
		3 301	2 873
Sum avsetninger og forpliktelser		5 672	5 081
Sum egenkapital, avsetninger og forpliktelser		7 356	6 586

Kongsberg, 15. mars 2007

Finn Jøbsen
 Styrets leder

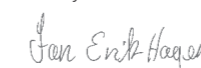

Benedicte Berg Schilbred
 Styrets nestleder

Erik Must
 Styremedlem

Siri Hatlen
 Styremedlem

John Giverholt
 Styremedlem

Roar Marthiniusen
 Styremedlem

Jan Erik Hagen
 Styremedlem

Audun Solås
 Styremedlem

Jan Erik Korsjøen
 Konsernsjef

KONTANTSTRØMOPPSTILLING KONGSBERG GRUPPEN (KONSERN)

Beløp i mill. kr	Note	2006	2005
Innbetaling fra kunder		6 664	5 993
Utbetaling til leverandører og ansatte		(6 043)	(5 354)
Betalte skatter		(16)	(8)
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter		605	631
<i>Kontantstrøm fra investeringsaktiviteter</i>			
Salg av eiendom, anlegg og utstyr	11	7	12
Kjøp av eiendom, anlegg og utstyr	11	(221)	(128)
Netto innbetaling ved salg av Simrad Yachting	5	-	485
Netto utbetaling ved kjøp av aksjer og virksomheter	5, 12, 18	(289)	(62)
Netto kontantstrøm fra (brukt i) investeringsaktiviteter		(503)	307
<i>Kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter</i>			
Nedbetaling av lån		(13)	(256)
Netto betalte renter		(46)	(66)
Netto inn-/utbetaling av kjøp/salg av egne aksjer		(3)	10
Utbytte betalt til majoritetsinteressenter		(65)	(60)
Utbytte betalt til minoritetsinteressenter		-	(3)
Netto kontantstrøm fra (brukt i) finansieringsaktiviteter		(127)	(375)
Netto endring betalingsmidler		(25)	563
Betalingsmidler ved begynnelsen av året		736	173
Betalingsmidler ved årets slutt		711	736

OPPSTILLING OVER INNREGNEDE INNTEKTER OG KOSTNADER KONGSBERG GRUPPEN (KONSERN)

Beløp i mill. kr	Note	2006	2005	2004
<i>Endring virkelig verdi finansielle instrumenter og sikringsinstrumenter ved kontantstrømsikring</i>				
- Endring kontantstrømsikringer		(8)	(121)	-
- Endring rentebytteavtaler		21	18	-
- Endring aksjer tilgjengelige for salg		87	7	-
Estimatavvik pensjoner		(85)	(227)	(58)
Omregningsdifferanser valuta		(20)	(5)	-
<i>Implementeringseffekt IAS 39</i>				
- Merverdi kontantstrømsikringer		-	183	-
- Mindreverdi rentebytteavtaler		-	(49)	-
- Merverdi aksjer tilgjengelige for salg		-	21	-
Inntekter og kostnader innregnet mot egenkapitalen		(5)	(173)	(58)
Årets resultat		252	262	118
Sum innregnede inntekter og kostnader	25	247	89	60
<i>Hvorav</i>				
Majoritetsinteressenter		244	89	62
Minoritetsinteressenter		3	0	(2)

Alle tall er presentert etter skatt.

NOTER KONGSBERG GRUPPEN (KONSERN)

1 Generell informasjon

Konsernregnskapet til Kongsberg Gruppen for regnskapsåret 2006 ble vedtatt i styremøte den 15. mars 2007. Kongsberg Gruppen ASA er et allmennaksjeselskap med begrenset ansvar og har sitt hovedkontor på Kongsberg, Norge. Selskapets aksjer omsettes på Oslo Børs.

2 Grunnlag for utarbeidelse av konsernregnskap

Regnskapet er presentert i norske kroner (NOK), og alle tall er oppgitt i hele millioner, bortsett fra der hvor annet er angitt.

Årsregnskapet for regnskapsåret 2006 er avlagt i samsvar med Norsk Regnskapslov og International Financial Reporting Standards (IFRS) og fortolkninger fastsatt av International Accounting Standards Board, som er fastsatt av EU pr. 31. desember 2006, med sammenligningstall for 2005 og 2004 (resultat) etter IFRS.

Konsernregnskapet har blitt utarbeidet basert på historisk kost med unntak for følgende eiendeler og forpliktelser:

- Finansielle derivater til virkelig verdi
- Finansielle instrumenter til virkelig verdi over resultat er verdsatt til virkelig verdi
- Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg er verdsatt til virkelig verdi
- Forpliktelse for kontantbasert opsjonsordning til ansatte er verdsatt til virkelig verdi
- Pensjoner

Estimatusikkerhet

Under utarbeidelsen av årsregnskapet i henhold til IFRS har selskapets ledelse benyttet estimater basert på beste skjønn, og forutsetninger som er vurdert å være realistiske basert på historisk erfaring. Estimatenes vurderes fortløpende. Det vil kunne oppstå situasjoner som kan føre til endrede estimater og forutsetninger, som igjen vil påvirke selskapets eiendeler, gjeld, egenkapital og resultat. Estimater endringer er innregnet i perioden estimatet endrer seg og i fremtidige perioder der dette er aktuelt.

For nærmere informasjon om vesentlige områder for estimat-usikkerhet og kritisk skjønn i anvendelsen av regnskapsprinsipper som har mest effekt på beløp innregnet i finansregnskapet, henvises det til følgende noter:

- Virksomhetssammenslåing – note 5 "Endringer i konsernets struktur"
- Inntektsføring av langsiktige tilvirkningskontrakter – note 21 "Prosjekter under utførelse"
- Test for nedskrivning av goodwill – note 13 "Verdifalltest av goodwill"
- Forskning og utvikling – note 12 "Immaterielle eiendeler"
- Pensjonsforpliktelser – note 9 "Pensjoner og andre langsiktige ansattteytelser"

3 Sammendrag av vesentlige regnskapsprinsipper

Med unntak av det som er beskrevet i note 14 "Investeringer i felleskontrollerte virksomheter" har konsernet anvendt prinsippene konsistent for alle periodene presentert i konsernregnskapet.

a) Basis for konsolidering

Datterselskaper

I konsernregnskapet er de selskaper hvor Kongsberg Gruppen ASA har kontroll, medtatt som datterselskaper. Kontroll er makt til å styre et foretaks finansielle og driftsmessige prinsipper i den hensikt å oppnå fordeler av foretakets aktiviteter. Kontroll oppnås normalt når konsernet, direkte eller indirekte, eier mer enn 50 % av aksjene i selskapet, eller når konsernet er i stand til å utøve faktisk kontroll over selskapet gjennom avtaler eller vedtekter. I vurdering av kontroll er også potensielle stemmeretter som for øyeblikket kan utøves eller er konvertible, tatt med i vurderingen. Datterselskapene er inkludert i konsernregnskapet fra dato for kontroll inntil datterselskapene selges eller utgår.

Ved kjøp av datterselskaper regnskapsføres disse til virkelig verdi på oppkjøpstidspunktet. Virkelig verdi henføres til identifiserte eiendeler og gjeld. Merverdi som ikke kan henføres til bestemte eiendeler, er oppført som goodwill. Ved tilgang av nye datterselskaper er disse tatt med i konsernregnskapet fra oppkjøpstidspunktet. Oppkjøpstidspunktet er det tidspunktet hvor Kongsberg Gruppen ASA oppnår kontroll over det oppkjøpte selskap. Normalt vil kontroll oppnås når alle betingelser i avtalen er oppfylt. Konsekvensen ved manglende oppfyllelse er heving av avtalen. Eksempler kan være godkjenning av styret, generalforsamling eller godkjenning av konkurransemyndighetene. Ved trinnvise oppkjøp legges verdiene ved tidspunkt for kontroll til grunn. Merverdi i form av goodwill er beregnet ved det enkelte kjøp. De vesentligste selskaper som inngår i konsernet,

fremgår av note 32 "Oversikt over konsernselskaper". Datterselskaper som er solgt i løpet av året, er tatt med i resultatregnskapet for konsernet frem til tidspunkt for kontroll opphører, salgstidspunktet. Normalt vil kontroll opphøre når alle betingelser i avtalen er oppfylt. Konsekvensen ved manglende oppfyllelse er heving av avtalen. Virksomheter solgt i perioden som utgjør et selvstendig virksomhetsområde, er presentert som virksomhet under avhendelse på en egen linje i resultatregnskapet for hele regnskapsåret og i sammenligningstallene.

Tilknyttede selskaper

Tilknyttede selskaper er enheter hvor konsernet har betydelig innflytelse, men ikke kontroll (presumptivt ved eierandel på mellom 20 % og 50 %) over den finansielle og operasjonelle styringen. Betydelig innflytelse er makt til å delta i finansielle og driftsmessige prinsippavgjørelser som er i det investerte selskapet, men ikke kontroll eller felleskontroll. Ved eierandel under 20 % må det klart demonstreres at betydelig innflytelse foreligger. Konsernregnskapet inkluderer konsernets andel av resultat fra tilknyttede selskaper regnskapsført etter egenkapitalmetoden fra det tidspunkt betydelig innflytelse oppnås og inntil slik innflytelse opphører. Når konsernets andel av negativt resultat overstiger verdi av investeringen, reduseres bokført verdi av investeringen til null og innregning av ytterligere negativt resultat opphører. Unntaket er de tilfeller hvor konsernet har forpliktelse til å dekke negative resultater.

Felleskontrollerte selskaper (endring av regnskapsprinsipp)

Felles kontroll er den kontraktmessige avtalte delingen av kontroll over en økonomisk aktivitet, og foreligger bare når de strategiske finansielle og driftsmessige beslutningene knyttet til aktiviteten krever enstemmighet mellom partene ►►

► Sensitivitetsanalyse pensjonsberegning

Følgende estimater er basert på fakta og omstendigheter pr. 31.12.06, forutsatt at alle andre parametre er konstante. Faktiske resultater kan i vesentlig grad avvike fra disse estimatene.

Endring i % er prosentpoeng	Diskonteringsrente		Årlig lønnsvekst/ grunnbeløp		Årlig regulering av pensjoner		Fratredelsesrate	
	1 %	-1 %	1 %	-1 %	1 %	-1 %	1 %	-1 %
<i>Endring i pensjon</i>								
Pensjonsforpliktelse (PBO)	20–22 %	20–22 %	10–12 %	10–12 %	15–17 %	15–17 %	2–3 %	2–3 %
Periodens netto pensjonskostnader	22–24 %	22–24 %	18–20 %	18–20 %	10–12 %	10–12 %	2–3 %	2–3 %

Innskuddsplan

KONGSBERGS selskaper i utlandet har innskuddsplaner i samsvar med lokale lover. Pr. 31.12.06 var det 646 ansatte utenfor Norge.

10 Godtgjørelse til revisor

Beløp i 1 000 kr	Morselskap	Datter- selskaper		Sum
		i Norge	i utlandet	
<i>Konsernrevisor Ernst & Young</i>				
Lovpålagt revisjon	875	5 310	1 089	7 274
Andre attestasjonstjenester	0	550	0	550
Skatterådgivning	0	503	75	578
Andre tjenester utenfor revisjonen	-	1 217	0	1 217
Sum honorar Ernst & Young	875	7 580	1 164	9 619
<i>Andre revisorer</i>				
Beregnet revisjonshonorar		110	273	383

11 Eiendom, anlegg og utstyr

Beløp i mill. kr	Maskiner og anlegg	Drifts- løsøre	Tomter, bygg og annen fast eiendom		2006
<i>Anskaffelseskost</i>					
1.1.05	525	850	942		2 317
Tilgang	20	74	34		128
Avgang	(2)	(24)	(10)		(36)
Avgang ved salg av virksomhet	(131)	(86)	(47)		(264)
Omregningsdifferanser	1	(4)	(4)		(7)
31.12.05	413	810	915		2 138
Tilgang	58	92	71		221
Avgang	(123)	(9)	-		(132)
Tilgang ved kjøp av virksomhet	3	9	-		12
Omregningsdifferanser	3	(1)	(2)		-
31.12.06	354	901	984		2 239
<i>Akkumulerte av- og nedskrivninger</i>					
1.1.05	380	560	262		1 202
Årets avskrivninger	25	98	35		158
Avgang	(1)	(17)	(5)		(23)
Avgang ved salg av virksomhet	(105)	(75)	(17)		(197)
Omregningsdifferanser	1	(3)	(1)		(3)
31.12.05	300	563	274		1 137
Årets avskrivninger	27	100	36		163
Avgang	(123)	(7)	-		(130)
Omregningsdifferanser	2	(1)	-		1
31.12.06	206	655	310		1 171
Balanseført verdi 1.1.05	145	290	680		1 115
Balanseført verdi 31.12.05	113	247	641		1 001
Balanseført verdi 1.1.06	113	247	641		1 001
Balanseført verdi 31.12.06	148	246	674		1 068
<i>Utnyttbar levetid</i>					
Utnyttbar levetid	3–10 år	3–10 år	10–30 år		
<i>Årlig leie av ikke balanseført eiendom, anlegg og utstyr</i>					
	4	13	137		154

12 Immaterielle eiendeler

Beløp i mill. kr	Goodwill	Patenter og lisenser	Teknologi	Andre		Total
				Egenutviklet FoU	immaterielle eiendeler	
<i>Kostpris</i>						
1.1.05	1 685	43	-	-	10	1 738
Omregningsdifferanser	-	-	-	-	-	-
Tilgang	-	4	-	-	-	4
Ikke videreført virksomhet	(206)	-	-	-	-	(206)
Kjøp av virksomheter/minoriteter	36	-	-	-	-	36
31.12.05	1 515	47	-	-	10	1 572
1.1.06	1 515	47	-	-	10	1 572
Omregningsdifferanser	-	-	(3)	-	-	(3)
Tilgang	-	-	-	17	-	17
Kjøp av virksomheter/minoriteter	72	2	144	8	-	226
31.12.06	1 587	49	141	25	10	1 812
<i>Akkumulerte amortiseringer og nedskrivninger</i>						
1.1.05	473	8	-	-	2	483
Amortiseringer og nedskrivninger	-	7	-	-	-	7
Ikke videreført virksomhet	(53)	-	-	-	-	(53)
31.12.05	420	15	-	-	2	437
1.1.06	420	15	-	-	2	437
Amortiseringer og nedskrivninger	-	7	8	-	1	16
Ikke videreført virksomhet	-	-	-	-	-	-
31.12.06	420	22	8	-	3	453
<i>Balanseført verdi</i>						
1.1.05	1 212	35	-	-	8	1 255
31.12.05	1 095	32	-	-	8	1 135
1.1.06	1 095	32	-	-	8	1 135
31.12.06	1 167	27	133	25	7	1 359
Utnyttbar levetid		4–5 år	6–15 år	3–4 år	15 år	
Gjenværende utnyttbar levetid		2–3 år	5–14 år	3–4 år	10 år	

Teknologi er i hovedsak knyttet til oppkjøpet av Gallium og Fantoft, jfr. note 5 "Endringer i konsernets struktur". Med unntak av goodwill er amortiseringen av immaterielle eiendeler lineær over utnyttbar levetid.

Kjøpt FoU, patenter og lisenser er relatert til oppkjøp av Applied Radar Physics hvor eierandelen økte fra 49,3 % til 53,6 %.

Kjøp av minoritet

Kjøp av minoritetsandel i Seaflex. Merverdien er allokert til goodwill med 3 mill. kr.

Forskning og utvikling

Kostnader knyttet til egenfinansiert forskning og utvikling:

Beløp i mill. kr	2006			2005		
	Produkt- vedlikehold	Utviklings- kostnader	Totalt	Produkt- vedlikehold	Utviklings- kostnader	Totalt
Offshore & Merchant Marine	71	219	290	64	200	264
Defence & Aerospace	16	101	117	2	59	61
Sum	87	320	407	66	259	325

►► KONGSBERGS aktiviteter innen forskning og utvikling utgjør ca. 11 % av driftsinnkomstene. Av dette er 320 mill. kr, tilsvarende 4,8 % av driftsinnkomstene, egenfinansiert utvikling. Utgifter knyttet til produktvedlikehold kostnadsføres løpende. De prosjektene som finansieres eksternt, gir varige kommersielle rettigheter. Det blir lagt vekt på at utviklingsaktivitetene rettes inn mot kjerneområdene.

Vurdering av oppfyllelse av kriteriene for balanseføring av utviklingskostnader skjer i takt med fremdriften i pågående utviklingsprosjekter. Defence & Aerospace er i et marked hvor kunden finansierer deler av produktutviklingen. Det betyr at egenfinansierte utviklingsprosjekter i Defence & Aerospace normalt går over til å være kundefinansiert før de oppfyller kriteriene for balanseføring. I de tilfeller hvor kunden finansierer utviklingen, søker man å oppnå eierrettigheter til det utviklede produktet. Offshore & Merchant Marine gjennomfører egenfinansierte utviklingsprosjekter frem til ferdig produkt. Underveis i utviklingsfasen besluttes det, basert på teknisk suksess og markedsvurderinger, hvorvidt man skal ferdigstille utviklingen og starte balanseføring.

Det er pr. 31.12. aktivert 17 mill. kr i egenutviklet FoU, og det er kjøpt FoU for 8 mill. kr gjennom oppkjøp. Egenutviklet FoU er i hovedsak relatert til utvikling av radio linjesamband og tilhører forretningsområdet Defence & Aerospace. Utviklingen forventes ferdigstillet i 2007. Når det gjelder Offshore & Merchant Marine, består FoU i utgangspunktet av mange prosjekter med relativt lite beløp. Det er vurdert at disse utviklingsprosjektene ikke tilfredsstiller de strenge kriteriene for aktivering av egenutviklet FoU. For mange av prosjektene er det stor usikkerhet om prosjektet er teknologisk gjennomførbart og hvordan den endelige løsningen blir. Så lenge det er usikkerhet om endelig teknologisk løsning, er det også usikkerhet om markedet vil etterspørre. Derfor vil det som oftest være sent i prosessen at teknologisk løsning er på plass, og da vil gjenværende kostnader som oftest ikke være betydelig for aktivering.

13 Verdifalltest av goodwill

Goodwill anskaffet gjennom oppkjøp og sammenslåinger er allokert til følgende kontantstrømgenererende enheter:

- Offshore & Merchant Marine
- Defence & Aerospace

Kontantstrømgenererende enheter for test av verdifall på goodwill har blitt endret i 2006. Fishery har i 2006 blitt tettere integrert med øvrig virksomhet i Offshore & Merchant Marine. Goodwill er derfor reallokert til Offshore & Merchant Marine. Defence Communications ble i 2006 fusjonert med Defence & Aerospace, og goodwill er derfor reallokert til denne virksomheten. Goodwill knyttet til de oppkjøpte virksomhetene Fantoft og Gallium er allokert til henholdsvis Offshore & Merchant Marine med 44 mill. kr og Defence & Aerospace med 24 mill. kr. Disse virksomhetenes kontantstrømmer er vurdert å være nært integrert med kontantstrømmene i Offshore & Merchant Marine og Defence & Aerospace. Se også note 6 "Segmentinformasjon" for nærmere informasjon om forretningsområdene.

Beløp i mill. kr	Offshore & Merchant Marine	Fishery	Defence Communications	Defence & Aerospace	Sum
Balanseført verdi goodwill 2005	951	43	59	42	1 095
Balanseført verdi goodwill 2006	1 034	0	0	133	1 167

Bruksverdi og de viktigste forutsetninger

Test for verdifall på goodwill er basert på de kontantstrømgenererende enhetenes bruksverdi. Bruksverdien er fastsatt med utgangspunkt i nåverdien av forventet kontantstrøm. Forventet kontantstrøm bygger på enhetens strategiske plan-dokument. Plandokumentet er godkjent av styret og konsernledelsen og dekker en periode på fem år. Normalt blir kontantstrømmen som benyttes for test av goodwill, justert noe lavere enn det strategiske plandokumentet da regnskapsreglene krever at fremtidige forbedringer på produkter og utvikling ikke kan reflekteres i fremtidig kontantstrøm. Etter de 5 årene beregnes det en terminalverdi hvor det er benyttet en forsiktig vekstrate.

Offshore & Merchant Marine

Driftsinntektene er basert på forventet utvikling i det totale markedet hvor Offshore & Merchant Marine opererer og forventet andel av markedet. Det er i utgangspunktet forutsatt en konstant markedsandel, men for de enkelte delmarkeder kan det være en økning eller nedgang. Det totale markedet er basert på ekstern informasjon, som for eksempel antall planlagte nybygg av skip og rigger. Markedet forventes å øke tilsvarende en vekst på rundt 5 %. Driftsinntektene er avhengig av at forutsetningene inntreffer, og endring i forutsetninger vil også påvirke den fremtidige verdien av enheten. Ordreservene er historisk høy, og en større andel av fremtidig omsetning er dekket av ordreservene enn tidligere.

Dekningsbidraget er basert på historisk utvikling. Alle ordrer blir sikret i norske kroner gjennom kjøp av terminkontrakter slik at fremtidige driftsinntekter og dekningsbidrag for kontantstrømmen er forutsigbar.

Renten som er benyttet for diskontering av kontantstrømmene, er 10,1 %. For beregning av diskonteringsrenten er det benyttet en gjeldsrente på 5,4 % og en egenkapitalrente på 11,9 %. Normalisert gjeldsgrad for konsernet er 27 %, og egenkapitalandelen er på 73 %. Egenkapitalrenten er fastsatt basert på en risikofri rente på 4,3 % (10 års statsobligasjonsrente) tillegg en generell markedsrisikopremie på 7 %, KOG beta på 0,8 og en spesifikk risikopremie med 2 %. Den benyttede diskonteringsrente er en før skatt-rente. Gjeldsrente er basert på en 3 års statsobligasjonsrente med et tillegg på 1 %, totalt 5,4 %.

Terminalverdien er beregnet ved å bruke siste planårs kontantstrøm som en normalisert kontantstrøm hvor det er forutsatt nominell vekst på 2 %. Den nominelle veksten er vurdert lavere enn historisk vekst for Offshore & Merchant Marine av forsiktighetsgrunner. Ved vesentlige endringer av normalisert netto kontantstrøm og vekstrate vil dette påvirke den totale verdien i vesentlig grad. ►►

►► Defence & Aerospace

Driftsinntektene er basert på de enkelte lands anskaffelsesplaner for forsvarsmateriell hvor Defence & Aerospace andel av disse planene legges til grunn for estimerte driftsinntekter. Tilgjengelig marked er vurdert å ha en gjennomsnittlig vekst på 12 %. Dekningsbidraget er basert på historisk utvikling. Alle ordrer blir sikret i norske kroner gjennom kjøp av terminkontrakter slik at fremtidige driftsinntekter og dekningsbidrag for kontantstrømmen er forutsigbar.

Diskonteringsrenten på 10,1 % er fastsatt basert på tilsvarende forutsetninger som for Offshore & Merchant Marine. Se nærmere beskrivelse ovenfor.

Terminalverdien er beregnet ved å bruke siste planårs kontantstrøm som en normalisert kontantstrøm hvor det er forutsatt nominell vekst på 1 %. Ved vesentlige endringer av normalisert netto kontantstrøm og vekstrate vil dette påvirke den totale verdien i vesentlig grad.

14 Investeringer i felleskontrollerte virksomheter

Kongsberg Satellite Services AS og Kongsberg Terotech AS er konsolidert proposjonalt etter bruttometoden som følge av prinsippendring for konsolidering av felleskontrollert virksomhet. Sammenlignbare tall for resultat, balanse, oppstilling over innregnede inntekter og kostnader, kontantstrøm og noter for 2005 og 2004 er endret som følge av prinsippendringen. De gjenværende tilknyttede selskapene er ikke av vesentlig verdi, og investeringene er nå reklassifisert som aksjer tilgjengelige for salg, jfr. note 18 "Aksjer tilgjengelige for salg". Balanseført verdi på de reklassifiserte aksjene er 2 mill. kr. Resultat fra disse er tilnærmet lik 0. Tall for 2005 er reklassifisert tilsvarende.

Sammenfattet finansiell informasjon om de enkelte tilknyttede og felleskontrollerte selskapene:

Beløp i mill. kr	Omløpsmidler	Ikke omløpsmidler	Kortsiktige forpliktelser	Langsiktige forpliktelser	Egenkapital	Omsetning	Årsresultat
<i>Felleskontrollerte selskaper</i>							
Kongsberg Satellite Services AS 50 % (Tromsø)	23	93	33	24	59	70	12
Kongsberg Terotech AS 50 % (Kongsberg)	12	4	10	1	6	33	-

Kongsberg Satellite Services og Kongsberg Terotech viser KONGSBERGS andel av de nevnte postene. Selskapene er ikke børsnoterte, og det foreligger derfor ingen observerbare markedsverdier.

15 Netto finansposter

Beløp i mill. kr	2006	2005	2004
Renteinntekter	4	4	5
Gevinst ved salg av aksjer	2	5	31
Finansinntekter	6	9	36
Rentekostnader	(51)	(57)	(79)
Verdifall på aksjer tilgjengelige for salg	(5)	-	-
Andre finanskostnader	(8)	(9)	(13)
Finanskostnader	(64)	(66)	(92)
Netto finansposter	(58)	(57)	(56)

16 Skatt

Skattekostnad	2006	2005	2004
<i>Beløp i mill. kr</i>			
Betalbar skatt	16	8	6
Endring utsatt skatt	122	91	65
Skattekostnad	138	99	71
Effektiv skattesats	35 %	32 %	40 %

►► Årets pensjonskostnad fremkommer slik:

Beløp i mill. kr	2006	2005
Nåverdi av årets pensjonsopptjening	6	7
Rentekostnad av påløpte pensjonsforpliktelser	4	4
Fortsatt avkastning på pensjonsmidlene	(1)	(2)
Amortisering planendringer	1	1
Periodisert arbeidsgiveravgift	1	1
Årets netto pensjonskostnad	11	11

Beløp i mill. kr	2006	2005
Sum brutto pensjonsforpliktelser	(121)	(186)
Brutto verdi av pensjonsmidlene	17	78
Netto pensjonsforpliktelser	(104)	(108)
Ikke resultatførte planendringer	3	4
Arbeidsgiveravgift	(13)	(15)
Netto balanseførte pensjonsforpliktelser / midler	(114)	(119)

Årets pensjonskostnad er beregnet på grunnlag av de økonomiske og aktuarmessige forutsetninger ved årets begynnelse. Brutto pensjonsforpliktelser er beregnet på grunnlag av de økonomiske og aktuarmessige forutsetninger ved årets slutt.

6 Skatt

Skattekostnad	2006	2005
Beløp i mill. kr		
Betalbar skatt	0	0
Endring utsatt skatt	11	12
Skattekostnad	11	12

Beløp i mill. kr	2006	2005
Resultat før skatt	(8)	30
Skatt beregnet til skattesats 28 % av resultat før skatt	(2)	8
Andre permanente forskjeller	13	3
Skattekostnad	11	12

Utsatt skatt og utsatt skattefordel	2006	2005
Beløp i mill. kr		
Pensjon	32	33
Underskudd til fremføring	0	6
Annet	6	3
Regnskapsført utsatt skattefordel	38	42

7 Langsiktig gjeld til kredittinstitusjoner

Beløp i mill. kr	2006	Forfall
Sertifikatlån 1	100	21.2.07
Sertifikatlån 2	100	21.3.07
Sertifikatlån 3	100	21.4.07
Obligasjonslån ISIN 00101 9701.4 (fastrente)	300	26.9.07
Obligasjonslån ISIN 00101 2638.4 (flytende rente)	400	10.6.09
Sum	1 000	
Kredittfasilitet (utrukket)	800	1.3.09

Obligasjonslånene er utstedt i norske kroner og notert på Oslo Børs.

Kredittfasiliteten er en syndikert lånefasilitet på til sammen 800 mill. kr. Avtalen er inngått med 5 banker: DnB NOR, Nordea, SEB, Fokus Bank og BNP. Avtalen er gjort gjennom Norsk Tillitsmann og har løpetid frem til mars 2009.

Fasiliteten er utrukket pr. dato. Den kan benyttes til å erstatte opplåningen i pengemarkedet dersom dette markedet blir mindre attraktivt eller blir utilgjengelig, og det er en lånereserve som kan benyttes til mindre og mellomstore oppkjøp.

Fasiliteten har følgende krav til finansielle nøkkeltall

a) Driftsresultat (EBIT) pluss renteinntekter skal være 2 ganger betalbare renter. b) Netto rentebærende gjeld skal ikke overstige 3 ganger EBITDA, men kan være opp til 3,5 ganger i maksimalt 3 kvartaler.

Kravene i låneavtalene er oppfylt.

All opplåning i konsernet er sentralisert til Kongsberg Gruppen ASA og håndteres av konsernets sentrale finansfunksjon, Kongsberg Finans.

8 Garantier

Datterselskapene Kongsberg Næringseiendom AS og Kongsberg Næringspark-utvikling AS har i 1999, 2001, 2002 og 2006 solgt deler av eiendomsmassen i Kongsberg Næringspark. Eiendommene er leid tilbake på langsiktige kontrakter som løper til henholdsvis 2014, 2018, 2017 og 2021. Tilbakeleien er ansett som operasjonelle leieavtaler.

Samlet leiebøyle som morselskapet har garantert for knyttet til salg- og tilbakeleieavtalene, er 990 mill. kr.

Forskudds- og gjennomføringsgarantier

Konsernets selskaper har stilt garantier for forskudd og gjennomføring i tilknytning til prosjekter. Garantiene er utstedt av norske og utenlandske banker og forsikringselskaper. Kongsberg Gruppen ASA står ansvarlig for alle garantiene.

Beløp i mill. kr	2006	2005
Forskudd og gjennomføringsgarantier overfor kunder	885	675

Kongsberg Gruppen ASA har ukommitterte rammeavtaler om garantistillelser med banker og forsikringselskaper.

REVISJONSBERETNING FOR 2006

ERNST & YOUNG

Statsautorisert revisor

Ernst & Young AS
Oslo Atrium
Postboks 20
NO-0051 Oslo

Fødselsregister:
NO 976 389 387 ANVA
Tel. +47 24 00 34 00
Fax +47 24 00 34 01
www.ey.no

Medlemmer av Den norske Revisorforening

Til generalforsamlingen i
Kongsberg Gruppen ASA

Revisjonsberetning for 2006

Vi har revidert årsregnskapet for Kongsberg Gruppen ASA for regnskapsåret 2006, som viser et underskudd på kr 19 millioner for morselskapet og et overskudd på kr 252 millioner for konsernet. Vi har også revidert opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til dekning av underskuddet. Årsregnskapet består av selskapsregnskap og konsernregnskap. Selskapsregnskapet består av resultatregnskap, balanse, konstantstrømoppstilling og notecopplysninger. Konsernregnskapet består av resultatregnskap, balanse, konstantstrømoppstilling, oppstilling over innregnede inntekter og kostnader og notecopplysninger. Regnskapslovens regler og god regnskapskikk i Norge er anvendt ved utarbeidelsen av morselskapets regnskap. International Financial Reporting Standards som fastsatt av EU er anvendt ved utarbeidelse av konsernregnskapet. Årsregnskapet og årsberetningen er avgitt av selskapets styre og konsernsjef. Vår oppgave er å uttale oss om årsregnskapet og øvrige forhold i henhold til revisorlovens krav.

Vi har utført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonskikk i Norge, herunder revisjonsstandarder vedtatt av Den norske Revisorforening. Revisjonsstandardene krever at vi planlegger og utfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon. Revisjon omfatter kontroll av utvalgte deler av materialet som underbygger informasjonen i årsregnskapet, vurdering av de benyttede regnskapsprinsipper og vesentlige regnskapsestimater, samt vurdering av innholdet i og presentasjonen av årsregnskapet. I den grad det følger av god revisjonskikk, omfatter revisjon også en gjennomgåelse av selskapets formuesforvaltning og regnskaps- og interne kontrollsystemer. Vi mener at vår revisjon gir et forsvarlig grunnlag for vår uttalelse.

Vi mener at

- selskapsregnskapet er avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av selskapets økonomiske stilling 31. desember 2006 og av resultatet og konstantstrømmene i regnskapsåret i overensstemmelse med god regnskapskikk i Norge
- konsernregnskapet er avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av konsernets økonomiske stilling 31. desember 2006 og for resultatet, konstantstrømmene og endringene i egenkapital i regnskapsåret i overensstemmelse med International Financial Reporting Standards som fastsatt av EU
- ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringskikk i Norge
- opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til dekning av underskuddet er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

Oslo, 15. mars 2007
ERNST & YOUNG AS

Knut Aker
Knut Aker
statsautorisert revisor

Revisjonsadresse:
Oslo Atrium
Christian Frederiks plass 6
0154 Oslo

Arrendel, Bergen, Ste. Davidsen, Fosen, Froland, Froland, Holmen, Høylandet, Høylandet, Kongsberg, Kragerø, Kristiansund, Larvik, Langesund, Lillehammer, Moss, Molde, Namsdal, Oslo, Oslo, Porsgrunn/Skien, Sandefjord, Skotland, Stavern, Steinkjer, Trondheim, Trondheim, Trondheim, Vikersund, Ålesund

VIRKSOMHETSBEKRIVELSE

Skjermbildet er hentet fra Graphic Mission Planning-systemet for Multi Role-varianten av Joint Strike Missile beregnet for nye kampfly til Luftforsvaret. Systemet er et planleggingsverktøy og bidrar til å planlegge og analysere missilets bane.

VERKTØY FOR BESLUTNINGER

Handlekraft krever beslutninger. Beslutninger krever kunnskap.
Riktige beslutninger krever korrekt informasjon i avgjørende øyeblikk.

KONGSBERG MARITIME

ADMINISTRERENDE DIREKTØR TORFINN KILDAL
KONGSBERG MARITIME

2006 har vært et år med meget høy aktivitet og god vekst innen de fleste områder. Ordreinngangen innen offshore og markedet for handelsflåten har vært rekordhøy, og passerte 4 400 millioner kroner i løpet av året. Ordreserven ved nyttår var på 3 054 millioner kroner, noe som er den høyeste noensinne. Driftsresultatet var 329 millioner kroner, tidens beste for forretningsområdet.

En av årsakene til den store ordreinngangen er høy aktivitet innen boreriggmarkedet. Det er satt i gang nærmere 50 drillingprosjekter, og Kongsberg Maritime er involvert i over 80 prosent av disse. Prosjektene er viktige for oss, og involverer de fleste av Kongsberg Maritimes produkter.

Kongsberg Maritime har en sterk posisjon innen dynamisk posisjonering og manøvreringssystemer. Aldri tidligere har Kongsberg Maritime inngått flere kontrakter om leveranse av dynamiske posisjoneringssystemer enn i 2006. Leveransene har hatt en overvekt av mellomstore og store systemer.

Forbedringer

Kongsberg Maritime arbeider kontinuerlig med å videreutvikle og forbedre sine produkter. Produktutviklingen foregår i nært samarbeid med våre kunder, et samarbeid som har vært konstruktivt i mange år. Vi arbeider også nært med store verftsgrupperinger for å effektivisere installasjon og oppkjøring av våre systemer. Samtidig pågår løpende styrking av vår globale kundestøttevirksomhet.

Utfordringer

Kongsberg Maritime øker sitt engasjement innen den offshore-baserte olje- og gassindustrien.

For å møte denne utfordringen har Kongsberg Maritime blant annet kjøpt selskapene Fantoft Process Technologies og Sense Intellifield i 2006. Fantoft leverer dynamiske prosesssimulatorer og sann-tidssystemer for olje- og gassfelter, LNG-anlegg og transportrørledninger. Sense Intellifield leverer produkter og tjenester innen fagområdet integrerte operasjoner for olje- og gassmarkedet.

Kjøpet av Fantoft og Sense Intellifield gir dessuten Kongsberg Maritime en bredere portefølje av produkter i det raskt voksende markedet for integrerte operasjoner. Integrerte operasjoner har økende betydning i olje- og gassindustrien, både innenfor leting og produksjon.

Kongsberg Maritime samler hydroakustikkvirksomheten i divisjonen Subsea, og forventer at dette vil bidra til mer effektiv utnyttelse av denne teknologien. Produktene vil fortsatt bli markedsført under SIMRAD- og KONGSBERG-brandet.

Kongsberg Maritime er hele tiden på søken etter nye anvendelsesområder for sin kunnskap og teknologi.

Den høye aktiviteten i Kongsberg Maritime førte til rekruttering av 200 nye medarbeidere i 2006. Det har gitt ny og utvidet kunnskap som sammen med eksisterende kunnskap og erfaring har gitt et kompetanseløft.

KONGSBERGS POSISJON I OFFSHORE-MARKEDET

Offshore-markedet omfatter leting og utvinning til havs og ilandføring av olje og gass. I tillegg kommer støttefunksjoner som forsyning, driftsstøtte, samt vedlikehold og service på plattformer og fartøyer. KONGSBERG er leverandør til alle deler av offshore-industrien.

Verden står foran en situasjon hvor energi blir en knapphet. Olje og gass utgjør over 50 prosent av det totale energiforbruket. Den økonomiske veksten i Asia bidrar til at dette vil øke i årene fremover.

I 2006 var ordreinngangen for offshore 2 700 millioner kroner. På grunn av høy utnyttelse av kapasiteten på verftene, og fordi KONGSBERGS produkter installeres

sent i produksjonsfasen, kommer ikke inntektene fra inngåtte kontrakter før 2-3 år etter kontrahering. I 2006 har KONGSBERG fått kontrakt på leveranse til 29 rigger. Rigg-boomen har vært lengre enn forventet, og det kontraheres fortsatt. Siden boomen startet, har KONGSBERG fått kontrakter til 40 rigger. Det forventes at kontraheringstakten vil reduseres i 2007. KONGSBERG forventer en økning i kontraheringen av flytende produksjonsfartøyer, hvor vi har forutsetninger for å bli en betydelig utstyrsleverandør.

Dynamisk posisjonering er et av KONGSBERGS viktigste og mest anerkjente produkter. I 2006 var ordreinngangen for

dynamisk posisjonering over 1 000 millioner kroner.

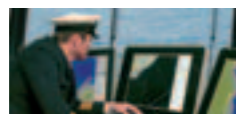
For å møte den økende konkurransen, spesielt i Asia, må KONGSBERG ha kontinuerlig fokusering på å forbedre produktene og tilby mer komplette løsninger. Virksomhetene i Asia må også styrkes, og det forventes at KONGSBERG ved utgangen av 2007 har 250 ansatte i dette området.

VÅRE VIKTIGSTE PRODUKTOMRÅDER FOR OFFSHORE-MARKEDET

Dynamiske posisjoneringssystemer

- Styringsystem som gjør det mulig å holde et fartøy/en plattform i samme posisjon under krevende værforhold.

Navigasjonssystemer

- Utrustning til skipsbroer.

Automasjons- og overvåkningssystemer

- Systemer for overvåkning og styring av maskin, last, manøvrering og fremdrift i fartøyer.
- Simulatorer og trenings-systemer for de fleste systemproduktene.

Prosessautomasjon

- Systemer for styring og samkjøring av operasjonen på en oljeplattform eller et produksjonsskip.
- Sikkerhetssystemer for varsling eller nedstenging av produksjonen ved utstyrsfeil, når mennesker er i fare eller ved brann og gasslekkasje.
- Dynamiske prosesssimulatorer for å designe og verifisere prosessanlegg og kontrollsystemer.
- Integrerte operasjoner.

Subsea (undervannsaktiviteter)

- Høyteknologiske hydroakustiske produkter for sjøbunnskartlegging, undervannskommunikasjon og -posisjonering.

MARKEDSDRIVERE OG TRENDER

Investeringsaktiviteten i verdikjeden

Investeringsnivået er syklisk og varierer tradisjonelt i takt med etterspørselen etter olje og oljeprisen. Investeringsaktiviteten i verdikjeden varierer betydelig over tid.

- Antatt økt leteaktivitet fremover, spesielt innen dypvannsegmentet.
- En rekke mindre felt antas å bli utbyggt dersom oljeprisen forblir på dagens nivå.
- Stadig større undervannsaktivitet driver etterspørselen etter hydroakustikk.

Vekst i ulike geografiske områder

Investeringene varierer ofte betydelig mellom ulike geografiske områder. Dette styres gjerne av oljereserver og nivået på lete- og produksjonsaktiviteten.

- Brasil og Vest-Afrika er internasjonale vekstområder. På litt sikt vil Barentshavet være et vekstområde.
- Nordsjøbassenget betraktes i større og større grad som ett område (muliggjør enklere innpass hos utenlandske aktører).
- Flere av feltene i Nordsjøen forventes å nå slutt-

fasen av produksjonsperioden (haleproduksjon) i løpet av de neste fem årene.

Ny teknologi – nye markedsnisjer

Mer krevende olje- og gassfelt skaper nye nisjer i markedet. Dette skaper behov for nye teknologiske løsninger.

- Økt halefeltproduksjon og fokusering på utvinning av mindre felt.
- Bedre utnyttelse av eksisterende infrastruktur.
- Forbedret produksjonsteknologi og metoder.

KONGSBERGS POSISJON I MARKEDET FOR HANDELSFLÅTEN

Markedet for handelsskip omfatter alle typer skip fra enkle tørrlastskip til mer avanserte tankskip for gass og kjemikalier. Kontrahering av denne typen skip henger tett sammen med forventet utvikling av transportbehovet. Veksten i verdensøkonomien er fortsatt god, først og fremst drevet av meget høy vekst i Kina og India. Utviklingen genererer mer sjøveis frakt av energi, råvarer og ferdigprodukter. Økt tonnasjebehov fører til kontrahering av flere handelsskip. En annen faktor som påvirker bestilling av nye skip, er strengere miljøkrav rettet mot internasjonal skipsfart. Kontraheringstakten i det globale markedet er høy, og det forventes

fortsatt vekst i produksjon av de fleste typer skip frem mot 2010. I 2006 noterte KONGSBERG en betydelig vekst i sin ordreinngang til handelsskip.

KONGSBERG leverer systemer for navigering, posisjonering, overvåkning og kontroll av lasthåndtering og maskineri til ulike handelsskip. Leveransene øker i omfang og verdi jo mer avansert skipet er. Konsernet er global markedsleder innen systemintegrasjon, automasjon og overvåkningssystemer til handelsskip.

KONGSBERG er et sterkt merkenavn i de internasjonale maritime miljøene. Selskapet har bygget opp et omfattende distribusjons- og servicenettverk, og har

egne lokale datterselskaper i de viktigste vekstmarkedene. Det er viktig å være til stede i disse markedene da leverandører med lokal forankring har fortrinn.

Konkurransen i markedet er stor. KONGSBERGS systemer representerer "nervesystemet" i den operative driften av moderne handelsskip, og ved å inkludere så mange funksjoner som mulig, skaffer KONGSBERG seg et konkurransefortrinn. En støttende faktor er også et døgnåpent og verdensomspennende supportnettverk. Dette gjør at kundene får hjelp når som helst og hvor som helst når de har behov.

VÅRE VIKTIGSTE PRODUKTOMRÅDER INNEN MARKEDET FOR HANDELSFLÅTEN

Dynamiske posisjoneringssystemer

- Styringsystem som gjør det mulig å holde et fartøy/en installasjon i samme posisjon under krevende værforhold.

Navigasjonssystemer

- Utrustning til skipsbroer.

Automasjons- og overvåkningssystemer

- Systemer for overvåkning og styring av maskin, last, manøvrering og fremdrift i fartøyer.
- Simulatorer og trenings-systemer for de fleste systemproduktene.

Posisjonerings- og identifikasjonssystemer

- Automatisk system for registrering av skipsidentifikasjon, posisjon, bevegelse og last (AIS – Automatic Identification System).
- GPS satellittposisjoneringssystemer.

Prosessautomasjon

- Systemer for styring og samkjøring av prosessene på skip for gasstransport (LNG).

MARKEDSDRIVERE OG TRENDER

Skipsbygging

- Verftskapasiteten øker nå kraftig, først og fremst drevet av Kina og Sør-Korea. Begge land bygger nye verft samtidig som produktiviteten øker hos de etablerte skipsbyggerne. I tillegg kommer nye verft i Vietnam, Filipinene og India.
- De ledende skipsverftene i Asia har nå fulle ordrebøker ut 2009, og middels store verft i Sør-Korea og Kina har en ordresreserve som tilsvarer mer enn to års kapasitet.

Type skip og geografisk fordeling

Det er svært sentralt å være tidlig ute i forhold til nye trender. Nye trender gir sterkere vekst enn veksten i det generelle markedet. Dette gjelder for de fleste typer skip og innen de fleste ulike geografiske områder.

- Forventet sterk vekst i LNG- og LPG-transport de neste 20 årene – understøttes av sterk vekst i kontrahering av LNG-fartøyer, fortsatt stor pågang i forhold til planlagte nybygg, og av høy aktivitet i forhold til planlegging og utbygging

av eksport- og importterminaler for LNG. Det antas allikevel en kortsiktig stagnasjon i kontraheringen av LNG-fartøyer grunnet forsinkelser i utbyggingen av planlagte og signaliserte terminaler.

- Antatt asymmetri mellom produksjon og etterspørsel av olje antas å gi positive konsekvenser for tankmarkedet i et lengre perspektiv.
- Supply-markedet antas å bli positivt påvirket av økt aktivitet innen offshore.

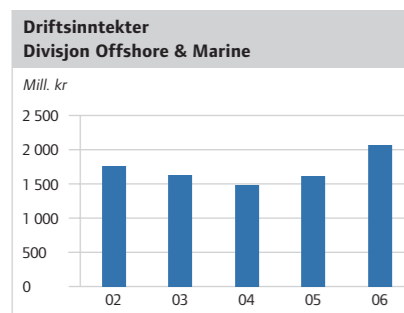
DIVISJON OFFSHORE & MARINE

Offshore & Marine er den største divisjonen i Kongsberg Maritime, og leverer systemer for dynamisk posisjonering og navigasjon, marin automasjon, lastkontroll og nivåsensorer.

2006 har vært et godt år for divisjonen. Det har vært vekst innenfor alle områder, og ordreservene for de nærmeste 3-4 årene er gode.

Dynamiske posisjoneringssystemer (DP-systemer) til offshore-fartøyer har vært et suksessprodukt gjennom mange år, og veksten i segmentet er fortsatt sterk. Systemene er i bruk på supply-skip

og flytende oljeinstallasjoner, men også innenfor cruise, forsyningsfartøyer og lettere konstruksjonsfartøyer blir DP-systemene oftere tatt i bruk. Med utgangspunkt i aktiviteten i Nordsjøen har dette markedet utviklet seg internasjonalt, spesielt i Kina, India, USA og Brasil. KONGSBERG har en global lederposisjon i dette markedet, og det ventes at denne posisjonen opprettholdes. På riggmarkedet har KONGSBERG en solid stilling innen posisjonering, navigasjon (bro) og automasjon.

Marin automasjon (fartøysautomasjon) til handelsskip og offshore-fartøyer omfatter systemer for styring av maskin, last og fremdrift. Det er stort behov for frakt, og vi ser en sterk vekst innenfor handelsflåten. KONGSBERG'S sterke tilstedeværelse og gode relasjoner til verftene i Kina og Sør-Korea er en vesentlig faktor for god ordreinngang og betydelige ordreserver.

Markedet for automasjons- og styrings-systemer for gasstransportskip (LNG – Liquefied Natural Gas) har også i 2006

hatt høy aktivitet. Kongsberg Maritime er nå involvert i mer enn 70 LNG-fartøyer som er i ordre, under bygging eller i drift. Det er viktig for Kongsberg Maritime å være med og utvikle den nye generasjonen LNG-fartøyer for å beholde posisjonen i markedet.

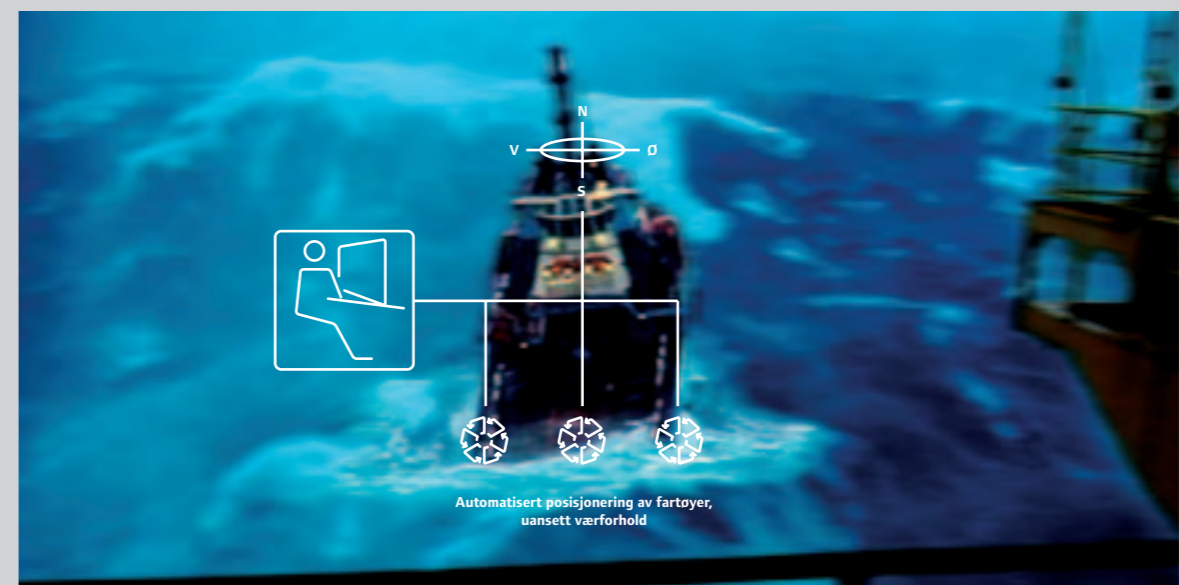
Navigasjon omfatter bro-utrustning til handelsskip og offshore-fartøyer, og er med på å komplettere divisjonens produktspekter. Ved å integrere de ulike delsystemene og få alt over på samme teknologiplattform, kan KONGSBERG ta hånd om flere av kundens behov.

Divisjonen vil i 2007 satse på oppgradering av utstyr på eldre fartøyer, både innen markedet for handelsflåten og offshore. Et annet satsingsområde er global sourcing. Det vil si at divisjonen setter ut innkjøp av produsert utstyr til lokale leverandører i de områder der det er mest kostnadseffektivt å kjøpe inn og produsere produktene.

KONTROLL

DYNAMISK POSISJONERING

DYNAMISK POSISJONERING

Dynamisk posisjonering er en metode for å holde et fartøy i samme posisjon over havbunnen uten bruk av anker, men ved hjelp av fartøyet egne propeller. Det dynamiske posisjoneringssystemet samler data om vind, bølger, strømpåvirkning, retning og nåværende posisjon. Ved hjelp av avansert reguleringsteknikk (kybernetikk) beregnes det hvor mye motorkraft som skal settes på de forskjellige propeller og thrustere (sidepropeller) for å holde fartøyet i en konstant posisjon og sikre en rolig operasjon.

KONGSBERG'S system for dynamisk posisjonering (DP-systemer) fikk sitt gjennombrudd på midten av 70-tallet, og er et av konsernets viktigste og mest anerkjente produkter. Det er totalt solgt over 1 750 DP-systemer, og teknologien er kåret til

førrige århundres nest mest betydningsfulle ingeniørbragd i Norge.

I dag benyttes DP-systemer på en rekke forskjellige typer fartøyer, fra bore- og produksjonsfartøyer til cruiseskip. KONGSBERG leverer alle typer DP-systemer. Systemene er utformet for å redusere drivstoffbruket, slitasje på propellsystemet og med tanke på sikkerhet. Forsyningsfartøyer som benyttes i olje- og gassindustrien, er eksempler på fartøyer som benytter dynamisk posisjonering. En kollisjon mellom et forsyningsfartøy og en oljeplattform ville være dramatisk, for ikke å si katastrofal. Et DP-system sørger for å holde fartøyet i trygg og korrekt avstand til plattformen.

Med utgangspunkt i aktiviteten i Nordsjøen har markedet utviklet seg internasjonalt, spesielt i

Kina, India, USA og Brasil. Aldri tidligere har KONGSBERG inngått flere kontrakter om leveranse av dynamiske posisjoneringssystemer enn i 2006. KONGSBERG har en global lederposisjon i dette markedet, og det ventes at denne posisjonen opprettholdes.

DIVISJON POSITIONING

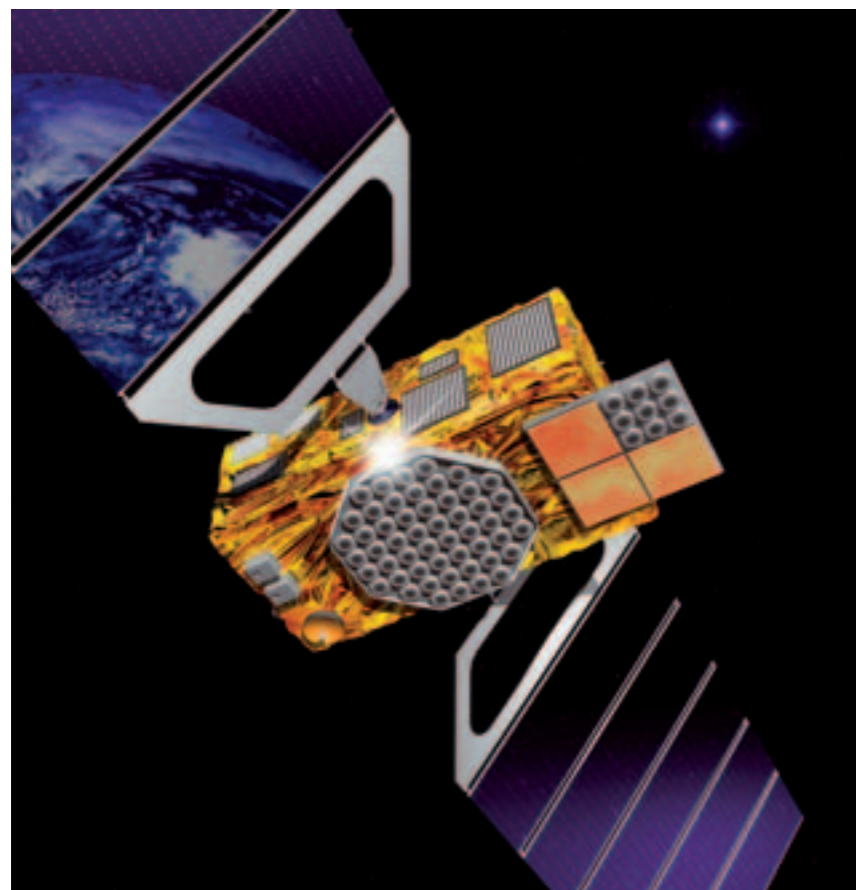
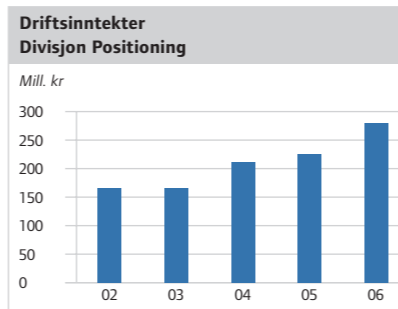
Divisjonen består av to separate aksjeselskaper; Kongsberg Seatex i Trondheim, som er heleid av Kongsberg Maritime, og Seaflex i Asker som er 80 prosent eid av Kongsberg Maritime. Kongsberg Seatex leverer avanserte posisjonsreferansesystemer til maritime fartøyer og offshore-installasjoner, mens Seaflex leverer engineering- og softwareløsninger til oljeselskaper. Selskapet tilbyr et bredt spekter av tjenester i tilknytning til prosjektering, utbygging og drift av stigerørs- og undervannssystemer. Begge selskapene har hatt en positiv utvikling i 2006. Det har gitt økte driftsinntekter og bedret resultat for 2006. Ordreinngangen har vært god, og ordreservene er høye.

KONGSBERG er blant de ledende selskapene i Europa innen satellittnavigasjon. Det har gitt Kongsberg Seatex en prestisjekontrakt med ESA (European Space Agency). Kongsberg Seatex skal utvikle, bygge og levere 22 referansestasjoner for satellittnavigasjonssystemet Galileo rundt om i hele verden.

Galileo skal sikre et posisjoneringssystem under sivil kontroll, uavhengig av det amerikanske GPS-systemet. Når systemet er ferdig utbygd i 2010, vil det gi et system med stor stabilitet, god dekning og grobunn for mange nye tjenester.

I 2007 vil divisjonen arbeide med å utvide satsingsområdet mot olje og gass. Økende leteaktivitet skaper større behov for ny teknologi og nye metoder innen denne sektoren. En av utfordringene i

2007 vil være å utnytte den positive veksten i 2006, og ta i bruk eksisterende kjerneteknologi i nye områder, eventuelt i kombinasjon med annen KONGSBERG-teknologi.

Fakta – Galileo

Det nye europeiske satellittnavigasjonssystemet Galileo skal bestå av 30 satellitter. Testsatellitten GIOVE ble skutt opp fra den russiske romfartsbasen i Baikonur i Kasakhstan 28. desember 2005. I 2008 vil fire satellitter bli sendt i bane rundt jorden, og i løpet av 2009 og 2010 vil de resterende 26 satellittene sendes ut. Fra 2010 vil Galileo være i full virksomhet. Forventet levetid er ca. to år.

Galileo måler 1,3 m x 1,8 m x 1,65 m og veier 600 kilo. Den går i bane 23 222 kilometer fra jorden.

DIVISJON SUBSEA

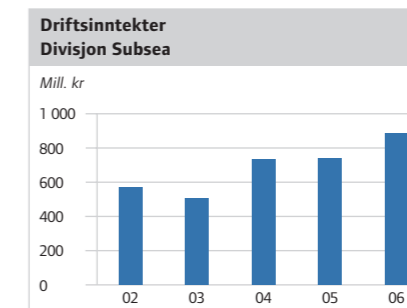
Subsea-divisjonen opererer innenfor produktområdene undervannsposisjonering og kommunikasjon (HiPAP), hydrografi og grunnseismikk (EM-serie), autonome undervannsfarkoster (HUGIN) og sonarer for offshore og forsvaret.

2006 var et godt år både når det gjelder drift og ordreinngang. Et eksempel er rammekontrakten med Det amerikanske forsvaret på oppgradering av EM-utstyr og support.

Divisjonen har lange tradisjoner innen hydroakustikk og en solid basisteknologi som utnyttes i forskjellige produktområder, tilpasset ulike markedssegmenter. For å beholde markedsposisjonen er det avgjørende å drive kontinuerlig produktutvikling og ta i bruk eksisterende teknologi på nye måter. Dette gjør vi ved å satse på kompetanse- og egenutvikling, blant annet gjennom forpliktende samarbeid med forskningsinstitusjoner og dedikert forskerutdannelse.

Divisjonen utnytter aktivt sin posisjon til å ekspandere i nye markeder og bruke

teknologi på nye måter for å skape vekst for kundene. Et eksempel er utviklingen og industrialiseringen av den autonome undervannsfarkosten HUGIN. Det startet som et prosjektsamarbeid med blant annet Forsvarets forskningsinstitutt og Statoil i 1995. I dag er KONGSBERG en global leverandør av autonome undervannsfarkoster som kan kartlegge og undersøke havbunnen helt ned til 4 500 meters dyp med en detaljeringsgrad som ikke har vært mulig før.

HUGIN har kartlagt og tilbakelagt en distanse på mer enn 120 000 kilometer på havbunnen for offshore survey-selskaper. Det tilsvarer en seilas på ca. tre ganger rundt ekvator! Den har undersøkt havbunnen før utbyggingen av både Åsgard, Snøhvit, Ormen Lange og de fleste dypvanns oljefeltene i verden.

Undervannsteknologi fra KONGSBERG til Ormen Lange

I Ormen Lange-prosjektet har KONGSBERG bidratt med havbunnskartlegging ved hjelp av den autonome undervannsfarkosten HUGIN. Da selve kartleggingen var ferdig, ble det satt ut "landemerker" slik at de forskjellige utbyggeroperasjonene hadde felles referansepunkt å forholde seg til. KONGSBERG leverte bortimot 90 hydroakustiske transpondere til Ormen Lange-utbyggingen. Disse er plassert ut på stativer på sjøbunnen. Transponderne sender ut hydroakustiske signaler som fanges opp av en mottager, en HiPAP (High Precision Acoustic Positioning and underwater navigation system). Slik får man et meget nøyaktig referansesystem under vann i området.

I tillegg har KONGSBERG levert et posisjoneringssystem av en ny type som heter Hydro-acoustic Aided Inertial Navigation, HAIN, som forbedrer posisjoneringnøyaktigheten ytterligere ved hjelp av treghtsnavigasjon.

DIVISJON PROCESS AUTOMATION

Divisjonen leverer komplette, databaserte systemer for styring, kontroll, optimalisering og sikkerhet i forbindelse med operasjoner på oljeplattformer, produksjonsskip og borefartøyer. De databaserte sikkerhetssystemene sikrer innretningene mot konsekvensene av feil på utstyret, ufrivillige stopp i produksjonen, oljeutslipp, eller skade på mennesker.

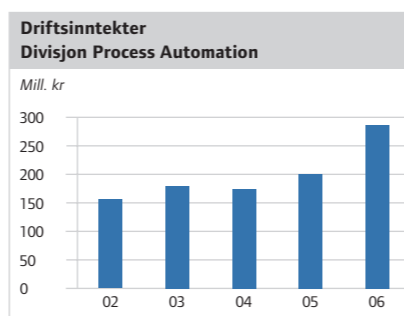
I 2006 har aktiviteten vært meget høy, og ordreservan er økt betydelig.

KONGSBERGS rammeavtale med Statoil har blant annet gitt nye oppdrag i form av modifisering av prosessstyringssystemene for olje- og gassproduksjon på Staffjord A, B og C. Anleggene går inn i senfase, og det skal utvikles nye løsninger for denne fasen. KONGSBERG har en sterk posisjon i det norske markedet for prosessstyring- og kontrollsystemer. I tillegg til å beholde denne posisjonen vil divisjonen i 2007 satse på markeder utenfor Norge.

Posisjonen innenfor dynamisk simulering er sterk i Norge. KONGSBERG har utviklet verdifulle simuleringstøttemidler som blant annet er benyttet i en rekke engineering-oppgaver, operatørtreningsystemer og driftstøttesystemer knyttet til store utbygginger, som for eksempel Ormen Lange og Snøhvit. KONGSBERG har i 2006 vunnet kontrakter for leveranse av prosesssimulatorer og kontrollsystemer til BP. I tillegg til å beholde den sterke posisjonen nasjonalt er målet å styrke simulatorvirksomheten internasjonalt.

Med oppkjøpet av Fantoft Process Technologies har divisjonen styrket sitt avanserte simuleringstilbud for design, engineering, trening og optimalisering av olje- og gassprosessene.

Et av satsingsområdene i 2006 har vært integrerte operasjoner. Divisjonen satser enda sterkere på å bli en betydelig leverandør av utstyr og tjenester til integrerte operasjoner både nasjonalt og internasjonalt.

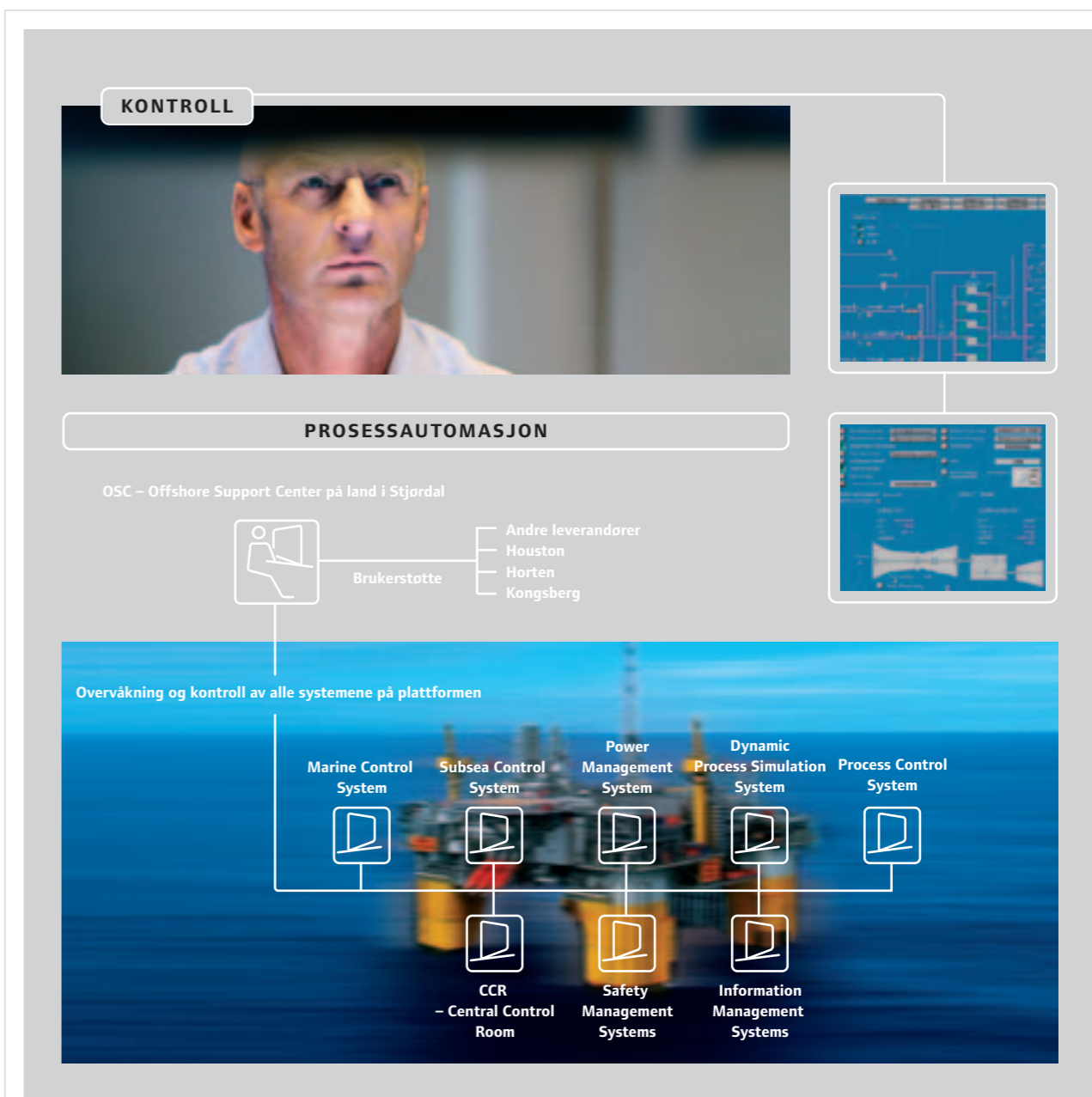

Hva leverer KONGSBERG til Kristin-plattformen?

Sentralnerven på Kristin for integrerte operasjoner er informasjonssystemet IMS. Dette samler inn data både fra prosessdatamaskinene og fra ulike "smarte" feltinstrumenter og sensorer. Disse dataene lagres, behandles og struktureres på en måte som muliggjør reduserte arbeidsoperasjoner og gir enhetlig informasjon til teknisk personell.

Informasjonssystemet er også koblet til Statoils landorganisasjon via fibernet. Dette gjør de samme dataene tilgjengelige i ulike fagmiljøer som kan dra nytte av informasjonen. Blant annet overføres data til Statoils SAP, data som brukes i vedlikeholdsplanlegging. Når dataene først er på land, er "veien" kort til Kongsberg Maritimes eksperter på Kongsberg.

Selve leveransen til Kristin består av en kraftig dataservert knyttet til prosessdatanettverket, med 8-10 ulike IMS-applikasjoner samt overføring av data fra "smarte" instrumenter til IMS.

INTEGRERTE OPERASJONER

Oljeselskapene på norsk sokkel vurderer integrerte operasjoner som et av de prioriterte strategiske verktøyene som skal sikre selskapene en bærekraftig utvikling. Stortingsmelding nr. 38 definerer integrerte operasjoner som "Bruk av informasjonsteknologi til å endre arbeidsprosesser for å oppnå bedre beslutninger, fjernstyre utstyr og prosesser, og til å flytte funksjoner og personell til land". Flere av selskapene bruker andre og nær beslektede begreper på den samme type operasjoner, eksempelvis: Smart Drift eller Smart Operations (Petoro), eDrift eller eOperations (Hydro), Smart

Field (Shell), Field of the future (BP), Real Time Operations (Haliburton), Smart Wells (Schlumberger), Digital oil field of the future, eller DOFF (CERA). Det nye med integrerte operasjoner er at IT brukes som et strategisk verktøy for å effektivisere arbeidsoppgavene og beslutningsprosessene innen olje og gass på bred basis.

Integrerte operasjoner medfører en total integrasjon av organisasjonene som arbeider offshore og på land, ved en gjennomgripende digitalisering av alle aktiviteter. Landbasert og offshore-basert arbeid smelter sammen. Olje- og gassfelter kan

betjenes og styres fra land, og man kan se for seg helt nye samarbeidsrelasjoner internt i oljeselskapene og mellom leverandørbedriftene og oljeselskapene. Dette får gjennomgripende konsekvenser for hvordan morgendagens olje- og gassfelt drives. Målet med bruk av integrerte operasjoner er økt utvinning, akselerert og økt produksjon, reduserte driftskostnader, lengre levetid og høyere sikkerhet.

KONGSBERG DEFENCE & AEROSPACE

ADMINISTRERENDE DIREKTØR TOM GERHARDSEN

KONGSBERG DEFENCE & AEROSPACE

Overvåkning

I 2005 samlet vi vår kompetanse på overvåkning i konsernet i en ny divisjon; Land Systems and Surveillance. Et av satsingsområdene til den nye divisjonen har vært kystnære overvåkningssystemer. En arbeidsgruppe på tvers av divisjonene i konsernet arbeider samlet for å se hvordan KONGSBERG kan posisjonere seg i forhold til olje- og gassaktiviteten i Barentsområdet.

Utfordringer

I løpet av 2007 forventer vi å få en produksjonskontrakt på NSM med Det norske forsvaret. Neste skritt blir å selge sjømålsmissilet til andre land. En integrering av NSM på de forventede nye kampflyene vil styrke muligheten for eksport ytterligere.

En annen utfordring er å videreutvikle og utnytte den posisjonen vi har i markedet for våpenstyringssystemer. Markedet er stort og voksende, og konkurrentene blir stadig flere. Foreløpig er vårt system foretrukket både på grunn av ytelse, kvalitet og teknologi. Det er også viktig at vi greier å utnytte den spin-off-effekten vi har av salget av RWS i form av tilpasning til ulike vektklasser av kjøretøyer.

Vi er avhengige av å opprettholde bredden i produktspekteret for å få kontrakter med Det norske forsvaret som er vår viktigste kunde. For å opprettholde bredden er det viktig å kunne tilpasse seg markedet raskt. Det betyr at vi må ha en smidig organisasjon slik at vi raskt kan utnytte felles teknologier og ressurser på tvers av divisjonene.

2006 har vært et godt år for Kongsberg Defence & Aerospace på flere vis. Utviklingen av det nye sjømålsmissilet NSM (Naval Strike Missile) er i rute, og våpenstyringssystemet Protector RWS (Remote Weapon Station) er en suksess. Vi har hatt en forbedring i lønnsomheten for forretningsområdet som helhet, og ordreresserven er økt fra 3 124 til 3 253 millioner kroner i løpet av året.

Markedssuksess

I løpet av året er det totalt inngått kontrakter verdt 1,2 milliarder kroner i forbindelse med våpenstyringssystemet Protector RWS. US Army og General Dynamics Land Systems i USA er de største kontraktspartnerne. Systemet er også solgt til Norge, Canada, Australia, Irland, Finland og Sveits.

I løpet av året har vi etablert oss i USA med en fabrikk hvor vi produserer, vedlikeholder og oppgraderer levert utstyr for RWS.

Forbedringer

Vi arbeider kontinuerlig med forbedringer av våpenstyringssystemet, både når det gjelder kapasitet, teknologi og tilpasning til ulike vektklasser av kjøretøyer. I dette arbeidet har vi hatt stor glede av konsernets store bredde innen teknologi. Vi har med stort hell overført delkonstruksjoner fra NSM til våpenstyringssystemet.

Det største utviklingsprosjektet

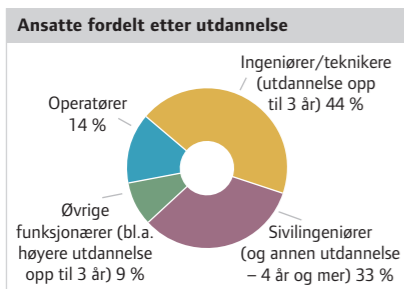
Det største utviklingsprosjektet i Kongsberg Defence & Aerospace, utviklingen av NSM-missilet, har hatt god fremdrift. Det er gjennomført flere vellykkede testutskytinger i California i USA, som inngår som en del av Sjøforsvarets endelige godkjenning av utviklingsfasen. De vellykkede testene har bekreftet missilets meget avanserte egenskaper, og risikoen i prosjektet er ytterligere redusert. Missilet vil som planlagt være klart til bruk om bord på de nye fregattene i Nansenklassen og på de nye missiltorpedobåtene.

KORT OM KONGSBERG DEFENCE & AEROSPACE

Kongsberg Defence & Aerospace er Norges ledende forsvarsbedrift innenfor teknologiske forsvarssystemer.

Antall ansatte	1 547
Antall ansatte Norge	1 389
Antall ansatte utenfor Norge	90
Nye medarbeidere 2006	129
Turnover i %	6,3

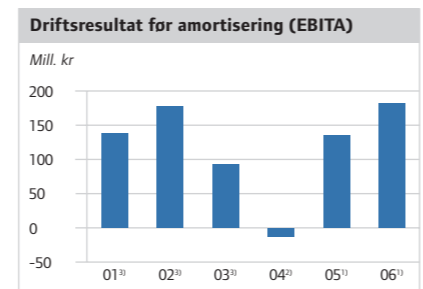
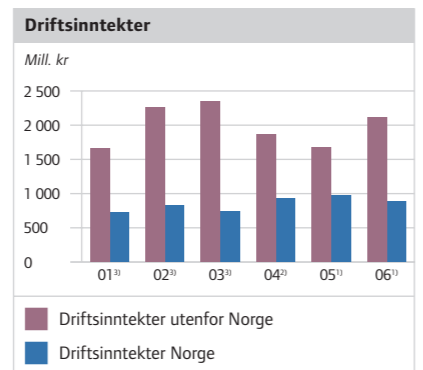
Hovedtall	2006 ¹⁾	2005 ¹⁾	2004 ²⁾	2004 ³⁾	2003 ³⁾	2002 ³⁾	2001 ³⁾
Beløp i mill. kr							
Driftsinntekter	2 997	2 650	2 791	2 704	3 084	3 084	2 388
Driftsresultat før amortisering (EBITA)	182	135	(13)	(43)	93	178	138
Driftsmargin før amortisering (%)	6,1 %	5,1 %	(0,5 %)	(1,6 %)	3,0 %	5,8 %	5,8 %
Ordreserver	3 253	3 124	3 648	3 648	4 352	3 729	4 852
Ordreinnngang	3 071	1 980	2 000	2 000	3 706	1 961	2 022

Forretningsområdet har lange tradisjoner i å utvikle og produsere avanserte systemer i nært samarbeid med Det norske forsvaret.

KONGSBERGS sjømålsmissiler, kommando- og våpenkontrollsystemer og kommunikasjonsløsninger har vist seg å være konkurransedyktige i eksportmarkedet selv om KONGSBERG i internasjonal målestokk er en liten aktør. Allianser med store utenlandske forsvarsbedrifter er en sentral del av den internasjonale markedsstrategien. Våpenstyringssystemet Protector har bidratt sterkt til fjorårets omsetning og resultater.

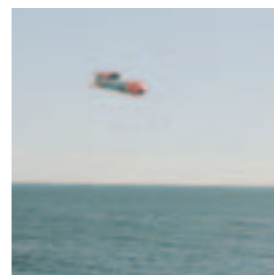
Forretningsområdet hadde i 2006 driftsinntekter på 2 997 millioner kroner mot 2 650 millioner kroner i 2005. Det er en

økning på 13,1 prosent. Driftsresultatet (EBITA) ble 182 millioner kroner mot 135 millioner kroner i 2005. Ordreserveren økte med 4,1 prosent, og var ved utgangen av 2006 på 3 253 millioner kroner mot 3 124 millioner kroner i 2005. Av ordreinnngangen i 2006 var 82 prosent til eksportmarkedet. Kongsberg Defence & Aerospace hadde ved utgangen av året 1 547 medarbeidere. Det er 146 flere enn ved utgangen av 2005.

1) Tallene er presentert i henhold til IFRS (International Financing Reporting Standards), og felleskontrollert virksomhet er konsolidert etter bruttomethoden.
 2) Tallene er justert for effekter ved overgang til IFRS, og felleskontrollert virksomhet er konsolidert etter bruttomethoden.
 3) Tallene er ikke justert for effekter i forbindelse med overgangen til IFRS, men presentert i henhold til NGAAP. Felleskontrollert virksomhet er rapportert som tilknyttede selskaper.

VIKTIGE HENDELSER

1.-4. kvartal 2006
NSM-missilet klar for serieproduksjon
 I månedsskiftet juli/august 2006 og i begynnelsen av januar 2007 ble det gjennomført i alt fire vellykkede testutskytinger av NSM-missilet (Naval Strike Missile) i California, USA. NSM er nå klar for serieproduksjon. Sjømålsmissilet veier drøyt 400 kilo og er meget manøvrerbar. Det kan følge sjøen og terrenget i svært lav høyde og har egenskaper som gjør at det kan benyttes mot både sjø- og landmål. Dessuten er det vanskelig å oppdage på radar.

1.-4. kvartal 2006
Protector solgt til syv land
 Våpenstyringssystemet Protector, som benyttes på pansrede personellkjøretøyer, er solgt til i alt syv land: USA, Canada, Australia, Finland, Norge, Irland og Sveits. I løpet av 2006 er det inngått kontrakter på i alt 1,2 milliarder kroner. Totalt er det inngått kontrakter for 2,6 millioner kroner siden første leveranse i 2000. Prinsippet for våpenstyringssystemet er at soldaten kan sitte inne i et pansret personellkjøretøy, og dermed sitte beskyttet mot fiendtlig ild.

4. kvartal 2006
NASAMS luftvernssystem til Nederland
 Det norskutviklede luftvernssystemet NASAMS II (Norwegian Advanced Surface to Air Missile System) ble i desember solgt til Den nederlandske hæren. Kontrakten var på 345 millioner kroner. Systemet skal leveres i 2009, og en del av kontrakten gjelder vedlikehold av systemet i perioden 2009-2014. Nederland blir ansett som en viktig referansekunde når det gjelder muligheten for å selge NASAMS til andre land.

1. kvartal 2007
Rammeavtaler om JSF-produksjon
 I januar 2007 ble det signert langsiktige rammeavtaler med de amerikanske selskapene Lockheed Martin og Northrop Grumman om produksjon av komposittprodukter til det nye kampflyet JSF. Avtalene er betinget av at Norge i 2008 velger å anskaffe JSF som nye kampfly. Rammeavtalene har i første omgang et omfang på henholdsvis 1 300 og 650 millioner kroner. Avtalene strekker seg over 8 år. En produksjon i full skala vil gjøre at omfanget kan bli utvidet til 6-8 milliarder kroner totalt.

1. kvartal 2007
Markedsføringsavtale om flyversjon av NSM
 Det ble signert en felles markedsføringsavtale for en flyversjon av NSM med det amerikanske selskapet Lockheed Martin. Missilet som vil hete Joint Strike Missile (JSM), er designet for å bli båret internt i og avfyrt eksternt fra kampflyet F-35 Lightning II Joint Strike Fighter (JSF). JSM vil benytte både GPS- og treghetsnavigasjon, kombinert med en unik bildedannende infrarød søker og data-link, samt at missilet har en automatisk målgenkjenning.

INTERVJU

Halvard Flesland, skipssjef om bord på KNM Fridtjof Nansen

VIL EFFEKTIVISERE KOMMUNIKASJONEN MED LEVERANDØRENE

Konklusjonen etter et år med Nansen er at fartøyet er et meget godt produkt med et fantastisk våpensystem. De nye norske fregattene bygges av det spanske skipsverftet Navantia, og Lockheed Martin er hovedleverandør av de integrerte våpensystemene. KONGSBERG er en viktig underleverandør til Lockheed Martin, og leverer sammen med sine underleverandører både våpen-, sonar- og navigasjonssystemer til de nye norske fregattene.

Hvordan har samarbeidet med KONGSBERG fungert det første driftsåret?

Samarbeidet med KONGSBERG har hele tiden fungert meget bra. Vi har så vidt startet testingen og integrasjonen av de ulike systemene vi har om bord. Så langt ser dette svært lovende ut. Hvilke utfordringer ser du for det videre samarbeidet med KONGSBERG, og hva kan KONGSBERG gjøre for å møte utfordringene?

Det vi ser som en utfordring, er kommunikasjonen med de ulike leverandørene. Kommunikasjonen går ofte gjennom mange ledd før den når rette mottager. Mange av leverandørene har flere underleverandører. Da er det viktig å få til en effektiv kommunikasjon leverandørene imellom. Spesielt viktig blir dette i det videre konfiguringsarbeidet. Gjøres det endringer i soft- eller hardwaren, er det viktig at informasjon om disse endringene tilflyter alle leverandørene. Hva kan gjøres for å effektivisere kommunikasjonen?

Forsvarets logistikkorganisasjon (FLO) og det spanske verftet Navantia har allerede satt i verk tiltak for å effektivisere kommunikasjonen i forbindelse med garantiarbeidet. Disse tiltakene tror vi også vil virke effektivt på kommunikasjonen i det videre integrasjonsarbeidet.

KONGSBERGS POSISJON I FORSVARSMARKEDET

Forsvarsmarkedet etterspør produkter og systemer til landbasert, luftbasert og sjøbasert forsvar. Markedet er politisk og proteksjonistisk, og unntatt fra internasjonale avtaler om frihandel. Dette fører til at de fleste land velger nasjonale leverandører eller gjør krav om gjenkjøp dersom man velger leverandører fra andre land enn sitt eget. Markedet er byråkratisk, med strenge reguleringer og sikkerhetskrav. Det amerikanske markedet er det største forsvarmarkedet og står for nær 50 prosent av de totale globale forsvarsinvesteringene. Markedet er likevel svært vanskelig å komme inn på for utenlandske aktører.

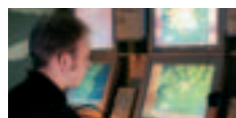
KONGSBERG har opparbeidet seg en posisjon i det amerikanske markedet gjennom direkte leveranser av egne systemer og gjennom samarbeid med amerikanske alliansepartnere. Totalt kommer ca. 25 prosent av forretningsområdet Defence & Aerospaces inntekter fra det amerikanske markedet.

Dagens forsvarmarked er i ferd med å endre seg fra å etterspørre utstyr tilpasset et tradisjonelt invasjonforsvar til et forsvar som i større grad skal delta i flernasjonale operasjoner. Det er i tillegg økt fokusering på overvåking av naturressurser og å sikre eget land mot terrorhandlinger og miljøkriminalitet.

KONGSBERG er Norges ledende forsvarsbedrift innen avanserte, teknologiske forsvarsystemer. Vi oppnår normalt en høy andel av gjenkjøpsavtaler som genereres av Det norske forsvars investeringer fra utenlandske leverandører.

I internasjonal målestokk er KONGSBERG en liten aktør. En liten aktør i et marked med mange store aktører må i stor grad satse på nisjeprodukter for å lykkes. Vi har utviklet mange systemer og produkter som har vist seg konkurransedyktige internasjonalt, både i samarbeid med Det norske forsvaret, internasjonale alliansepartnere og på egen hånd.

VÅRE VIKTIGSTE PRODUKTOMRÅDER TIL FORSVARSMARKEDET

Kommando- og våpenkontrollsystemer

- Ulike typer kommando- og kontrollsystemer til landbasert, luftbasert og sjøbasert forsvar.

Overvåkningssystemer

- Maritime og landbaserte overvåkningssystemer for sivile, militære og andre offentlige installasjoner.

Dynamiske systemer

- Våpenstyringssystemer for personellkjøretøyer utviklet for å beskytte personell i armerte militære kjøretøyer.

Kommunikasjonsløsninger

- Ulike typer taktiske radio- og kommunikasjonssystemer hovedsakelig utviklet og levert til landbasert forsvar.

Sjømålsmissiler

- Utvikler og produserer sjømålsmissilene Penguin og NSM (Naval Strike Missile).

MARKEDSDRIVERE OG TRENDER

Investeringsnivået i norsk forsvar

- Det norske forsvaret er inne i en omfattende omstillingsprosess. Det forventes blant annet at prosessen vil medføre rasjonaliseringsgevinster på ikke-operativ drift. Gevinsten ventes benyttet til å styrke prioritert operativ aktivitet og materiellinvesteringer. Full effekt ventes tidligst i 2008.

Dette betyr at investeringsmidler for de nærmeste årene i betydelig grad er bundet opp i eksisterende programmer.

Forsvarets investeringskontrakter til norske leverandører

- Ca. 45 prosent av Forsvarets investeringskontrakter går til norske leverandører.
- Dersom Forsvaret bestemmer seg for å anskaffe kampfly, vil det ta en stor del av de totale investeringsmidlene. I så tilfelle ventes imidlertid gjenkjøpsandelen å øke betydelig.

Markedsproteksjonisme

- På grunn av strenge sikkerhetskrav og vern av ulike lands egen forsvarsindustri er det ofte vanskelig for en forsvarsleverandør å vinne forsvarskontrakter utenfor egne grenser. Det er betydelig proteksjonisme både i USA og Europa – likevel muligheter gjennom langsiktige relasjoner og nisjeprodukter.

DIVISJON NAVAL SYSTEMS

Divisjonen leverer kommando- og våpenkontrollsystemer til marinefartøyer.

Resultatet for divisjonen er godt og i tråd med målene som var satt for året. Ordreinngangen har vært lav i 2006. Divisjonen har flere prospekter ute i markedet og 1–2 års ordresreserve.

I 2006 har divisjonen vært preget av å være i en overgangsfase. Utviklingsdelen av store og tunge prosjekter, som leveranser av delsystemer til de nye norske fregattene i Fridtjof Nansen-klassen og til de nye norske missiltorpedobåtene i Skjold-klassen, er i ferd med å bli fullført. Systemene til fire av i alt fem fregatter er levert i tråd med planene. Leveransen skjer i samarbeid med det amerikanske selskapet Lockheed Martin og det spanske skipsverftet Navantia, som er Det norske forsvars kontraktspartner. Sammen med Umoe Mandal og franske Armaris holder KONGSBERG fremdriften i programmet til MTBene i Skjold-klassen.

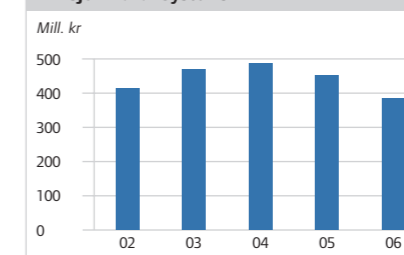
I 2003 inngikk KONGSBERG en kontrakt med Lockheed Martin om leveranse av programvare og service til et anti-ubåt-system (KDX III-programmet). Leveransen inngår i et kommando- og kontrollsystem som Lockheed Martin skal levere, og hvor sluttbruker er Marinen i Sør-Korea.

Denne kontrakten er den første eksportkontrakten for KONGSBERG basert på samarbeidsavtalen med Lockheed Martin som ble inngått i forbindelse med fregattprogrammet i 2000. KDX III-programmet holder fremdriften og er nå inne i en viktig testfase.

Leveransen av kommando- og våpenkontrollsystemene til de tyske og italienske undervannsbåtene nærmer seg slutten. Systemene som leveres i disse kontraktene, er lik de som ble utviklet og levert til de norske undervannsbåtene av Ula-klassen.

Divisjonen har i 2006 inngått et samarbeid med Sjøheimevernet som nå prøver ut en ny marineversjon av Protector RWS (Remote Weapon Station), kalt Sea Protector.

Driftsinntekter Divisjon Naval Systems

Fra broen på Fridtjof Nansen. De nye norske fregattene erstatter de vel 40 år gamle fregattene i Oslo-klassen. Fregattene bidrar til en styrking av Marinen og Forsvaret, og er de første havgående marinefartøiene som får helikoptre om bord.

Fregattprosjektet

Fregattprosjektet har en total kostnad på ca. 21 milliarder kroner og er det største investeringsprosjektet i Forsvaret. Våren 2006 kom den første fregatten, og med overtagelse av ett fartøy hvert år vil alle de fem fregattene være operative i 2010. Fregattene har alle fått navn etter store norske oppdagere og vitenskapsmenn:

- F 310 KNM Fridtjof Nansen, våren 2006
- F 311 KNM Roald Amundsen, våren 2007
- F 312 KNM Otto Sverdrup, 2008
- F 313 KNM Helge Ingstad, 2009
- F 314 KNM Thor Heyerdahl, 2010

DIVISJON DYNAMIC SYSTEMS

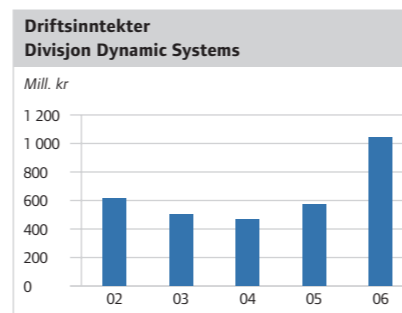
Hovedproduktet er Protector våpenstyringssystem for personellkjøretøyer, RWS (Remote Weapon Station). Systemet er utviklet for å beskytte militært personell i pansrede kjøretøyer. Våpen og sensorer er montert på utsiden, mens operatøren fjernstyrer systemet fra en beskyttet posisjon inne i kjøretøyet.

Divisjonen har hatt et meget godt år. Ordreinngangen har vært stor, og det er bygd opp en betydelig ordresreserve i løpet av året. KONGSBERG har kontrakter på leveranser til Norge, USA, Canada, Irland, Australia, Finland og Sveits. I 2006 er det mottatt bestillinger på over 1,2 milliarder kroner. Flere land planlegger å anskaffe tilsvarende systemer. For å komme inn på det tyske markedet har divisjonen inngått en eksklusiv samarbeidsavtale med

Rheinmetall Landsysteme, Tysklands største forsvarsbedrift på hærsiden.

For å håndtere veksten i markedet er det opprettet en ny produksjonslinje i Norge. I løpet av 2007 vil denne linjen doble produksjonskapasiteten, samtidig som produksjonen ved fabrikken i USA vil øke. Bakgrunnen for å bygge opp en fabrikk i USA er å komme nærmere de største kundene og tilby god service og oppfølging. I tillegg vil en produksjonslinje i USA kunne bidra til å redusere valutarisikoen.

Det foregår en kontinuerlig utvikling og forbedring av våpenstyringssystemet. En ny og lettere versjon for mindre kjøretøyer er utviklet. KONGSBERG har som det første selskapet i verden solgt dette produktet i USA. I tillegg prøves det ut en versjon av Protector i Sjøheimevernet, Sea Protector.

Utpøring av Sea Protector under vinterøvelsen Cold Response.

BESKYTTER MILITÆRT PERSONELL

Protector våpenstyringssystem for personellkjøretøyer (Remote Weapon Station) er utviklet for å beskytte militært personell i pansrede kjøretøyer. Våpen og sensorer er montert på utsiden av kjøretøyet, mens operatøren fjernstyrer systemet fra en beskyttet posisjon inne i kjøretøyet.

Protector har vært i fullskalaproduksjon siden desember 2001. Totalt er det produsert mer enn 1 300 våpenstyringssystemer siden oppstarten. Dagens Protector er fjerde generasjon våpenstyringssystem som er kvalifisert for internasjonale operasjoner. Styringssystemet er testet i de tøffeste stridsområder, og er i rekordfart blitt verdensledende innen sitt segment. KONGSBERG har leveranser til Norge, USA, Canada, Irland, Australia, Finland og Sveits.

Våpenstyringssystemet kan monteres på alle typer kjøretøyer. Protector er servostyrt, med integrerte sensorer for målobservasjon og avansert ballistikkberedning og bildebehandling.

Det foregår en kontinuerlig utvikling og forbedring av våpenstyringssystemet. Protector består i dag av fire hovedprodukter; Protector M151, Protector Lite, Protector NM 221 og Sea Protector. Volumproduktet har til nå vært M151. Produktet har lav vekt, enkel integrasjon som ikke reduserer kjøretøyetets armering og stor fleksibilitet for kundetilpasninger. Protector NM 221 er det opprinnelige produktet og skiller seg ut fra M151 og Lite ved at systemet tillater brukeren å etterlade ammunisjon innenfra istedenfor å ha en ammunisjonsboks utvendig. Protector Lite ble lansert i

2006 og er godt egnet for mindre kjøretøyer og armerte lastebiler hvor det benyttes våpen av mindre kaliber. KONGSBERG er først i verden med å tilby dette produktet, og det har blitt godt mottatt i markedet. I tillegg prøves det ut en versjon av Protector i Sjøheimevernet, Sea Protector. Sea Protector baserer seg på M151 med nødvendige endringer for å tåle klimaet til sjøs.

DIVISJON INTEGRATED AIR DEFENCE SYSTEMS

Divisjonen for luftvern (Integrated Air Defence Systems) leverer kommando- og kontrollsystemer og ildledning for luftvernssystemer. 2006 har vært et godt år. Ordreinngangen har økt, og divisjonen går inn i 2007 med en solid ordresreserve.

I 2006 ble kjøpet av det canadiske programvareselskapet Gallium Visual Systems Inc. sluttført. I løpet av året er det arbeidet med å ta i bruk og tilpasse Galliums programvare for elektroniske kartsystemer (InterMAPhics) i egne og andre divisjoners systemer.

Sammen med Det norske luftforsvaret og den amerikanske forsvarslieferandøren Raytheon er det utviklet et mobilt luftvernssystem, NASAMS (Norwegian Advanced Surface to Air Missile System), som representerer en internasjonalt meget effektiv og konkurransedyktig løsning. Den strategiske samarbeidsavtalen med Raytheon går i hovedsak ut på at KONGSBERG leverer beslutningsstøtteverktøy og kommando- og kontrollsystemer,

mens Raytheon leverer missiler, radarer og annet utstyr til luftvernssystemene.

I desember 2006 inngikk divisjonen kontrakt med Nederland om leveranser av NASAMS II til Den nederlandske hæren. Dette er den nest største avtalen noen sinne utenfor Norge. En del av kontrakten gjelder vedlikehold av systemet i perioden 2009–2014, noe som gir kontinuitet i prosjektet.

Ettersalg er et satsingsområde for divisjonen i året som kommer. Målet er å tilby flere land vedlikeholdskontrakter tilsvarende avtalen inngått med Nederland.

Divisjonens systemer er lett å tilpasse til både nye sensorer og våpen.

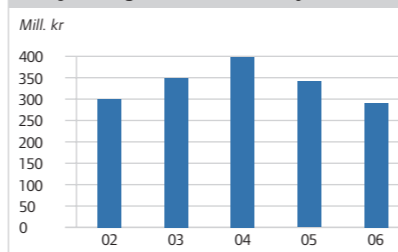
Kommandosentralen til KONGSBERG har allerede mye av programvaren som trengs for å benytte for eksempel mikrobølger som våpen i stedet for tradisjonelle missiler. Dette har gitt divisjonen flere muligheter innenfor Department for Homeland

Security i USA sammen med Raytheon. Målet er å utvikle et system for forsvar av sivile flyplasser i USA.

Fakta

Divisjonen er CMM level 3 godkjent. Det innebærer at den kontinuerlig jobber med forbedringer. Gjennom å kjøre en CMM-prosesser vi hvordan vi kan effektivisere det vi gjør og samtidig fokusere på kvalitet i alle ledd.

Driftsinntekter
Divisjon Integrated Air Defence Systems

DIVISJON DEFENCE COMMUNICATION

Divisjonens aktivitet omfatter taktiske radio- og kommunikasjonssystemer. Etter å ha vært gjennom en omstrukturering og tilpasning av organisasjonen til volumet i markedet, har divisjonen i 2006 hatt et jevnt og godt år, og målene for divisjonen er nådd.

Virksomheten innen taktisk kommunikasjon drives gjennomgående mot eksportkunder og i konkurranse med store internasjonale selskaper i det kommersielle markedet. De største markedene er i Midtøsten og Øst-Europa.

Det har de siste årene blitt færre kundefinansierte utviklingsprosjekter, og divisjonen står i større grad selv for finan-

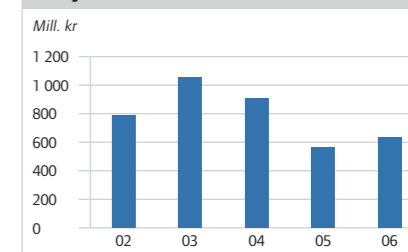
sieringen av produktfornyelsen. Men med flere store leveransekontrakter beviser divisjonen at kommunikasjonssystemene har godt fotfeste i markedet.

I 2006 inngikk divisjonen en betydelig kontrakt om leveranse av et kommunikasjonssystem til Romania. I tillegg ble det inngått en kontrakt med saudiarabiske myndigheter om leveranse av kommunikasjonssystemer. Kontrakten er en utvidelse av et større kommunikasjonssystem hvor leveransene startet i 1991.

Divisjonen er inne i sluttfasen på leveransen til Forsvaret på taktiske radioer (MRR: Multi Role Radio og LFR: Lett flerbbruksradio). I Norge er det for øvrig inn-

gått nye, mindre kontrakter på utvikling, tilleggsutstyr og tilpasning av tidligere levert utstyr.

Driftsinntekter
Divisjon Defence Communication

DIVISJON LAND SYSTEMS & SURVEILLANCE

Divisjonen leverer utstyr til sivile og militære overvåkningssystemer, simulatorer og taktiske ledelsessystemer for hæravdelinger. Høsten 2006 ble NavTek i Horten kjøpt opp og fusjoneres med Kongsberg Norcontrol IT.

Året har gitt resultater i tråd med målene. Arbeidet med å integrere Kongsberg Norcontrol IT i divisjonen og tilpasse selskapets produkter til divisjonens systemer, har gitt synergier og identifisert mange

muligheter. Det er ventet en betydelig økning både i ordreinngang og ordresreserve i 2007.

Overvåkning av havner, kyst og grenser er et av satsingsområdene. NavTek har levert en kystradarkjede som inngår i Forsvarets overvåkning av kysten i Nord-Norge. Kongsberg Norcontrol IT fikk kontrakt med Kystverket om en ny skips-traffikksentral i Vardø. Ved disse engasjementene styrkes divisjonens posisjon som leverandør av relevante overvåkningssystemer for nordområdene, spesielt knyttet til utviklingen av olje- og gassforekomster i regionen.

Divisjonen har, som underleverandør til det amerikanske selskapet Boeing, utviklet programvare for dataskjermene til operatørene om bord i AWACS overvåkningsfly. Det er nå inngått en langsiktig avtale mellom NATO og KONGSBERG om å vedlikeholde og videreutvikle denne programvaren. Avtalen innebærer også opplæring og vedlikehold av systemene.

Tilsvarende avtale om programvareutvikling er inngått med Boeing for deres overvåkningsfly basert på B-737. Dette er systemer i første omgang utviklet for Australia, men senere også solgt til Tyrkia og Sør-Korea.

Innenfor markedet for taktiske ledelsessystemer har KONGSBERG vært hovedleverandør for videreutvikling av Den norske hærens kommando-, kontroll- og informasjonssystem, NORTaC-C2IS. Systemet er tilpasset internasjonale operasjoner, og øker norske avdelingers mulighet for utveksling av informasjon med allierte styrker. Ledelsessystemet har allerede vekket stor internasjonal interesse.

Segmentet for simulering og trening har blant annet gjennom utviklingen av en simulator for Protector RWS hatt god ordreinngang. Markedet viser en økende interesse for å anskaffe simulatorer av denne typen.

DIVISJON MISSILES & SPACE

Missiler

Divisjonen utvikler og produserer sjømålsmissiler. I 2006 ble det gjennomført testutskytinger av det nye sjømålsmissilet NSM (Naval Strike Missile) i California, USA. Amerikanerne har testutskytingsfelt hvor missilet både kan fly over land og sjø. Dette er viktig for å kunne teste ut flere av missilets funksjoner som ikke er vist av noe annet sjømålsmissil.

Testutskytingene var vellykkede og bekrefter missilets meget avanserte egenskaper. Et 10 års langt utviklingsprogram nærmer seg nå slutten, og serieproduksjonskontrakten forventes inngått i løpet av 2007. Missilet er som planlagt klart til

bruk om bord på de nye norske fregattene i Fridtjof Nansen-klassen og på de nye norske missiltorpedobåtene i Skjold-klassen.

Penguin-missilet har vært operativt i Norge og i flere andre lands sjøforsvar i en årrekke. Missilet er fortsatt et av verdens ledende sjømålsmissiler og kan benyttes både fra helikopter, fly og fartøy. Ordre-inngangen i 2006 var lav, men missilet er fortsatt attraktivt i markedet.

Romfart

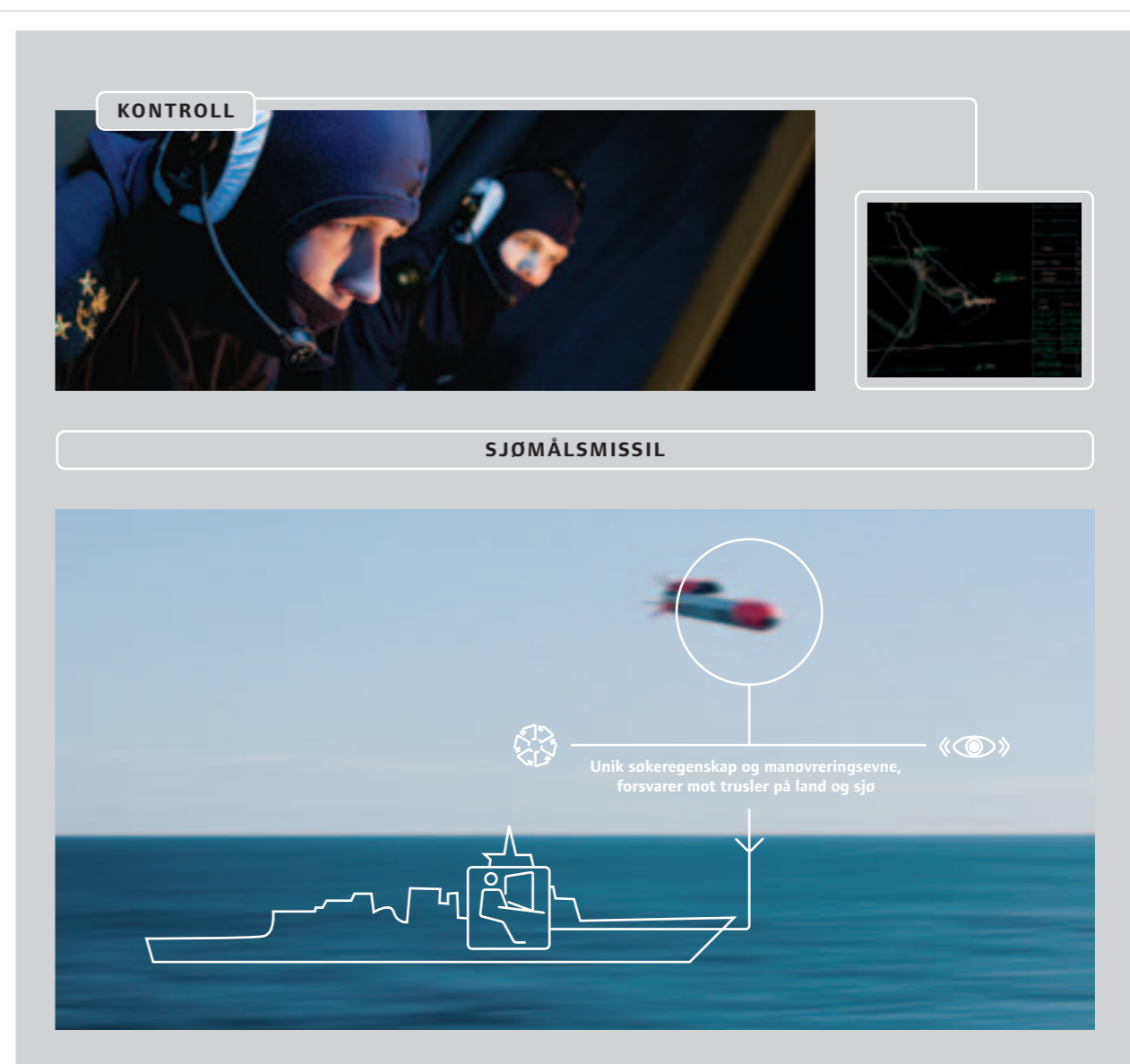
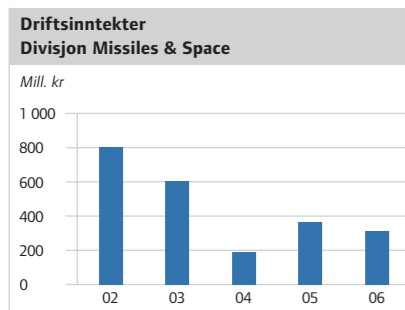
Romfartsvirksomheten er delt mellom Kongsberg og Tromsø. Kongsberg Defence & Aerospace er Norges største leverandør til den europeiske romfartsorganisasjonen ESA. Divisjonen har bidratt med utstyr til mange romfartsprogram og til mange av satellittene og bærerakettene som frakter satellitter ut i verdensrommet.

Datterselskapet Kongsberg Spacotec i Tromsø leverer bakkesystemer for jord-observasjonssatellitter og er internasjonal markedsleder i utvikling av teknologi til bakkestasjoner for mottak og bearbeiding av satellittdata.

Kongsberg Satellite Services er et selskap som er eid 50 prosent av Kongsberg Gruppen og 50 prosent av Norsk Rom-senter. Selskapet laster ned og analyserer satellittdata. Kongsberg Satellite Services er lokalisert i Tromsø, Svalbard og Antarktis.

Kongsberg Satellite Services laster ned og analyserer satellittdata, og har kontorer både i Tromsø, Svalbard og Antarktis. Ved hovedkontoret i Tromsø har selskapet flere antenner.

NSM – DET MEST AVANSERTE I SITT SLAG

Kongsberg Defence & Aerospace inngikk i desember 1996 en kontrakt med Det norske sjøforsvaret om utvikling av et nytt sjømålsmissil (NSM). Kontrakten hadde en verdi på ca. 1,5 milliarder kroner. Utviklingen av NSM har skjedd i samarbeid med både Forsvarets forskningsinstitutt og Sjøforsvaret, og er blant Norges mest avanserte utviklingsprosjekter. Det er brukt ca. 2 millioner arbeidstimer over disse 10 årene.

NSM er et lite, selvstyrt fly som er 4 meter langt og veier ca. 400 kilo. Det har en rekkevidde på 185+ kilometer. Missilet har egenskaper som gjør at det kan følge sjøen og terrenget i meget lav høyde i høy subsonisk hastighet. Det er bygget av komposittmateriale og har en overflate og utforming som gjør det meget vanskelig å oppdage på radar.

NSM har en infrarød bildedannende søker som representerer det fremste i verden når det gjelder søkerteknologi. Ved hjelp av blant annet militær satellittnavigasjon (GPS), treghetsnavigasjon og en laserhøydemåler vet missilet nøyaktig hvor det er. Missilet inneholder en betydelig mengde datakraft (tilsvarende 15 sterke PCer), og ved hjelp av kartinformasjon velger missilet banen mot målet. Flygemønsteret i slutfasen er uforutsigbart. Missilet vil stadig brette av fra banen, noe som gjør det særdeles vanskelig å skyte ned.

NSM skal være hovedvåpenet både på den nye Skjold-klassen missiltorpedobåter og de nye norske fregattene i Fridtjof Nansen-klassen.

I januar 2007 ble det gjennomført to meget vellykkede testutskytinger i California, USA.

Final Design Review startet i februar og vil bli slutført i løpet av første halvår. Serieproduksjonen ventes å starte i løpet av 2007.

VIRKSOMHETSSTYRING OG FINANSIELL INFORMASJON

Skjermbildet er hentet fra simulatoren til våpenstyringssystemet Protector RWS. For å gjøre de rette valgene trener soldatene på realistiske situasjoner ved bruk av simulatoren.

SAMSPILL FOR L ØNNNSOM VEKST

Lagspill er mer enn summen av enkeltspillerne.

All vekst skjer ved deling. Gjennom samarbeid på tvers skal konsernet utvikle attraktive løsninger for markedet. Sammen med stadige driftsmessige forbedringer skal verdier ivaretas og økes.

VIRKSOMHETSSTYRING

EIERSTYRING OG SELSKAPSLEDELSE

KONGSBERG har som mål å skape verdier for eierne gjennom en lønnsom og bærekraftig forretningsførsel. God eierstyring og selskapsledelse skal redusere risikoen ved virksomheten og sikre størst mulig verdiskaping, samtidig som selskapets ressurser skal utnyttes på en effektiv og bærekraftig måte. Verdien som skapes, skal komme aksjeeiere, ansatte og samfunnet til gode. KONGSBERG er notert på Oslo Børs og er underlagt norsk verdipapirlovgivning og børsreglement.

Hva vi legger i begrepet

Eierstyring og selskapsledelse (Corporate Governance) omhandler problemstillinger og prinsipper knyttet til rollefordelingen mellom styringsorganene i et selskap og det ansvar og den myndighet som er tillagt hvert av organene. God eierstyring og selskapsledelse kjennetegnes ved et ansvarlig samspill mellom eiere, styret og ledelsen sett i et langsiktig, verdiskapende perspektiv. Det krever et effektivt sam-

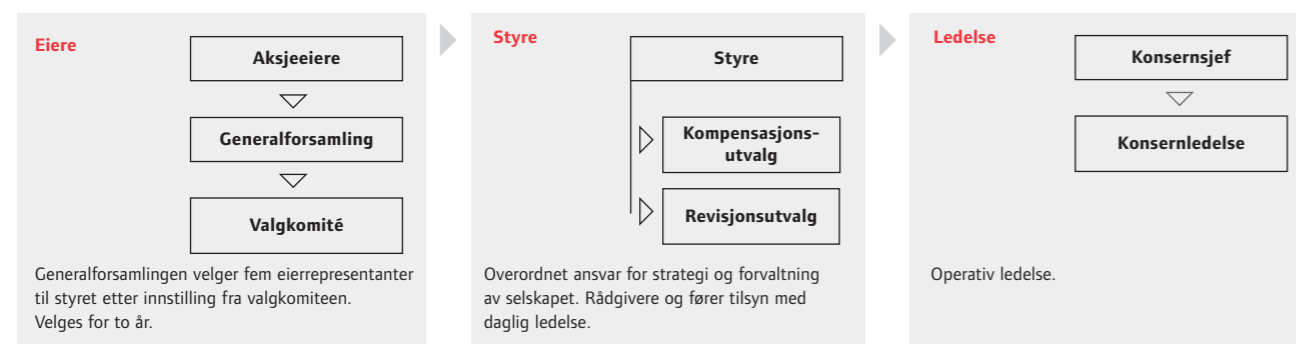
arbeid mellom daglig ledelse og styret, respekt for selskapets øvrige interessenter og en åpen og ærlig kommunikasjon med omverdenen.

Hvordan temaet har vært behandlet i 2006

Temaet eierstyring og selskapsledelse er gjenstand for årlige vurderinger og diskusjoner i konsernets styre. Blant annet blir konsernets styringsdokumenter

gjennomgått og revidert årlig, og teksten til dette kapitlet i årsrapporten blir behandlet grundig. Ved behandlingen av kapitlet i fjorårets årsrapport ble administrasjonen pålagt å rette opp de fleste punkter hvor konsernet hadde avvikt i forhold til anbefalingen.

KONGSBERGS modell for eierstyring og selskapsledelse

KONGSBERGS POLICY

KONGSBERG skal følge "Norsk anbefaling for eierstyring og selskapsledelse" av 7. desember 2004 – sist revidert 28.11.2006. Konsernets etterlevelse og eventuelle avvik fra anbefalingen skal kommenteres og gjøres tilgjengelig for konsernets interessenter.

Ovennevnte er besluttet i konsernets styre. Den norske stat som eier 50,001 prosent av konsernet, legger også til grunn at alle selskaper hvor staten har eierandel, følger anbefalingen. I og med at staten har en eierandel på 50,001 prosent, forholder konsernet seg også til Stortingsmelding nr. 13 (2006/2007) – "Eiermeldingen", statens 10 eierprinsipper for god eierstyring og til OECDs retningslinjer vedrørende statlig eierskap og eierstyring. Disse retningslinjene er gjengitt på konsernets nettsider; www.kongsberg.com

Følgende elementer er bærende i KONGSBERGS policy innenfor området eierstyring og selskapsledelse:

- KONGSBERG skal føre en åpen, pålitelig og relevant kommunikasjon med omverdenen om selskapets virksomhet og forhold knyttet til eierstyring og selskapsledelse.
- KONGSBERG skal ha et styre som er selvstendig og uavhengig av konsernets ledelse.
- Det skal legges vekt på at det ikke foreligger interessekonflikter mellom eiere, styret og administrasjonen.
- KONGSBERG skal ha en klar arbeidsdeling mellom styret og administrasjonen.
- Alle aksjeeiere skal behandles likt.

Konsernets samfunnsansvar ses på som en integrert del av prinsippene for god eierstyring og selskapsledelse. Det er i tråd med statens syn slik det fremkommer i "Eiermeldingen".

Nedenfor følger nye vedtekter slik de fremlegges for vedtak i generalforsamlingen 8. mai 2007. I forhold til tidligere vedtekter er § 8, punkt 7 nytt, og det er foretatt flere endringer i § 9 som omhandler valgkomiteen.

VEDTEKTER FOR KONGSBERG GRUPPEN ASA

Senest revidert på ordinær generalforsamling 8. mai 2007

- § 1 Selskapets navn er Kongsberg Gruppen ASA. Selskapet er et allmennaksjeselskap.
- § 2 Selskapets forretningskontor er i Kongsberg.
- § 3 Kongsberg Gruppen ASA er et selskap med formål å drive teknologisk og industriell virksomhet innen maritime, forsvar og tilknyttede områder. Selskapet kan delta i og eie andre selskaper.
- § 4 Selskapets aksjekapital er kr 150 000 000,-, fordelt på 30 000 000 aksjer pålydende kr 5,-. Selskapets aksjer skal være registrert i Verdipapirsentralen.
- § 5 Styret skal ha fra 5-8 medlemmer. Inntil 5 medlemmer og inntil 2 varamedlemmer velges av generalforsamlingen. 3 medlemmer og varamedlemmer for disse velges ved direkte valg av og blant de ansatte etter forskrifter fastsatt i medhold av aksjelovens bestemmelser om de ansattes representasjon i aksjeselskapers styre.
- § 6 Selskapets firma tegnes av styrets leder, eventuelt nestleder og et av styremedlemmene i fellesskap.
- § 7 Generalforsamlingen holdes i Kongsberg eller i Oslo. Ordinær generalforsamling innkalles skriftlig med minst 14 dagers varsel.
- § 8 Den ordinære generalforsamlingen skal:
1. Godkjenne årsregnskapet og årsberetningen, herunder utdeling av utbytte.
 2. Behandle andre saker som etter lov eller vedtektene hører under generalforsamlingen.
 3. Velge aksjonærenes medlemmer og varamedlemmer til selskapets styre.
 4. Velge medlemmene til valgkomiteen.
 5. Velge én eller flere revisorer etter forslag fra generalforsamlingen.
6. Fastsette styrets godtgjørelse og godkjenne godtgjørelse til revisor.
7. Behandle styrets erklæring om fastsettelse av lønn og annen godtgjørelse til ledende ansatte.
- I innkallingen kan fastsettes at aksjeeiere som ønsker å delta i generalforsamlingen, skal melde seg innen en frist som angis i innkallingen. Fristen kan ikke utløpe tidligere enn fem dager før generalforsamlingen. Generalforsamlingens møter ledes av styrets leder, eller om denne har forfall, av styrets nestleder. Har begge forfall, velger generalforsamlingen en møteleder.
- § 9 Valgkomiteen består av 3 medlemmer som skal være aksjeeiere eller representanter for aksjeeierne. Medlemmene av valgkomiteen, herunder lederen, velges av den ordinære generalforsamlingen. Valgkomiteen avgir innstilling til generalforsamlingen om valg av medlemmer til valgkomiteen. Funksjonstiden er 2 år. Etter innstilling fra styret fastsetter generalforsamlingen godtgjørelsen til valgkomiteens medlemmer.
- Valgkomiteen avgir sin innstilling til generalforsamlingen om valg av, og godtgjørelse til, medlemmer og varamedlemmer til styret. Styrets leder uten å ha stemmerett, innkalles til minst ett møte i valgkomiteen før valgkomiteen avgir sin endelige innstilling.

INTERVJU

Jarl Ulvin, investeringsdirektør, Odin Forvaltning

GOD EIERSTYRING OG SELSKAPSLEDELSE (ESL) DREIER SEG OM "FAIR PLAY"

Styret, ledelse og vi som eiere må være våre roller bevisst. Alle eiere skal i utgangspunktet behandles likt. I dialogen med eksisterende og potensielle porteføljeselskaper legger vi stor vekt på å forsikre oss om at spillereglene følges. Odin Forvaltning stiller store krav og kan diskvalifisere virksomheter som ikke viser tilstrekkelig modenhet.

Vi har stått på KONGSBERGS aksjonæroversikt i noen år. Det er i seg selv et uttrykk for tillit. Det betyr ikke at de ikke har forbedringspunkter. Tvert imot. Men før jeg går inn på dem, vil jeg presisere at det er først når vi – og alle andre – har mulighet til full innsikt i selskapets strukturer og forholdene som påvirker verdiskapingen, at vi kan spille vår rolle som eier på en konstruktiv måte.

Markedets behov

Når vi leter etter gode, og fortrinnsvis undervurderte selskaper å investere kundenes penger i, er selskapenes evne til å forstå og til å imøtekomme markedets behov for informasjon helt avgjørende. Her ser vi at KONGSBERG fremdeles har et stykke å gå. Særlig når det gjelder forsvarsområdet som vi og de fleste har for lite kunnskap om, bør de bli flinkere til å få frem hva som er kritisk for virksomheten. En sterkere fokusering på dette kan bidra til bedre dekning i markedet. At det er så få analytikere som følger KONGSBERG aktivt, er en ulempe.

Bedre dialog

Vi registrerer at styre og ledelse legger økende vekt på forholdet til eierne. Det gir seg blant annet utslag i en bedret tilgjengelighet, og det er positivt. At staten er den dominerende part i aksjeeierfellesskapet, opplever vi ikke som noe problem sett fra et ESL-perspektiv. Nærings- og handelsdepartementet opptrer profesjonelt. At deler av det politiske miljøet kan ha andre agendaer, kan vanskelig verken departementet eller selskapet lastes for.

fristen tettest mulig opp til møtedato.

Finanskalender blir offentliggjort både på internett og i selskapets årsrapport.

Deltagelse

Påmeldingen skjer via skriftlig tilbakemelding, telefaks eller internett. Styret ønsker å legge forholdene til rette slik at flest mulig av aksjeeierne gis anledning til å delta. Aksjeeiere som ikke kan møte, blir oppfordret til å stille med fullmektig, og det er lagt til rette for at fullmaktene knyttes til hver enkelt sak som behandles. På generalforsamlingen deltar representanter fra styret, minst én representant for valgkomiteen og revisor. Fra administrasjonen deltar som et minimum konsernsjef og finansdirektør.

I 2006 ble generalforsamlingen avholdt 9. mai, og 79 prosent (76,91 prosent i 2005) av den samlede aksjekapital var representert.

Dagsorden og gjennomføring

Dagsorden fastsettes av styret, hvor hovedpunktene følger av vedtektenes § 8. Samme paragraf fastslår også at generalforsamlingens møter ledes av styreleder. Konsernsjefen gjennomgår status for konsernet. Protokollen fra generalforsamlingen gjøres tilgjengelig på konsernets nettsider www.kongsberg.com

Avvik fra anbefalingen: Det er to avvik innen dette punktet. Normalt har ikke styret deltatt på generalforsamlingen. Saker til behandling i generalforsamlingen har til nå ikke skapt behov for dette. Styrets leder er alltid til stede for å svare på eventuelle spørsmål. Det andre avviket refererer til vedtektenes § 8, som fastslår at generalforsamlingens møter ledes av styrets leder. Dette er et avvik i forhold til anbefalingen om uavhengig møteledelse.

7 Valgkomité

- Selskapet bør ha en valgkomité, generalforsamlingen bør velge komiteens leder og medlemmer, og bør fastsette dens godtgjørelse.
- Valgkomité bør vedtektsfestes.
- Valgkomiteen bør sammensettes slik at hensynet til aksjonærfellesskapets interesser blir ivarett. Flertallet i valgkomiteen bør være uavhengig av styret og øvrige ledende ansatte. Minst ett medlem av valgkomiteen bør ikke være medlem av bedriftsforsamlingen, representantskapet eller styret. Maksimalt ett medlem av valgkomiteen bør være styremedlem og bør da ikke stille til gjenvalg. Daglig leder eller andre ledende ansatte bør ikke være medlem av komiteen.
- Valgkomiteen foreslår kandidater til bedriftsforsamling og styre og honorarer for medlemmene av disse organer.
- Valgkomiteens innstilling bør begrunnes.
- Selskapet bør informere om hvem som er medlemmer av komiteen og eventuelle frister for å fremme forslag til komiteen.

Valgkomiteens oppgave er å avgi innstilling til generalforsamlingen om valg av aksjonærvalgte styremedlemmer. Innstilling på styreleder skal angis særskilt.

Komiteen består av tre medlemmer som skal være aksjeeiere eller representanter for aksjeeierne. Generalforsamlingen velger samtlige medlemmer til valgkomiteen, herunder lederen. Dette følger av forslag til revidert instruks som legges frem på ordinær generalforsamling 8. mai 2007. Det er valgkomiteen selv som innstiller overfor generalforsamlingen om valg av medlemmer til komiteen. Funksjonstiden er to år. Ovennevnte fremgår av konsernets vedtekter § 9.

Komiteen arbeider under instruks fra generalforsamlingen. Denne ble sist revidert på ordinær generalforsamling 3. mai 2005, og foreslås revidert på nytt på ordinær generalforsamling 8. mai 2007.

Sammensetning

Nåværende komité ble valgt på ordinær generalforsamling 9. mai 2006 og består av:

- Anne Grethe Dalane, personaldirektør, Yara International ASA (gjenvalg)
- Knut J. Utvik, avdelingsdirektør, Nærings- og handelsdepartementet (ny)
- Sverre Valvik, adm. direktør, Arendals Fossekompani ASA (gjenvalg)

Anne Grethe Dalane er valgt til leder av komiteen.

Ingen av komiteens medlemmer er representant for daglig ledelse eller styret. Flertallet av medlemmene anses å være uavhengig av daglig ledelse og styret. Sverre Valvik er administrerende direktør i Arendals Fossekompani ASA, hvor KONGSBERGS styremedlem Erik Must indirekte har en betydelig eierandel. Valgkomiteen anses å ha en sammensetning som reflekterer interessene til aksjonærfellesskapet.

Informasjon om valgkomiteen, skjema for å gi innspill på kandidater til styret og frister er gjort tilgjengelig på konsernets nettsider www.kongsberg.com

Valgkomiteens arbeid

Valgkomiteen har i løpet av 2006 og frem til og med første kvartal 2007 avholdt fire møter.

Avvik fra anbefalingen: Ingen - under forutsetning av at forslag til revidert instruks vedtas på ordinær generalforsamling 8. mai 2007.

8 Styre – sammensetning og uavhengighet

- Bedriftsforsamlingen bør sammensettes med sikte på bred representasjon fra selskapets aksjeeiere.
- Styret bør sammensettes slik at det kan ivareta aksjonærfellesskapets interesser, og selskapets behov for kompetanse, kapasitet og mangfold. Det bør tas hensyn til at styret kan fungere godt som et kollegialt organ.
- Styret bør sammensettes slik at det kan handle uavhengig av særinteresser. Minst halvparten av aksjeeiervalgte medlemmer bør være uavhengige av selskapets daglige ledelse og vesentlige forretningsforbindelser. Minst to av de aksjonærvalgte medlemmene bør være uavhengige av selskapets hovedaksjeeiere.
- Representanter for den daglige ledelsen bør ikke være medlemmer av styret. Dersom slike representanter er styremedlem, bør det begrunnes og få konsekvenser for organiseringen av styrets arbeid, herunder bruk av styrekomiteer for å bidra til en mer uavhengig forberedelse av styresaker, jfr. punkt 9.
- Styrets leder bør velges av generalforsamlingen hvis allmennaksjeloven ikke krever at vedkommende skal velges av bedriftsforsamlingen eller styret, som følger av en avtale om at selskapet ikke skal ha bedriftsforsamling.
- Styremedlemmer bør ikke velges for mer enn to år av gangen.
- I årsrapporten bør styret opplyse om forhold som kan belyse styremedlemmenes kompetanse og kapasitet samt hvilke styremedlemmer som vurderes som uavhengige.
- Styremedlemmer bør oppfordres til å eie aksjer i selskapet.

Styrets sammensetning

Styret består av åtte medlemmer, og har i dag følgende sammensetning; Finn Jebsen (styreleder), Benedicte Berg Schilbred (nestleder), Siri Hatlen, Erik Must, John Giverholt, Roar Marthiniusen, Jan Erik Hagen og Audun Solås. De tre sistnevnte er valgt av og blant de ansatte. Detaljert informasjon om det enkelte styremedlem finnes på side 104.

Det legges vekt på at det samlede styret skal ha kompetanse innen styrearbeid og selskapets hovedvirksomhet. I tillegg skal styrets medlemmer ha kapasitet til å utføre sine oppgaver. Ifølge selskapets vedtekter skal antall styremedlemmer være mellom fem og åtte. I øyeblikket består styret av fem eksterne medlemmer og tre medlemmer valgt av og blant de ansatte i konsernet.

Konsernsjefen er ikke styremedlem.

Styret velges for to år av gangen. Generalforsamlingen velger styrets leder. Det fremgår av forslag til revidert instruks for valgkomiteen. Finn Jebsen er valgt til styrets leder.

Endringer i styret i 2006

Ingen av styrets medlemmer var på valg i 2006, og det er av den grunn ikke foretatt endringer i styrets sammensetning i løpet av året.

Styrets uavhengighet

Alle aksjonærvalgte styremedlemmer anses som selvstendige og uavhengige av konsernets administrative ledelse. Tilsvarende gjelder i forhold til vesentlige forretningsforbindelser. Arendals Fossekompani ASA, hvor Erik Must direkte og indirekte har en betydelig eierandel, hadde ved årsskiftet en eierandel i Kongsberg Gruppen ASA på 6,85 prosent. Ferd AS hadde ved årsskiftet en eierandel i Kongsberg Gruppen ASA på 2,17 prosent. John Giverholt er finansdirektør i Ferd AS. Styret gir uttrykk for at det er positivt at langsiktige aksjeeiere er representert i styret. Det blir lagt vekt på at det ikke skal foreligge interessekonflikter mellom eiere, styret, administrasjonen og selskapets øvrige interessenter.

Blant de aksjonærvalgte styremedlemmene er det tre menn og to kvinner, det vil si en kvinneandel på 40 prosent.

Valg av styre

Generalforsamlingen velger de fem aksjonærvalgte representantene til styret. Valgkomiteen utarbeider en innstilling på aksjeeieres kandidater til styret i forkant av valget. Innstillingen blir sendt aksjeeierne sammen med innkallingen til generalforsamlingen. Vedtak om styrets sammensetning skjer ved simpelt flertall. Staten eier i dag i overkant av 50 prosent av aksjene, og kan i prinsippet utøve kontroll over valget av aksjeeiernes styremedlemmer.

Tre av styrets medlemmer velges ved direktevalg av og blant de ansatte i konsernet.

Medlemmene velges for to år av gangen med mulighet for gjenvalg.

Styremedlemmenes aksjeeie

Ut over de ansattes representanter har følgende styremedlemmer aksjer i konsernet: Finn Jebsen, styrets leder, eier 5 000 aksjer gjennom sitt heleide selskap Fateburet AS. Benedicte Berg Schilbred, styrets nestleder, eier 17 500 aksjer gjennom selskapet Odd Berg AS. Erik Must eier 31 150 aksjer (personlig) og 100 000 aksjer gjennom Fondsavanse AS.

Avvik fra anbefalingen: Ingen.

9 Styrets arbeid

- Styret bør fastsette en årlig plan for sitt arbeid med særlig vekt på mål, strategi og gjennomføring.
- Styret bør fastsette instruks for styret og for den daglige ledelsen med særlig vekt på klar intern ansvars- og oppgavefordeling.
- Det bør velges en nestleder som kan fungere når styrelederen ikke kan eller bør lede styrets arbeid.
- Styret bør vurdere bruk av styrekomiteer for å bidra til grundig og uavhengig behandling av saker som gjelder finansiell rapportering og godtgjørelse til ledende ansatte. Slike komiteer bør bestå av styremedlemmer som er uavhengige av den daglige ledelsen.
- Styret bør informere om eventuell bruk av styrekomiteer i årsrapporten.
- Styret bør evaluere sitt arbeid og sin kompetanse årlig.

Styrets oppgaver

Styret har det overordnede ansvaret for forvaltning av konsernet og å føre tilsyn med daglig ledelse og konsernets virksomhet. Dette innebærer at styret har ansvaret for å etablere kontrollsystemer og ansvaret for at konsernet drives i samsvar med fastsatt verdigrunnlag, forretningsetiske retningslinjer og eiernes forventninger til en samfunnsansvarlig drift. Styret skal først og fremst ivareta alle aksjeeiernes interesser, men det har også et ansvar for selskapets øvrige interesser.

Hovedoppgavene består i å bidra til at konsernet blir konkurransedyktig, og at det utvikler seg og skaper verdier. Videre skal styret delta i utformingen av, og vedta konsernets strategi, utføre nødvendige kontrollfunksjoner og sikre at konsernet er tilfredsstillende ledet og organisert. Styret setter mål for finansiell struktur og vedtar selskapets planer og budsjetter. Saker av stor strategisk eller økonomisk betydning for konsernet blir behandlet i styret. Oppgavene er ikke statiske, og fokuseringen vil være avhengig av konsernets behov i øyeblikket. Styret ansetter konsernsjef, etablerer vedkommendes arbeidsinstruks og fullmakter og foretar lønnsfastsettelse.

Styreinstruks

Styrets instruks er omfattende og ble sist revidert 12. februar 2007. Instruksen omfatter følgende punkter; innkalling til styremøte, innkallingsfrist, forutgående saksbehandling, styremøtet,

styrets beslutninger, føring av protokoll, styrets kompetanse og saker som skal styrebehandles, styrets og daglig leders arbeidsdeling, forholdet mellom datterselskap og morselskap, uavhengighet og inhabilitet, hovedprinsipper for styrets arbeid ved en eventuell selskapsovertagelse, fortrolighet og taushetsplikt, forholdet til lovgivning, vedtekter og instruks.

Styret kan i enkeltsaker vedta å fravike instruks.

Instruks for konsernsjefen

Det er gjennomført en klar arbeidsdeling mellom styret og daglig ledelse. Styreleder har ansvaret for at styrearbeidet gjennomføres på en effektiv og korrekt måte i henhold til de oppgaver styret har. Konsernsjefen har ansvaret for selskapets operative ledelse. Styret har utarbeidet en egen instruks for konsernsjefen.

Finansiell rapportering

Styret mottar månedlige økonomirapporter hvor selskapets økonomiske og finansielle status kommenteres.

Møteinnkalling og møtebehandling

Styret fastsetter hvert år faste styremøter. Normalt avholdes det åtte møter. I tillegg blir det innkalt til ekstra møter etter behov. I 2006 ble det avholdt 12 styremøter og ett styreseminar. Styremøtene hadde 95 prosent møtedeltagelse i 2006.

Alle styrets medlemmer mottar regelmessig informasjon om selskapets operasjonelle og finansielle utvikling i god tid før de fastsatte styremøtene. I tillegg mottar styremedlemmene månedlige driftsrapporter. Selskapets forretningsplan, strategi og risiko er regelmessig gjenstand for gjennomgang og vurdering av styret. Styrets medlemmer har fri tilgang til å konsultere konsernets toppledere dersom de føler behov for det.

Styret utarbeider og fastsetter en årlig plan med fastlagte temaer for styremøtene. Normalt er det konsernsjefen som foreslår agendaen til hvert enkelt styremøte. Den endelige agendaen blir besluttet i samråd mellom konsernsjef og styrets leder. På styremøtene deltar foruten styremedlemmene selv; konsern-

sjeff, finansdirektør, konserndirektør kommunikasjon og samfunnskontakt og juridisk direktør (styresekretær). Øvrige deltagere blir innkalt etter behov.

Styret vedtar saker av signifikant betydning for konsernet. Dette dreier seg blant annet om godkjenning av års- og kvartalsregnskaper, strategi og strategiske planer, godkjenning av betydelige investeringer (normalt over 10 millioner kroner) og godkjenning av oppkjøp og salg av virksomheter.

Nye styremedlemmer orienteres om konsernets gjeldende strategi og historiske forhold relatert til konsernets aktuelle situasjon.

Taushetsplikt – kommunikasjon mellom styret og aksjeiere

Styrets forhandlinger og protokoller er i prinsippet konfidensielle med mindre styret bestemmer noe annet eller at det er åpenbart at det ikke er behov for slik behandling. Dette følger av styreinstruksen.

Kompetanse

Hele styret har gjennomført et omfattende program for å gi medlemmer innsikt i konsernets aktivitet. I begynnelsen av 2007 gjennomførte blant annet styret og konsernledelsen en rundreise til konsernets virksomheter i Nordøst- og Sørøst-Asia. Formålet med reisen var å øke styrets innsikt i de forretningsmessige aktiviteter i området.

Habilitet

Styret forholder seg til reglene om inhabilitet slik de fremgår av ASAL § 6–27 og i styrets egen instruks. I 2006 var det et tilfelle hvor et styremedlem måtte avstå fra behandlingen av en sak på grunn av inhabilitet. I forbindelse med behandlingen av oppkjøpet av Sense Intellifield fratradte styremedlem John Giverholt med bakgrunn i Ferd's indirekte eierposisjon i selskapet.

Bruk av styrekomiteer

Konsernet har vedtektsfestet bruk av valgkomité. I tillegg opprettet styret i 2005 to underutvalg, et revisjonsutvalg og et kompensasjonsutvalg. For begge utvalgene gjelder at de virker som saksforberedende organer for styret og er bare ansvarlig overfor det samlede styret i selskapet og har kun innstillende myndighet overfor dette.

Styrets revisjonsutvalg

Revisjonsutvalget har oppgaver blant annet i forhold til regnskapsrapportering, ekstern revisor, internerrevisjon og risikostyring. Utvalget er sammensatt av to aksjonærvalgte styremedlemmer og ett styremedlem fra de ansattevalgte. Eksternrevisor deltar normalt på møtene. Konsernsjef og øvrige styremedlemmer har rett til å delta etter eget ønske. I løpet av 2006 ble det avholdt syv møter. Medlemmer: John Giverholt, Siri Hatlen, Audun Solås.

Mandat for revisjonsutvalget finnes på konsernets nettsider www.kongsberg.com

Styrets kompensasjonsutvalg

Utvalget har oppgaver knyttet til konsernsjefens betingelser, prinsipielle spørsmål knyttet til lønnsnivå, bonussystem, pensjonsystemvilkår, ansettelsesavtaler og lignende for ledende ansatte, samt øvrige forhold tilnyttet kompensasjon som utvalget finner er av særlig betydning for konsernet. Utvalget er sammensatt av styrets leder, ett aksjonærvalgt styremedlem og ett ansattevalgt styremedlem. Konsernsjefen har rett til å delta i utvalgets møter når han ønsker, unntatt ved behandling av hans personlige forhold. I løpet av 2006 ble det avholdt fire møter.

Medlemmer: Finn Jebsen, Erik Must, Roar Marthiniusen.

Mandat for kompensasjonsutvalget finnes på konsernets nettsider www.kongsberg.com

Styrets egevaluering

Hvert år gjennomføres det et eget styreseminar der temaene er knyttet til virksomheten og styrets arbeid og arbeidsform. Styrets arbeidsform og samspill diskuteres fortløpende, og spesielt i forbindelse med styreseminarene. I denne forbindelse vurderer også styret seg selv i forhold til eierstyring og selskapsledelse. Styret har så langt ikke funnet det hensiktsmessig å benytte eksterne personer i egevalueringen. Evalueringen gjøres tilgjengelig for valgkomiteen.

Avvik fra anbefalingen: Ingen.

10 Risikostyring og intern kontroll

- Styret skal påse at selskapet har god intern kontroll og hensiktsmessige systemer for risikostyring i forhold til omfanget og arten av selskapets virksomhet. Internkontrollen og systemene bør også omfatte selskapets verdigrunnlag og etiske retningslinjer.
- Styret bør årlig foreta en gjennomgang av selskapets viktigste risikoområder og den interne kontroll.
- Styret bør i årsrapporten gi en beskrivelse av hovedelementene i selskapets interne kontroll og risikostyringssystemer knyttet til dets finansielle rapportering.

Styret og intern kontroll

Administrasjonen utarbeider månedlige resultatrapporter som oversendes og gjennomgås av styremedlemmene. I tillegg utarbeides kvartalsvis økonomirapporter, risikorapporter og HMS-rapporter som alle er gjenstand for gjennomgang i de kvartalsvise styremøtene. Se side 103 for nærmere beskrivelse.

Møtedeltagelse (tall i parentes viser antall avholdte møter)

	Styremøter	Kompensasjonsutvalg	Revisjonsutvalg
Finn Jebsen	12 (12)	4 (4)	1 (7)
Benedicte Berg Schilbred	11 (12) ett pr. tlf.		
Siri Hatlen	11 (12)		7 (7) ett tlf.møte
Erik Must	12 (12)	4 (4)	
John Giverholt	9 (12)		7 (7) ett tlf.møte
Roar Marthiniusen	12 (12)	4 (4)	
Audun Solås	12 (12) ett pr. tlf.		6 (7) ett tlf.møte
Jan Erik Hagen	12 (12)		

Styrets årlige gjennomgang

Styret foretar en årlig gjennomgang av risiko- og HMS-forhold.

Dette gjøres i forbindelse med gjennomgangen av foreløpig årsregnskap i begynnelsen av februar. Revisor er også til stede på dette møtet. Gjennomgangen kommer i tillegg til kvartalsvise gjennomganger.

Styrets rapportering

Styret foretar en grundig gjennomgang av selskapets finansielle status i årsberetningen. Der beskrives også hovedelementene i HMS- og risikoaspektene. Videre gis det en redegjørelse for internkontrollaktiviteter under kapitlet Organisasjon og styring på side 103.

Avvik fra anbefalingen: Det foreligger i dag ikke egne internkontrollrutiner for oppfølging av selskapets verdigrunnlag og etiske retningslinjer. Konsernet har imidlertid opprettet et etisk råd hvis formål er å bidra til høy etisk bevissthet, god atferd og å sikre et godt omdømme i og for KONGSBERG.

11 Godtgjørelse til styret

- Godtgjørelsen til styret bør reflektere styrets ansvar, kompetanse, tidsbruk og virksomhetens kompleksitet.
- Godtgjørelsen til styret bør ikke være resultatavhengig. Opsjoner bør ikke utstedes til styremedlemmer.
- Styremedlemmer, eller selskaper som de er tilknyttet, bør ikke påta seg særskilte oppgaver for selskapet i tillegg til styrevervet. Dersom de likevel gjør det, bør hele styret være informert. Honorar for slike oppgaver bør godkjennes av styret.
- Det bør informeres om alle godtgjørelser til de enkelte medlemmene av styret i årsrapporten. Dersom det blir gitt godtgjørelse ut over vanlig styrehonorar, bør dette spesifiseres.

Generalforsamlingen fastsetter årlig styrets godtgjørelse. Forslag til godtgjørelse fremsettes av leder for valgkomiteen. For 2006 utgjorde den totale godtgjørelsen til styret kr 1 280 002 (kr 1 208 000 i 2005). Godtgjørelsen fordeler seg som følger: Styreleder kr 300 000, styrets nestleder kr 160 000, øvrige styremedlemmer kr 136 667. Medlemmene av styreutvalgene mottar ingen ekstra godtgjørelse.

Styremedlemmenes honorarer er ikke knyttet til resultat, opsjonsprogram eller lignende. Ingen av styrets aksjonærvalgte medlemmer har oppgaver for selskapet ut over styrevervet.

Avvik fra anbefalingen: Ingen.

12 Godtgjørelse til ledende ansatte

- Styret bør fastsette retningslinjer for godtgjørelse til ledende ansatte. Retningslinjene bør årlig fremlegges for generalforsamlingen til orientering.
- Fastsetting av lønn og annen godtgjørelse til daglig leder bør foretas av styret i møte.
- Rammer for opsjonsordninger og ordninger om tildeling av aksjer til ansatte bør forhåndsgodkjennes av generalforsamlingen. Forslag om opsjonsrammer bør omfatte tildelingskriterier, virkelig verdi av opsjonsordningene, regnskapsmessige konsekvenser for selskapet og potensielle utvanningseffekter.
- Retningslinjer for godtgjørelse til ledende ansatte bør fremgå av årsrapporten. Det samme gjelder alle elementer av godtgjørelse til daglig leder og de enkelte ledende ansatte.

Retningslinjer

Styret har utarbeidet egne retningslinjer for fastsettelse av lønn og annen godtgjørelse til ledende ansatte. Konsernsjefens betingelser fastsettes av styret. Styret gjennomfører årlig en grundig vurdering av lønn og annen godtgjørelse til konsernsjef. Vurderingen baserer seg på markedsundersøkelser for tilsvarende stillinger.

Strukturen i belønningssystemet for de øvrige medlemmene av konsernledelsen fastsettes av styret, og legges frem for generalforsamlingen til orientering. Betingelsene foreslås av konsernsjefen og godkjennes av styrets leder.

Styrets holdninger når det gjelder lederlønninger, er at de skal være konkurransedyktige og motiverende, men ikke ledende når det gjelder nivå.

Belønningssystemet består av basislønn, bonus-, pensjons-, etterlønnordning og naturalytelser.

Resultatavhengig godtgjørelse

Styret vedtok et nytt bonussystem i 2006. Resultatavhengig godtgjørelse er knyttet til verdiskaping for aksjeeierne eller resultatutvikling for konsernet over tid. Forutsetninger for utbetaling av resultatbasert godtgjørelse er beskrevet i note 30.

Totalt har konsernet 90 ledere som omfattes av et belønningssystem med et individuelt prestasjonselement. Kriteriene for vurderingen omfatter endringer i konsernets økonomiske resultat, forretningsområdets eller enhetens resultat, kapitalbinding og oppnåelse av mål knyttet til forbedringer og langsiktighet.

Betingelser

Godtgjørelse til konsernledelsen og styret er beskrevet i note 30.

Avvik fra anbefalingen: Ingen

13 Informasjon og kommunikasjon

- Styret bør fastsette retningslinjer for selskapets rapportering av finansiell og annen informasjon basert på åpenhet og under hensyn til kravet om likebehandling av aktørene i verdipapirmarkedet.
- Selskapet bør årlig publisere oversikt over datoer for viktige hendelser som generalforsamling, publisering av delårsrapporter, åpne presentasjoner, utbetaling av eventuelt utbytte med mer.
- Informasjon til selskapets aksjeeiere bør legges ut på selskapets internettside samtidig som den sendes aksjeeierne.
- Styret bør fastsette retningslinjer for selskapets kontakt med aksjeeiere utenfor generalforsamlingen.

Årsregnskap og årsberetning – periodisk rapportering

Konsernet legger normalt frem et foreløpig årsregnskap i februar. Fullstendig regnskap sammen med årsberetning og årsrapport sendes aksjeeiere og øvrige interessenter i mars/april. Ut over dette rapporteres regnskapstall kvartalsvis. Konsernets finanskalender gjøres kjent gjennom konsernets internettsider og i årsrapporten. Bærekraftsrapportering inngår som en del av årsrapporten som sendes alle aksjeeiere.

Det er en selvfølge at alle aksjeeiere blir behandlet likt.

Annen markedsinformasjon

Det arrangeres åpne investorpresentasjoner i forbindelse med at års- og kvartalsresultater for konsernet blir lagt frem. Her gjennomgår konsernsjefen resultater og kommenterer produkter, markeder og fremtidsutsikter. På disse presentasjonene deltar også konsernets finansdirektør, tidvis også øvrige medlemmer fra konsernledelsen.

Presentasjonene i forbindelse med års- og kvartalsresultater gjøres tilgjengelige på konsernets nettsider samtidig med presentasjonen. Ut over dette holdes det løpende dialog og presentasjoner for analytikere og investorer.

Konsernet anser det som svært viktig å informere eiere og investorer om konsernets utvikling og økonomiske og finansielle status. Det blir lagt vekt på at informasjonen er lik og samtidig til aksjemarkedet. I samtale med aksjeeiere og analytikere skal varsomhetsprinsippet i forhold til fordeling av informasjon legges til grunn.

Konsernet ble i 2004 tildelt Informasjonsmerket og Engelskmerket av Oslo Børs.

Styret har utarbeidet egne retningslinjer for kontakt med aksjeeiere utenfor generalforsamlingen.

Avvik fra anbefalingen: Ingen.

14 Selskapsovertagelse

- Styret bør ha utarbeidet hovedprinsipper for hvordan det vil opptre ved eventuelle overtagelsestilbud.
- I en overtagelsesprosess bør tilbyder, målselskapets styre og ledelse ha et selvstendig ansvar for å bidra til at aksjeeierne i målselskapet blir likebehandlet, og at ikke målselskapets virksomhet forstyrres unødige. Målselskapets styre har et særskilt ansvar for at aksjeeierne har informasjon og tid til å ta stilling til budet.
- Styret bør ikke uten særlige grunner søke å forhindre eller vanskeliggjøre at noen fremsetter tilbud på selskapets virksomhet eller aksjer.
- Dersom det fremsettes et tilbud på selskapets aksjer, bør ikke selskapets styre utnytte emisjonsfullmakter eller treffe andre tiltak med formål å hindre gjennomføringen av tilbudet, uten at dette er godkjent av generalforsamlingen etter at tilbudet er kjent.
- Dersom et bud fremmes på selskapets aksjer, bør styret avgi en uttalelse med vurdering av budet og en anbefaling om aksjeeierne bør akseptere eller ikke. Dersom styret ikke finner å kunne gi en anbefaling til aksjeeierne om hvorvidt de bør akseptere tilbudet eller ikke, bør det redegjøres nærmere for bakgrunnen for dette. I styrets uttalelse om tilbudet bør det fremkomme om vurderingen er enstemmig, og i motsatt fall på hvilket grunnlag enkelte styremedlemmer har tatt forbehold om styrets uttalelse. Styret bør vurdere å innhente en verddivurdering fra en uavhengig sakkyndig. Dersom styremedlem, ledende ansatt, deres nærstående eller noen som nylig har hatt en slik posisjon, er tilbyder eller har særinteresser i tilbudet, bør styret uansett innhente en uavhengig verddivurdering. Tilsvarende gjelder dersom tilbyder er en større aksjeeier. Verddivurderingen bør vedlegges, gjengis eller refereres i styrets uttalelse.
- Transaksjoner som i realiteten innebærer avhendelse av virksomheten, bør besluttes av generalforsamlingen, bortsett fra i de tilfeller hvor disse beslutninger etter loven skal treffes av bedriftsforsamlingen.

Konsernet har ingen forsvarsmekanismer mot aksjeoppkjøp i sine vedtekter, og har heller ikke iverksatt andre tiltak som begrenser muligheten for å kjøpe aksjer i selskapet. Den norske stat eier 50,001 prosent av aksjene. Omsetteligheten av disse aksjene er avhengig av vedtak i Stortinget.

Det er inn tatt et nytt punkt i styrets instruks som omhandler hovedprinsippene for hvordan styret skal opptre ved eventuelle overtagelsestilbud. Her heter det blant annet at styret skal bidra til at aksjeeierne i KONGSBERG blir behandlet likt og at virksomheten ikke blir unødige forstyrret.

Dersom det fremmes et bud på selskapet, skal styret avgi en uttalelse med en begrunnet vurdering av budet. Vurderingen skal blant annet ta hensyn til hvordan et eventuelt oppkjøp vil innvirke på den langsiktige verdiskapingen i KONGSBERG.

Avvik fra anbefalingen: Ingen.

15 Revisor

- Revisor bør årlig fremlegge for styret hovedtrekkene i en plan for gjennomføring av revisorarbeidet.
- Revisor bør delta i styremøter som behandler årsregnskapet. I møtene bør revisor gjennomgå eventuelle vesentlige endringer i selskapets regnskapsprinsipper, vurdering av vesentlige regnskapsestimater og alle vesentlige forhold hvor det har vært uenighet mellom revisor og administrasjonen.
- Revisor bør minst én gang i året gjennomgå med styret selskapets interne kontroll, herunder identifiserte svakheter og forslag til forbedringer.
- Styret og revisor bør ha minst ett møte i året uten at daglig leder eller andre fra daglig ledelse er til stede.
- Styret bør fastsette retningslinjer for den daglige ledelsens adgang til å benytte revisor til andre tjenester enn revisjon. Revisor bør årlig gi styret en skriftlig beretning på at revisor oppfyller fastsatte uavhengighetskrav. I tillegg bør revisor gi styret en oversikt over andre tjenester enn revisjon som er levert til selskapet.
- I ordinær generalforsamling bør styret orientere om revisors godtgjørelse fordelt på revisjon og andre tjenester.

Revisors forhold til styret

Hovedtrekkene i revisors planlagte arbeid legges frem for styret en gang i året.

Revisor deltar alltid under styrets behandling av årsregnskapet. Styret blir i den forbindelse orientert om årsregnskapet og saker som opptar revisor spesielt, herunder eventuelle uenigheter mellom revisor og administrasjonen. Revisor deltar i tillegg i revisjons-utvalgsmøtene.

Styret avholder årlige møter med revisor hvor det gjennomgår en rapport fra revisor som omhandler selskapets regnskapsprinsipper, risikoområder og interne kontrollrutiner.

Fra og med 2005 er det innført en praksis hvor det minimum én gang i året avholdes et møte mellom revisor og styret uten at konsernsjef eller andre fra ledelsen er til stede.

Revisor har lagt frem for styret en skriftlig erklæring på oppfyllelse av fastsatte uavhengighetskrav, jfr. Revisorloven.

Revisors forhold til administrasjonen

Konsernet har styrebehandlet retningslinjer for det forretningsmessige forholdet mellom revisor og konsernet.

Konsernet benyttet fra oppstarten i 1987 revisjonsselskapet Arthur Andersen & Co. Arthur Andersen & Co. i Norge ble i april 2002 slått sammen med Ernst & Young. I tillegg til ordinær revisjon har selskapet utført rådgivning innen områdene regnskap, skatt og due diligence. Det vises til note 10 til konsernregnskapet.

Styret vil med jevne mellomrom vurdere om revisor i tilstrekkelig grad utøver en tilfredsstillende kontrollfunksjon.

Avvik fra anbefalingen: Ingen.

16 Ledelsen og interne prosedyrer

Dette punktet omfattes ikke av anbefalingen.

Konsernsjefen

Konsernsjefen forestår daglig ledelse av virksomheten, med ansvar for at konsernet blir organisert, drevet og videreutviklet i samsvar med lov, vedtekter og vedtak truffet av styret og generalforsamlingen.

Styret har vedtatt instruks for konsernsjefen.

Konsernledelsen

Konsernledelsen består for tiden av syv personer. Foruten konsernsjefen består ledelsen av finansdirektør, direktører for de to hovedforretningsområdene Kongsberg Maritime og Kongsberg Defence & Aerospace, direktør for Human Resources, direktør for Forretningsutvikling og direktør for Kommunikasjon og samfunnskontakt.

Ledelsen møtes normalt én gang hver 14. dag, men har ut over dette daglig kontakt på operasjonell basis. Konsernet følger det overordnede prinsippet med forpliktelse på avtalt mål og praktiserer derfor en desentral styringsform som gir de enkelte enheter handlingsfrihet med dertil tilhørende ansvar.

Konsernledelsens hovedoppgave er den operasjonelle drift av konsernet, hvor det er konsernets totalitet som er førende for de avgjørelser som tas. Ledelsen gjennomfører månedlig resultat- og budsjettoppfølging med de resultatansvarlige enheter i konsernet.

Evalueringer

Konsernledelsen gjennomfører årlig en evaluering av eget arbeid og arbeidsform.

Interne styrer

Konsernets datterselskaper har egne styrer, som består av interne ledere og ansatte. Administrerende direktør i eiende selskap eller den han bemyndiger, vil være styrets leder i datterselskapene. Oppnevning av styre og styrets arbeid i datterselskaper skal skje i henhold til konsernets prinsipper for god eierstyring.

Innsidehandel

Selskapet har nedfelt interne retningslinjer for handel med selskapets aksjer. Reglene er i henhold til retningslinjer gitt av Oslo Børs for innsidehandel. Disse retningslinjene blir jevnlig oppdatert i henhold til de til enhver tid gjeldene regler, og distribuert til primærinnsiderne. De interne retningslinjene pålegger blant annet primærinnsiderne en intern klareringsplikt før de gjør handel med selskapets aksjer.

ORGANISASJON OG STYRING

Organisering

De sentrale organer i KONGSBERG styringsmodell er generalforsamlingen, styret, konsernsjef og konsernledelsen. Konsernet har to hovedforretningsområder som har klare resultat-, vekst-, forbedrings- og avkastningskrav. Det er lagt vekt på å tydeliggjøre hvor ansvaret for resultatene ligger, og derfor er myndighet i stor grad delegeret. "Frihet på aktivitet og forpliktelse på resultat" er et uttrykk for denne måten å organisere konsernet på. Organisasjonsformen er et vesentlig element i konsernets resultat- og verdiskaping, og gjør det mulig å være fleksibel og ta raske beslutninger. Konsernet har en relativt liten konsernstab hvis hovedoppgave er utførelse av konsernoppdrag og å gi faglig støtte til forretningsområdene.

Strategi

Styret har det overordnede ansvaret for konsernets strategi. Konsernledelsen utarbeider forslag til strategi og langsiktige og overordnede mål. Strategien og målene diskuteres og vedtas i styret. Dette er en årlig prosess som rullerer med fem års horisont. Prosessen starter normalt i januar/februar og avsluttes i juni. Innspill til strategiprosessen kommer fra ulike deler av organisasjonen. Med bakgrunn i det strategiske plandokumentet og de langsiktige målene utarbeides operative mål og planer for avdelinger og prosjekter.

Budsjett

Budsjettprosessen starter i midten av september. Alle resultatenheter deltar i dette arbeidet. Føringer for budsjettet blir utarbeidet på konsernnivå og tar utgangspunkt i strategidokumentet og relevante eksterne rammebetingelser. Forbedringer i forhold til tidligere oppnådde resultater er en viktig føring. Budsjettet er gjenstand for en grundig behandling i konsernledelsen og i styret. Det endelige budsjettet vedtas av styret i desember, og er

et verktøy for den kortsiktige økonomiske styringen for neste kalenderår. Budsjettet ligger fast gjennom hele budsjettperioden, og er forpliktende for lederne av de enkelte enheter.

Risikorapport til styret

Hvert kvartal utarbeides det en omfattende risikoanalyse. Analysen omfatter hovedområdene operasjonell risiko, forretningsrisiko, juridisk risiko og finansiell risiko. Operasjonell risiko er i hovedsak knyttet til gjennomføring av prosjekter med høy teknisk kompleksitet, hvor produktkvalitet er avgjørende. Forretningsmessig risiko er knyttet til markedsforhold, konkurrenter og andre rammebetingelser i markedene vi opererer i. Juridisk risiko er knyttet til pågående tvister som allerede behandles i rettsystemet og til prosjekter hvor det i dag er dissens i forhold til kunde/samarbeidspartner. Finansiell risiko er hovedsakelig knyttet til valuta- og rentesvingninger og finansiering. Analysen blir lagt frem for styret en gang i kvartalet.

I tillegg til ovennevnte blir styret hvert kvartal forelagt en egen HMS-rapport.

Oppfølging

Konsernsjefen og finansdirektør gjennomfører månedlige oppfølgingsmøter med forretningsområdene i konsernet. Oppfølging av mål, store prosjekter, risikoanalyse og forhold som fortjener oppmerksomhet, er en del av disse møtene i tillegg til økonomisk og markedsmessig status. Det blir lagt vekt på å kommentere avvik i forhold til budsjett og planlagte aktiviteter og prognoser for året. Dersom det er behov, blir korrektive tiltak satt i verk.

Internkontroll

Konsernet har ingen egen avdeling for internkontroll. Regnskapskontrollen blir ivaretatt gjennom forskjellige former for

arbeidsdeling, retningslinjer og godkjennelsesrutiner. Konsernets sentrale regnskapsfunksjon har overordnet ansvar for etablering og oppfølging av retningslinjer og prinsipper. Innføringen av IFRS og ny bokføringslov har medført økt krav til regnskapsmessig oppfølging og kontroll. Som en følge av dette er konsernets regnskapsfunksjon styrket sentralt og i selskapets forretningsområder. I tillegg har styret oppnevnt et eget revisjonsutvalg.

Konsernets interne finanstransaksjoner er gjenstand for egne kontrollsystemer og rutiner. Den finansielle risiko avhjelper ved hjelp av egnede finansielle instrumenter. Styringen av den finansielle risikoen håndteres av konsernets sentrale finansfunksjon.

Ansvaret for det kommersielle innholdet i kontrakter og avtaler ligger i de enkelte forretningsområdene.

Oppfølging og kontroll i forhold til konsernets verdigrunnlag, etiske retningslinjer og samfunnsansvar foregår ute i linjen som en del av den daglige operative drift. Konsernet har et eget etisk råd som behandler temaer knyttet til konsernets forretningssetiske retningslinjer.

STYRET I KONGSBERG GRUPPEN ASA

Finn Jebesen (57)
Styrets leder
Stilling: Selvstendig næringsdrivende.
Utdannelse: Siviløkonom, Norges Handelshøyskole i Bergen (1974), mastergrad i Business Administration fra University of California, Los Angeles (1976).
Annet: Tidligere konsernsjef i Orkla ASA.
Antall år i styret: 2
Antall aksjer i Kongsberg Gruppen ASA: 5 000 (gjennom heleid selskap Fateburet AS).
Styreverv utenom Kongsberg Gruppen: Styreleder i Kavli Holding AS. Nestleder i styret for Cermaq ASA og for KLP Forsikring.

Benedicte Berg Schilbred (60)
Styrets nestleder
Stilling: Arbeidende styreformann i Odd Berg Gruppen.
Utdannelse: Kandidateksamen fra Bedriftsøkonomisk Institutt (1969) og tilleggsutdannelse fra Norges Handelshøyskole (1972).
Antall år i styret: 6
Antall aksjer i Kongsberg Gruppen ASA: 17 500 (gjennom selskapet Odd Berg AS)
Styreverv utenom Kongsberg Gruppen: Styreformann i Odd Berg AS og Tos Lab AS. Styremedlem i Norway Pelagic Group AS, Fiskeriforskning AS, Norsildmel AL og Norsildmel Innovation AS.

Erik Must (64)
Styremedlem
Utdannelse: Siviløkonom, Handelshøyskolen i København (1967).
Antall år i styret: 2
Antall aksjer i Kongsberg Gruppen ASA: 100 000 (gjennom Fondsavanse AS), 31 150 (personlig).
Styreverv utenom Kongsberg Gruppen: Styreformann i Fondsfinans ASA, Fondsfinans Kapitalforvaltning Holding AS, Arendals Fossekompani ASA og Erik Must AS. Styremedlem i Gyldendal ASA, Norges Handels- og Sjøfartstidende AS, Norsk Folkemuseum, Arenzt Legat og Bioteknologiseret Universitetet i Oslo.

Siri Hatlen (49)
Styremedlem
Stilling: Selvstendig næringsdrivende.
Utdannelse: Sivilingeniør, Norges Tekniske Høyskole (1980) og tilleggsutdannelse (MBA) fra INSEAD, Fontainebleau (1991).
Antall år i styret: 4
Antall aksjer i Kongsberg Gruppen ASA: 0
Styreverv utenom Kongsberg Gruppen: Styreleder i Helse Øst, AS Vinmonopolet, Statens Lånkasse, SIFA SF og Det Norske Samlaget. Styremedlem i bl.a. PGS ASA, NTNU og Det Norske Teateret.

John Giverholt (54)
Styremedlem
Stilling: Finansdirektør i Ferd AS.
Utdannelse: Siviløkonom, Universitetet i Manchester (1976). Høyere revisoreksamen, Norges Handelshøyskole (1979).
Annet: Har tidligere innehatt lederstillinger i Orkla ASA, Den norske Bank ASA og Norsk Hydro ASA.
Antall år i styret: 2
Antall aksjer i Kongsberg Gruppen ASA: 0
Styreverv utenom Kongsberg Gruppen: Styremedlem i Telenor ASA.

Roar Marthiniusen (50)
Styremedlem (valgt av de ansatte)
Stilling: Salgs- og markedsjef i Kongsberg Maritime AS.
Utdannelse: Ingeniør fra Horten Ingeniørhøgskole.
Antall år i styret: 8
Antall aksjer i Kongsberg Gruppen ASA: 3 100

Jan Erik Hagen (48)
Styremedlem (valgt av de ansatte)
Stilling: Klubbleder i Kongsberg Protech AS.
Utdannelse: Fra Kongsberg Yrkeskole, Tinius Olsen skole og Kongsberg ingeniørhøgskole og har fagbrev som mekanisk kontrollør.
Antall år i styret: 4
Antall aksjer i Kongsberg Gruppen ASA: 477

Audun Solås (48)
Styremedlem (valgt av de ansatte)
Stilling: Overingeniør i Kongsberg Defence & Aerospace AS.
Utdannelse: Sivilingeniør, Kungliga Tekniska Högskolan, Stockholm.
Antall år i styret: 2
Antall aksjer i Kongsberg Gruppen ASA: 1

Jan Erik Korssjøen (59)
Stilling: Konsernsjef.
Utdannelse: Sivilingeniør fra Norges Tekniske Høyskole (1972).
Annet: Begynte sin yrkesaktive karriere i AS Kongsberg Våpenfabrikk hvor han hadde en rekke ledende stillinger. Har senere vært administrerende direktør i Dresser Rand AS og Kongsberg Systems AS. Overtok som konsernsjef i Kongsberg Gruppen i 1999 etter å ha ledet Kongsberg Maritime i 4 år.
Antall år i konsernet: 12
Antall aksjer i Kongsberg Gruppen ASA: 6 553
Styre- og andre verv utenom konsernet: SINTEF (styreleder), bedriftsforsamlingen i Telenor ASA (leder), Rådet i Det Norske Veritas (medlem).

Arne Solberg (54)
Stilling: Finansdirektør.
Utdannelse: Økonom fra Bedriftsøkonomisk Institutt (1980).
Annet: Har tidligere hatt ledende stillinger innen økonomi/administrasjon i Elektrisk Bureau AS.
Antall år i konsernet: 20
Antall aksjer i Kongsberg Gruppen ASA: 6 907
Styreverv utenom konsernet: SG Finans AS (styremedlem), Kitron ASA (styrets nestleder).

Torfinn Kildal (52)
Stilling: Administrerende direktør Kongsberg Maritime AS.
Utdannelse: Siviløkonom fra Norges Handelshøyskole (1977).
Annet: Begynte sin yrkesaktive karriere i AS Kongsberg Våpenfabrikk, og hadde senere ledende stillinger i Simrad-konsernet.
Antall år i konsernet: 10
Antall aksjer i Kongsberg Gruppen ASA: 7 767
Styreverv utenom konsernet: 0

Tom Gerhardsen (58)
Stilling: Administrerende direktør Kongsberg Defence & Aerospace AS.
Utdannelse: Sivilingeniør fra Norges Tekniske Høyskole (1971).
Annet: Tidligere ansatt ved Forsvarets forskningsinstitutt og AS Kongsberg Våpenfabrikk.
Antall år i konsernet: 20
Antall aksjer i Kongsberg Gruppen ASA: 6 215
Styreverv utenom konsernet: 0

Ellen Christine Orvin Raaholt (51)
Stilling: Konserndirektør Human Resources.
Utdannelse: Juridisk embetseksamen Universitetet i Oslo (1988).
Annet: Tidligere ansatt som direktør i ErgoGroup AS hvor hun hadde ansvaret for HR og strategiske utviklingstiltak.
Antall år i konsernet: 2
Antall aksjer i Kongsberg Gruppen ASA: 645
Styreverv utenom konsernet: Stiftelsen Lærende Nettverk (styreleder).

Even Aas (45)
Stilling: Konserndirektør Kommunikasjon og samfunnskontakt.
Utdannelse: Sosialøkonom fra Universitetet i Oslo (1988).
Annet: Har tidligere vært ansatt i LO, vært politisk rådgiver og senere statssekretær for handel og skipsfart i Utenriksdepartementet, og vært ansatt i Telenor ASA.
Antall år i konsernet: 9
Antall aksjer i Kongsberg Gruppen ASA: 1 932
Styreverv utenom konsernet: Norsk Industri (medlem av styret og representantskapet).

Stig Trondvold (53)
Stilling: Konserndirektør Forretningsutvikling.
Utdannelse: Sivilingeniør fra Norges Tekniske Høyskole (1976), samt MBA fra IMD i Sveits (1984).
Annet: Startet sin yrkeskarriere i SINTEF, og har senere hatt flere ledende stillinger i AS Kongsberg Våpenfabrikk, Kongsberg Automotive AS, Kongsberg Automotive Technology AS, AP Kongsberg Ltd. og Kongsberg Techmatic AS.
Antall år i konsernet: 7
Antall aksjer i Kongsberg Gruppen ASA: 2 732
Styreverv utenom konsernet: Kongsberg Innovasjon AS (styreleder), Teknologisk Institutt AS (styreleder), Divisjonsstyret for innovasjon – Norges Forskningsråd (styremedlem).

BÆREKRAFTSRAPPORTERING

Galileo er det nye europeiske satellitnavigasjons-systemet og skal bestå av 30 satellitter. Det skal sikre et posisjoneringssystem under sivil kontroll, uavhengig av det amerikanske GPS-systemet. Galileo-satellittene vil danne et nettverk rundt jorden når systemet blir operativt i 2010.

LIKEVEKT OG BALANSE

Vi har ansvar ikke bare for det vi gjør, men også for det vi unnlater å gjøre.

Gode resultater måles i mer enn kroner. Vi tar vår del av ansvaret for hvordan morgendagens samfunn skal se ut.

INNLEDNING

I år har vi valgt å la bærekraftsrapporten være en integrert del av årsrapporten. Grunnen er at arbeidet med samfunnsansvar og miljø skal være en integrert del av vår daglige virksomhet.

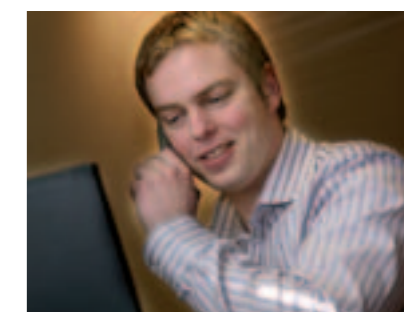
Rapporten tar for seg KONGSBERGs arbeid med samfunnsansvar i 2006. Siden 2005-rapporten har KONGSBERG kjøpt selskapene Gallium Visual Systems, Fantoft Process Technologies og Sense Intellifield. Når det gjelder miljøregnskapet, er det kun Gallium som er inkludert i tallene. De øvrige selskapene vil være med fra og med rapporteringen for 2007.

Alle selskaper hvor vi har en eierandel større en 50 prosent, er med i rapporteringen.

Bærekraftsrapporteringen er delt inn i tre hovedkapitler: Økonomi, samfunnsansvar og miljø. Det er rapporteringsprinsippene til Global Reporting Initiative (GRI) som legges til grunn etter prinsippet om den tredelte bunnlinjen. Denne

rapporten tar utgangspunkt i G3-retningslinjene som GRI lanserte i oktober 2006. Retningslinjene inneholder mange kriterier som vi i denne rapporten ikke kan svare på. Vår ambisjon er etter hvert å rapportere på samtlige kriterier i G3 som er relevante for vår virksomhet.

Ett av de nye kriteriene i G3 er at det skal rapporteres på hvilket G3-nivå vi følger. Denne rapporten mener vi tilfredsstillende til nivå B. Rapporten er ikke verifisert eksternt. Svarene på indikatorene vil finnes direkte i den løpende teksten og noen steder i egne GRI-tabeller. På de siste sidene i rapporten finnes henvisning til de enkelte GRI-indikatorer og hvor i rapporten omtalen finnes.

GRI-modell

		C	C+	B	B+	A	A+
Obligatorisk	Selv- erklært			KONGSBERG			
	Eksternt verifisert						
Valgfri	GRI- verifisert						

Bærekraftsrapporten er i sin helhet behandlet i konsernledelsen og i konsernets styre.

BÆREKRAFTIGE NØKKELTALL

Indikator	2006	2005	2004	2003	2002	
Økonomisk	<i>Verdiskaping</i>					
verdiskaping	<i>Verdiskaping</i>					
	Skatter og avgifter til stat/kommune (mill. kr)	993	889	919	924	905
	Lønninger til ansatte (netto etter skatt) (mill. kr)	1 206	1 060	1 198	1 212	1 167
	Aksjeutbytte (mill. kr)	75	64,5	60	39	63
	Renter til långivere (mill. kr)	51	54	86	89	101
	Tilbakeholdt overskudd (mill. kr)	177	197	(23)	86	153
Samfunnsansvar	<i>Utdanningsnivå</i>					
	Siv.ing. og annen høyere utd. (4 år +) %	26	25	27	25	25
	Ingeniører/teknikere (opp til 3 år) %	46	47	45	44	44
	Øvrige funksjonærer (høyere utd. 3 år) %	17	16	17	19	20
	Operatører %	11	12	11	12	11
	Gjennomsnittsalder	42,5	43,2	43,2	42,9	42,9
	Antall ansatte	3 650	3 372	4 017	4 176	4 208
	Antall heltidsansatte	3 486				
	Antall deltidsansatte	164				
	<i>Sosialt ansvar</i>					
	Økonomisk støtte til organisasjoner og lignende (tusen kroner)	1 785	1 640	1 350	1 500	1 450
	<i>Mangfold</i>					
	Kvinner i % av antall ansatte	19	20	22	21	21
	Kvinner i ledende stillinger i % av totale lederstillinger (Norge)	12	9	11	10	10
	Aksjonærvalgte kvinner i styret (%)	40	40	40	40	20
	<i>Ansatte aldersfordeling</i>					
	Antall ansatte under 30 år (%)	12				
	Antall ansatte mellom 30 og 50 år (%)	60				
	Antall ansatte over 50 år (%)	28				
	Turnover (ansatte som har sluttet)	335				
	- menn	275				
	- kvinner	60				
	<i>Helse og sikkerhet</i>					
	Sykefravær i % av antall disponible timer	2,7	3,1	3,2	3,2	3,3
Miljø	<i>Avfall</i>					
	Avfall til gjenvinning (tonn)	606	494	519	611	339
	Restavfall (tonn)	392	340	441	608	735
	Farlig avfall (tonn)	60	60	157	91	105
	<i>Kjemikalier</i>					
	Miljø og helseskadelige kjemikalier (tonn)	19,1	23,0	59,4	18,5	
	Annen klassifisering (tonn)	12,9	9,9	19,7	20,5	
	<i>Energiforbruk</i>					
	Elektrisk kraft (MWh)	39 534	37 670	42 840	42 030	41 670
	Fjernvarme (MWh)	11 957	12 470	15 670	18 230	17 340
	Gass/olje (MWh)	689	740	1 860	1 040	220
	Energiforbruk (MWh) pr. ansatt Kongsberg Defence & Aerospace	15,6	16,2			
	Energiforbruk (MWh) pr. ansatt Kongsberg Maritime	7,7	7,9			
	CO ₂ -utslipp (tonn) – eks. reiser	3 547				

VÅRE VERDIER

KONGSBERGS verdiområder skal være retningsgivende for hvordan vi opptre og arbeider, og skal prege vårt samarbeid internt og eksternt. Felles verdiområder er viktig for å bygge en god bedriftskultur og et godt omdømme. Dette kan hjelpe oss til å få frem energien i organisasjonen og bygge opp under vår visjon: WORLD CLASS – through people, technology and dedication.

Kunden

Vi skal til enhver tid ha kunden i sentrum og fokusere på hvordan vi kan bidra til å øke kundens verdiskaping. Vi er avhengige av å opparbeide lojalitet og tillit.

Kvalitet

Pålitelighet må gjennomsyre alt vi gjør og leverer slik at kunden har tillit til våre produkter og tjenester. Å levere kvalitet skal være vårt kjennetegn.

Mot

Medarbeidere som tenker modige tanker og ledere som gir disse tankene en mulighet for vekst, vil kunne bidra til ytterligere innovasjon i våre miljøer. Åpenhet er et sentralt stikkord når det gjelder mot.

Nettverksbygging

Samhandling er viktig internt og i forhold til alle KONGSBERGS eksterne relasjoner. Samordning og gjenbruk av kunnskap er lønnsomt og motiverende for medarbeiderne, samtidig som det skaper merverdi internt og eksternt.

KONGSBERG OG FORSVARSVIRKSOMHET

KONGSBERG er Norges ledende leverandør av høyteknologiske forsvarssystemer og produkter. Av konsernets totale omsetning utgjør 43 prosent leveranser til forsvarsindustrien.

Mange vil hevde at det å utvikle og produsere våpen og våpensystemer ikke samsvarer med å drive en bærekraftig og samfunnsansvarlig virksomhet. Det er et synspunkt jeg ikke er enig i.

Det er bred politisk enighet om at Norge skal ha et forsvar og en forsvarsindustri. KONGSBERG utgjør bærebjelken i denne industrien. Det betyr for det første at vi i tråd med rådende oppfatning og politikk utfører en viktig samfunnsoppgave i forhold til vår forsvarsevne. Videre betyr det at vi opprettholder og utvikler en betydelig teknologisk kompetanse som vi og samfunnet også drar nytte av innenfor våre sivile forretningsområder.

Norske myndigheter praktiserer et av verdens strengeste regelverk for eksport av forsvarsprodukter. Regelverket, som er vedtatt av Stortinget, gjør at vi bare får selge våre forsvarsprodukter til godkjente land. All eksport må ha tillatelse fra Utenriksdepartementet.

Det forlanges også en sluttbrukerklæring. Det vil si at det er regjeringen i det mottagende land som garanterer for at produktet blir benyttet til det avtalte formål. Dersom leveransen fra oss bare inngår som en liten del av et større system, er det eksportreglene i det mottagende land som gjelder. I tillegg til at vi er underlagt et strengt eksport-

regime, er vi i stor grad en systemleverandør. Det betyr at det kreves betydelig nasjonal infrastruktur for at våre produkter og systemer skal være funksjonelle. Det betyr igjen at det er lite sannsynlig at våre produkter og systemer skal komme på avveie.

Den globale forsvarsindustrien hevdes å være en av de mest korrupte industrier i verden. Vi er ikke en del av dette bildet. Norsk lov slår fast at korrupsjon er forbudt. Forbudet gjelder også for vår virksomhet utenfor landets grenser. I tråd med våre forretningssetiske retningslinjer tar vi avstand fra alle former for korrupsjon.

Jan Erik Korssjøn, konsernsjef

INTELLEKTUELL KAPITAL

Intellektuell kapital og ledelsesprinsipper for forbedring

KONGSBERG har valgt å inkludere intellektuell kapital som en del av bærekraftsbegrepet. Hvordan vi forvalter og utvikler vår intellektuelle kapital, er et viktig fundament for vår evne til innovasjon og verdiskaping over tid.

For å forstå hvordan vår intellektuelle kapital virker, har vi definert vår egen modell. I modellen påpekes at nøkkelen til suksess ligger i samspillet mellom med-

arbeiderne (humankapital), organisasjoner og systemer (strukturkapital) og deres kunder og omgivelser (kunde- og relasjonskapital). Dette samspillet er i seg selv en kapital, en samspillkapital. I modellen fokuseres det på at helheten er mer enn summen av de enkelte delene.

Nye ledelsesprinsipper og lederkrav
KONGSBERG har som mål å doble omsetningen i løpet av 3-5 år og oppnå en driftsmargin på 10 prosent for konsernet

som helhet. I 2006 utformet vi nye ledelsesprinsipper og lederkrav som et ledd i å nå disse målene. De nye kravene har tatt utgangspunkt i konsernets overordnede visjon og verdiområder.

LEDELSESPRINSIPPER OG LEDERKRAV

Hovedformålet med ledelsesmodellen er å gi alle medarbeiderne et tydelig signal om hva slags lederskap konsernet ønsker. Kompetent lederskap er en nøkkel til at vi skal realisere våre mål.

Ledelsesmodellen som er iverksatt i KONGSBERG, kan knyttes til den modellen som er utviklet for intellektuell kapital. Samspillkapitalen som ligger i sentrum av modellen, handler om evnen til å få medarbeiderne og organisasjonen til å spille sammen internt, og med kundene eksternt. Dette er avgjørende for vår evne til fornyelse og verdiskaping over tid. For å realisere dette er det helt sentralt med kompetent lederskap.

Med utgangspunkt i de nye ledelsesprinsippene og lederkravene skal det i 2007 være en gjennomgang av eksisterende ledelsesutviklingsprogrammer for å fornye og utvikle disse. Det vil også bli utarbeidet et eget program for ledere på de tre øverste ledernivåene.

Prinsipp 1 Forfølg ambisiøse mål

Å forfølge ambisiøse mål indikerer en ledelse som er tett på ambisjonene hele veien mot målet.

Det er ledere som skaper forpliktelse til å nå målene. Målene må være ambisiøse og forpliktende. Nøkkelen til suksess ligger i høy grad i involvering og ansvarliggjøring av medarbeiderne.

Ledere som bruker delmål, signaliserer en leder som er involvert. Aktiv involvering gir læring og nyttige korreksjoner. Det er også viktig å vise resultater og seire underveis.

Prinsipp 2 Driv frem forbedringsprosesser

For at KONGSBERG skal lykkes må vi stadig forbedre oss. Å forbedre oss handler om å styrke vår konkurransekraft langs to akser. Den ene akser er knyttet til drift; forbedre prosesser og strukturer i

hverdagen. Den andre akser er knyttet til nyskaping; drive fornyelse og innovasjon.

De to lederkravene kan ses som byggesteiner for å realisere dette. Det første kravet er å skape et klima preget av trygghet og gjensidig respekt. Det andre er å mobilisere for bredt engasjement, preget av involvering og dialog.

Prinsipp 3 Gå foran som et godt eksempel

Ledere som er gode eksempler, utøver langt mer effektiv ledelse enn ledere med store ord og få gode eksempler.

Lederkravet handler om å praktisere sine ord i handling. Det gjør at lederskapet blir tydeligere. Det blir en rød tråd, det blir forutsigbart. Det andre lederkravet handler om å være på jakt etter gode eksempler i hverdagen, løfte dem frem, reflektere

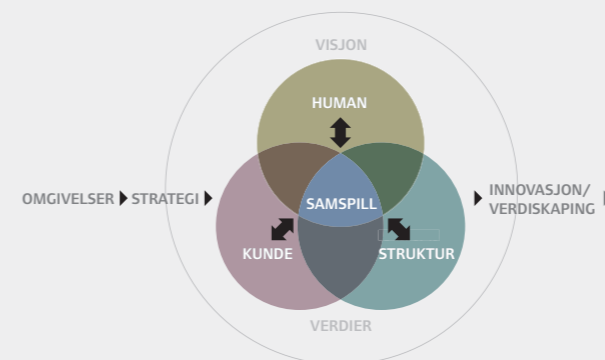
over dem, lære av dem og gi dem positiv oppmerksomhet og tilbakemelding.

Prinsipp 4 Utvikle gjennom utfordringer

Dette ledelsesprinsippet sier at vi må legge vekt på at utvikling av medarbeiderne er en integrert del av lederrollen.

Det ene lederkravet er å aktivt søke etter medarbeidernes drivkrefter og potensial. Det andre lederkravet handler om å balansere støtte og myndighet. Effektiv delegering av myndighet handler om å etablere en klar og tydelig forståelse av hva som skal utrettes, til hvilken tid og hva som er handlingsrommet. Praktisk støtte handler om å være en sparringpartner, reflektere over læringspunkter og hvordan lederen kan bidra underveis.

KONGSBERGS modell for intellektuell kapital

Samspillkapital handler om evnen til å få medarbeiderne og organisasjonen til å spille sammen internt, og med kundene eksternt. Dette er avgjørende for vår evne til fornyelse og verdiskaping over tid.

Humankapital omfatter den kompetansen og motivasjonen hver enkelt ansatt har, den ansattes atferd og verdier. Humankapital omfatter også ledelseskompetanse.

Strukturkapital kan enkelt defineres som verdien av den kunnskapen som ligger i virksomhetens strukturer, rutiner, prosesser, systemer, databaser, varemerker og patenter.

Kunde- og relasjonskapital er verdien av alle relasjonene som KONGSBERG har til sine omgivelser. Vi legger hovedvekt på kunderelasjonene, samtidig som relasjoner til alliansepartnere, eiere, myndigheter, kapitalmarkedet, leverandører og samfunnet også er viktige. Langsiktighet er viktig i alle våre relasjoner.

INTERVJU

Ken Rune Nilsen, kvalitets- og metodesjef i Kongsberg Spacetec, Tromsø

SKAPER FORBEDRING VED BRUK AV "SMIDIGE METODER"

Kongsberg Spacetec har tatt i bruk "smidige metoder" for å forbedre utviklingsprosessen av software. Vi har benyttet en metode hvor medarbeiderne jobber i 30 dagers sykluser, med 15 minutters prosjektmøter hver dag, og et fire timers møte hver 30. dag, med kunden til stede. Hensikten er å respondere raskt på endringer som ønskes gjort, og levere i overensstemmelse med disse fremfor kundens krav i henhold til kontrakt.

Metoden er benyttet i to pilotprosjekter; i arbeidet med moderniseringen av bakkestasjonene til det amerikanske romfartsselskapet NASA, og i et prosjekt som går på intern produktutvikling. Formålet med å benytte metoden i NASA-prosjektet er å forbedre måten vi jobber med utviklingsoppgaver på. I det interne prosjektet er målet å sette oppdatering av vår software i system.

Software-utviklerne våre har gitt positive tilbakemeldinger på denne måten å jobbe på, og viser en klar forbedring i ytelse både hos dem og for våre produkter. Prosjektdeltagerne blir mer synlige, og ved å jobbe i samme rom og rundt samme bord går kommunikasjonen mellom utviklerne raskere, og de jobber mer effektivt. Det er dessuten lettere å følge utviklingen i prosjektene.

Hva er smidige metoder?

Kongsberg Spacetec er med i et nasjonalt prosjekt kalt EVISoft. Prosjektet har som formål å forbedre utviklingsprosessen for software, og metodene de jobber etter er kalt "Smidige metoder" (Agile Software Development).

Prosjektet er bygget opp omkring individet og interaksjonen mellom mennesker. Det gir enkeltpersonene i prosjektet større myndighet og ansvar, og fokuserer på resultat fremfor metode. Metodene er kundeorientert, og bygger på en forståelse der endringer er det normale, og hvor deltagerne utnytter forandringene til noe nyttig, se <http://agilemanifesto.org> for nærmere informasjon.

KONGSBERG I VERDEN

<p>EUROPA</p> <p>Norge Svalbard England Hellas Italia Nederland Romania</p> <p>Spania Skottland Sverige Tyskland Ungarn</p>		<p>Antall ansatte 3 197</p> <p>Driftsinntekter 3 656 millioner kroner</p>		<p>Norge Konsernets hovedkontor ligger i Norge (Kongsberg), som også er hovedbasen for de to forretningsområdene Kongsberg Maritime og Kongsberg Defence & Aerospace.</p> <p>Kongsberg Maritime er lokalisert i Kongsberg, Asker, Horten, Oslo, Kristiansand, Stavanger og Trondheim. I alle enhetene drives både utvikling, produksjon, test, salg og service. Kongsberg Defence & Aerospace har sin hovedaktivitet i Kongsberg, og er i tillegg lokalisert i Horten, Billingstad, Kjeller,</p>	<p>Stjørdal, Tromsø og Svalbard. På alle disse stedene drives det utvikling, produksjon, test, salg og support.</p> <p>Storbritannia Med oljevirksomheten konsentrert i Nordsjøen finner vi naturlig nok hovedsenteret for Kongsberg Maritimes offshore-virksomhet i Aberdeen i Skottland. Produktutvikling og produksjon av spesialområdet undervannskameraer foregår i Wick i Skottland. Kongsberg Norcontrol IT har et salgs- og servicekontor i Bristol.</p>	<p>Øvrige Europa I tillegg har konsernet virksomheter i Sverige, Tyskland, Nederland, Frankrike, Spania, Østerrike, Italia og Hellas. Dette er i sin helhet salgs- og serviceenheter.</p>
<p>ASIA</p> <p>India Kina Singapore Sør-Korea De forente arabiske emirater Oman Kuwait</p>		<p>Antall ansatte 248</p> <p>Driftsinntekter 1 414 millioner kroner</p>		<p>Sør-Korea Kongsberg Maritime har sin hovedvirksomhet i Sør-Korea i Busan. Hovedoppgaver er salg, engineering, installasjon, igangkjøring og service/support samt noe lokal produksjon.</p> <p>Vi bygger opp lokal tilstedeværelse og kompetanse i verdens største skipsbyggenasjon. Vi ønsker at kundene skal oppfatte oss som en pålitelig, lokal leverandør, som kjenner kundens forretningsdrift og arbeidsmetodikk og kommuniserer på kundens språk. Lokalt ansatte, høyt kvalifisert personell, gjør det derfor som regel unødvendig å sende folk fra Norge for å utføre arbeidsoppgavene.</p> <p>Singapore Kongsberg Maritimes virksomhet i Singapore har sine hovedoppgaver innen salg, installasjon, igangkjøring og service/support.</p>	<p>Singapore er en av verdens største havner og har flere hundre skipsanløp om dagen. Vi har utstyr om bord i mer enn 15 000 seilende skip, og tilstedeværelse i et slikt maritimt knutepunkt er helt nødvendig.</p> <p>Singapore er også en betydelig reder- og verftsnasjon som det er viktig for Kongsberg Maritime å betjene på en god måte.</p> <p>Kongsberg Norcontrol IT har betydelige leveranser til Singapores havneovervåkning, og er også representert her.</p> <p>Kina Kongsberg Maritimes virksomhet i Shanghai drives i samarbeid med Kongsberg Maritimes mangeårige samarbeidspartner i Kina, Hoi Tung. Hovedhensikten er å operere som en lokal leverandør mot den kinesiske verftsindustrien. I tillegg har vi her også en</p>	<p>ikke ubetydelig lokal produksjon, hovedsakelig av kabinetter med tilhørende utstyrsmontering. På bakgrunn av Kinas raskt økende markedsandel i verdens skipsbyggingsindustri har selskapet potensial til å bli en stadig viktigere del av våre internasjonale operasjoner innen handelsflåten.</p> <p>India Kongsberg Process Simulation i Mombay driver hovedsakelig produksjon av software for simulatorer. Omfanget av virksomheten forventes å øke i 2007, samtidig som markedet i India forventes å bli interessant for Kongsberg Maritimes øvrige divisjoner.</p>
<p>NORD-AMERIKA</p> <p>USA Canada</p>		<p>Antall ansatte 198</p> <p>Driftsinntekter 1 418 millioner kroner</p>		<p>USA Kongsberg Maritime har virksomheter i Seattle, Houston, New Orleans og West Mystic. Virksomheten i disse enhetene omfatter hovedsakelig salg og kundestøtte. Virksomheten i Seattle driver også teknologit utvikling og tilpasning av eksisterende produkter til markedet i USA.</p> <p>Kongsberg Defence & Aerospace har etablert et selskap i Johnstown, Pennsylvania, som har som</p>	<p>oppgave å produsere og vedlikeholde våpenstyrings-systemet Protector for personellkjøretøyer.</p> <p>Canada I Canada ligger Kongsberg Maritimes største virksomhet i Vancouver på vestkysten. Her driver selskapet egen produktutvikling og produksjon. Aktiviteten i Vancouver er basert på hydroakustikkrelatert teknologi og er koordinert med øvrig hydroakustikk-</p>	<p>virksomhet i Kongsberg Maritime. For øvrig er Kongsberg Maritime representert med kontorer på to steder på østkysten, i Nova Scotia og Newfoundland. Salg og kundestøtte drives fra alle lokasjonene.</p> <p>Kongsberg Defence & Aerospace er representert gjennom selskapet Gallium Visual Systems Inc. i Ottawa som er kjent for sitt kartgrafikkverktøy for militære kommando- og kontrollsystemer.</p>
<p>SØR-AMERIKA</p> <p>Brasil</p>		<p>Antall ansatte 0</p> <p>Driftsinntekter 93 millioner kroner</p>		<p>Brasil Kongsberg Maritime i Brasil er i sin daglige drift tett knyttet til den lokale agenten i Brasil, REM. Kontoret tar hånd om salg, service, idriftsetting av offshore-fartøyer samt brukeropplæring.</p> <p>Det er stor virksomhet på oljefeltene utenfor Rio de Janeiro. I takt med den politiske og finansielle situasjonen i landet har skipsindustrien hatt en formidabel vekst. Kongsberg Maritime har i dag en rekke</p>	<p>leveranse- og igangkjøringsprosjekter i området, som tas hånd om av de lokalt ansatte. Ved Kongsberg Maritimes opplæringscenter i Macaé utenfor Rio de Janeiro tilbys ulike opplæringsprogrammer for brasilianske mannskaper.</p>	
<p>AFRIKA</p> <p>Sør-Afrika</p>		<p>Antall ansatte 7</p> <p>Driftsinntekter 32 millioner kroner</p>		<p>Afrika Kongsberg Norcontrol IT er representert i Johannesburg og Durban i Sør-Afrika hvor det drives programvareutvikling.</p>		

AKTIVITETER 2006

Nedenfor følger en oversikt over hovedmål og aktiviteter for KONGSBERG i 2006.

Hva sa vi i 2005-rapporten?	Aktiviteter	Status	Utførelse
SAMFUNNSANSVAR			
Kompetanse og bevissthet Øke intern kompetanse og bevissthet vedrørende problemstillinger knyttet til samfunnsansvar	<ul style="list-style-type: none"> Benytte ekstern kompetanse Intern informasjon 	<ul style="list-style-type: none"> Gjennomført møter med viktige kunder Bygget nettverk Vekt på etikk opplæring, lite gjort for å øke generell intern kompetanse. 	😊
Identifisere utfordringer Identifisere de områder der vi møter utfordringer innen samfunnsansvar	<ul style="list-style-type: none"> Utarbeide en plan for dette Søke råd hos andre som arbeider med tilsvarende problemstillinger 	<ul style="list-style-type: none"> Plan ikke utarbeidet Søkt råd hos Statoil 	😐
Samarbeid Vurdere samarbeid med eksterne organisasjoner om initiativ for samfunnsansvar	<ul style="list-style-type: none"> Utredde konsekvenser og klarlegge forpliktelser ved eventuelle samarbeid 	<ul style="list-style-type: none"> Konsernet har sluttet seg til FN-initiativet UN Global Compact Andre tilslutninger vurderes i løpet av 2007 	😊
MILJØ			
Miljø- og helseskadelige kjemikalier Redusere bruken av miljø- og helseskadelige kjemikalier	<ul style="list-style-type: none"> Det skal etableres et tverrfaglig forum i Kongsberg Defence & Aerospace som skal arbeide videre med miljøvennlig design av produkter Forbruket av miljø- og helseskadelige kjemikalier i Kongsberg Maritimes produkter skal kartlegges 	<ul style="list-style-type: none"> Forum etablert. Rapport i forhold til EU-direktiv RoHS lagt frem med aksjonsplan Kartlegging er gjennomført 	😊
Kildesortering Redusere mengde restavfall	<ul style="list-style-type: none"> Sortering av restavfall skal forbedres med 5 prosent innen utgangen av 2006 i forhold til 2005-nivået. (Reduksjonen må ses i sammenheng med aktivitetsnivået i konsernet) 	<ul style="list-style-type: none"> Sortering av restavfall følger planen. Kongsberg Næringspark har allerede nådd målet om 5 prosent reduksjon i forhold til 2005-nivået. Sorteringsgraden er i dag oppe i 65 prosent av total avfallsmengde. 	😊
Energi Redusere energiforbruk	<ul style="list-style-type: none"> Energiforbruket i Kongsberg Næringspark skal reduseres med 25 prosent innen utgangen av 2008 i forhold til 2003-nivået Energiøkonomiske tiltak overfor KONGSBERG-enheter utenfor Kongsberg Næringspark skal iverksettes 	<ul style="list-style-type: none"> Kongsberg Næringspark er i rute om målet på 25 prosent reduksjon Ikke gjennomført 	😐

MÅL 2007

Nedenfor følger en oversikt over hovedmål og aktiviteter for KONGSBERG i 2007.

Mål	Aktiviteter
SAMFUNNSANSVAR	
Strategi samfunnsansvar Utarbeide ny strategi som skal integreres i konsernets øvrige strategi	<ul style="list-style-type: none"> Utarbeide og innlemme strategi for samfunnsansvar i konsernets STP-dokument i løpet av første halvår Involvering av operative enheter
Intern kompetanse og eksternt samarbeid Øke intern kompetanse og styrke eksternt nettverk	<ul style="list-style-type: none"> Gjennomføre tiltak for intern informasjon og involvering Vedlikeholde og bygge eksternt nettverk
Ekstern evaluering Benytte ekstern kompetanse for evaluering av konsernets ståsted i forhold til samfunnsansvar	<ul style="list-style-type: none"> Evaluering gjennomføres høsten 2007
<i>I tillegg til ovennevnte skal det arbeides videre med målsettinger fra tidligere år</i>	
MILJØ	
Klimatiltak Fortsatt reduksjon av egne klimautslipp	<ul style="list-style-type: none"> Igangsette et prosjekt for vurdering av mulige tiltak Involvere ansatte i idédugnad
Kildesortering Redusere mengde restavfall	<ul style="list-style-type: none"> Sorteringsgraden på restavfall skal minimum holdes på dagens nivå, dvs. 60 prosent av total avfallsmengde.
Energi Redusere energiforbruk (står fast fra 2006)	<ul style="list-style-type: none"> Energiforbruket i Kongsberg Næringspark skal reduseres med 25 prosent innen utgangen av 2008 i forhold til 2003-nivået Energiøkonomiske tiltak overfor KONGSBERG-enheter utenfor Kongsberg Næringspark skal iverksettes ENØK-tiltak i Kongsberg Defence & Aerospace
<i>I tillegg til ovennevnte skal det arbeides videre med målsettinger fra tidligere år</i>	

ØKONOMI OG VERDISKAPING

KONGSBERG skal stå for en utvikling der det er god balanse mellom økonomiske resultater og samfunns- og miljøansvar. Dette skal oppnås gjennom god lønnsomhet, vekst, effektiv organisering og en etisk, miljømessig og sosialt ansvarlig drift.

Vår virksomhet skaper verdier i de områder og land der vi er til stede. Dette skjer direkte gjennom utbetaling av utbytte til våre eiere, utbetaling av lønn til våre medarbeidere, og indirekte ved innkjøp av varer og tjenester fra leverandører. I tillegg skapes det verdier gjennom betydelig satsing på forskning og utvikling.

KONGSBERGS virksomhet påvirker et stort antall interessenter. Mange av disse interessentene er direkte eller indirekte delaktige i konsernets verdiskaping. Verdiskapingen reflekteres gjennom alle våre globale aktiviteter.

Følgende tabell viser en oversikt over pengestrømmen generert av våre aktiviteter og hvordan verdiene blir fordelt blant våre hovedinteressenter.

Verdiskaping og fordeling av
overskudd

Beløp i mill. kr	2006	2005
Driftsinntekter	6 720	5 791
Lønn og sosiale kostnader ansatte	2 326	2 043
Utbetaling til underleverandører	3 500	2 300
Renter til långivere	51	54
Støtte til organisasjoner og samfunnsnyttige formål	1,8	1,6
Driftsresultat før skatt og utbytte	390	314
Skattekostnad	138	99
Årsresultat	252	262
Utbytte til aksjeeiere	75	65
Tilbakeholdt overskudd	177	19

Lønn og sosiale kostnader

I 2006 utgjorde lønn og sosiale kostnader 2,3 milliarder kroner. Det er en økning på 0,3 milliarder kroner i forhold til 2005. Lønn og sosiale kostnader utgjør 38 prosent av de totale driftskostnader, noe som er på linje med tallene fra 2005.

Kjøp av varer og tjenester

KONGSBERG hadde innkjøp for ca. 3,5 milliarder kroner i 2006. Det er en økning på ca. 1,2 milliarder kroner fra 2005. Innkjøpene fordeler seg på ca. 3 000 leverandører hvor ca. 75 prosent skjer hos eller via norske leverandører. Produktene er imidlertid i stor grad produsert i utlandet. Innkjøp fra land utenfor Norge utgjør ca. 30 prosent. Det er et mål at innkjøp fra lokale leverandører skal øke.

Skattekostnad

Konsernets skattekostnad for 2006 ble 138 millioner kroner. Dette er en økning på over 39 prosent i forhold til året før. Kostnadene fordeler seg på følgende geografiske områder:

Beløp i mill. kr	2006	2005
Norge	99	91
Øvrige Europa	9	1
Nord-Amerika	4	3
Asia	26	4
Totalt	138	99

Driftsinntekter

Konsernets driftsinntekter fordeler seg på følgende geografiske områder:

Beløp i mill. kr	2006		2005		2004	
Norge	1 892	28 %	1 920	33 %	1 820	31 %
Øvrige Europa	1 764	26 %	1 402	24 %	1 854	31 %
Nord-Amerika	1 512	23 %	1 180	20 %	1 155	20 %
Asia	1 415	21 %	1 181	20 %	990	17 %
Annet	137	2 %	108	2 %	82	1 %
Totalt	6 720	100 %	5 791	100 %	5 901	100 %

Ut fra ovennevnte ser vi at en økende andel av våre driftsinntekter kommer fra Nord-Amerika og Asia. Den utviklingen forventes å fortsette.

SAMFUNNSANSVAR

For KONGSBERG betyr samfunnsansvar å ta hensyn til omverdenen vi berører gjennom våre aktiviteter. Dette omhandler også relasjoner til våre medarbeidere, til samfunnet rundt oss og eksterne interessenter.

Det er viktig for oss at vi har kunnskap om hvilke påvirkninger vår aktivitet har på omverdenen. Opparbeidelse av kunnskap om, og forståelse for samfunnsansvar, er noe vi vil bruke mer tid på i 2007.

Vi har sluttet oss til FN-initiativet Global Compact. Initiativet er sammenfallende med konsernets egne retningslinjer og holdninger. Vi mener det er viktig at næringslivet tar sin del av ansvaret for hvordan morgendagens samfunn skal se ut. Dette ansvaret tar vi på alvor. I løpet av 2007 skal vi arbeide for å i større grad integrere samfunnsansvar i vår operative virksomhet og strategi.

POLICY FOR SAMFUNNSANSVAR

KONGSBERG skal drive en verdiskapende virksomhet som kommer våre eiere, ansatte og interessenter til gode i et bærekraftig perspektiv.

Eiere – Våre eiere skal sikres en økonomisk avkastning på sin investerte kapital gjennom at ledelsen målrettet skal arbeide for at selskapets aksjekurs utvikles positivt i et langsiktig bærekraftig perspektiv. I tillegg skal eierne sikres en økonomisk avkastning ved at det skal gis et årlig utbytte på i gjennomsnitt 30 prosent av selskapets netto resultat.

Ansatte – Våre medarbeidere skal utfordres til å bruke sine evner og til å bidra til konsernets og egen utvikling. De skal bli tatt på alvor, behandles med respekt og gis ordnede arbeidsforhold.

KONGSBERG skal være et konsern med et rikt mangfold. Det er en selvfølge at helse og sikkerhet skal prioriteres og at alle våre medarbeidere skal ha like muligheter uavhengig av kjønn, alder, kulturell og religiøs bakgrunn.

Interessenter – KONGSBERG skal skape verdier som tilflytter sine interessenter og samfunnet generelt. Dette skal skje i et langsiktig bærekraftig perspektiv.

Etikk – KONGSBERG ansatte skal følge konsernets forretningssetiske retningslinjer som gjenspeiler aksepterte og forventede holdninger i samfunnet. Retningslinjene skal holdes à jour og følge gjeldende utvikling i samfunnet.

INTERVJU

Morten Ingebretsen, daglig leder,
Kongsberg Procurement Center

VIKTIG MED ET BEVISST FORHOLD TIL KONSERNETS ETISKE RETNINGSLINJER

Hvordan bruker Kongsberg Procurement Center (KPC) konsernets forretningssetiske retningslinjer i sitt daglige arbeid?

For KPC er det viktig å ha et aktivt og bevisst forhold til konsernets forretningssetiske retningslinjer. Vi tillater verken å gi til eller motta gaver fra våre leverandører. Mindre påskjønnelser som en blomst eller sjokoladeeske til jul lodder vi ut blant våre kollegaer.

KPC utelukker leverandører som benytter seg av barnarbeid, eller som ikke følger våre miljøkrav. Vi er opptatt av å ha et profesjonelt forhold til alle konsernets leverandører. De skal kunne konkurrere på samme vilkår og behandles likt. Derfor sørger vi for ved enhver anskaffelse å dokumentere de ulike stegene i anskaffelsesprosessen. Det gjør anskaffelsene etterprøvbare.

Hvordan følger KPC opp KONGSBERG egen miljøpolicy og krav overfor leverandørene?

KPC krever at de skal følge KONGSBERG miljøpolicy. Dette kravet følger vi opp overfor alle leverandørene. Vi har ennå ikke støtt på noen leverandører som ikke har fulgt våre krav. De fleste leverandørene har strenge, i mange tilfeller enda strengere miljøkrav enn KONGSBERG.

Hvordan kan KONGSBERG ytterligere bidra til å fokusere på miljøet overfor sine leverandører?

KPC kan i anbuds- og tilbudsprosessen vekte miljøkravene høyere enn for eksempel pris. Det vil bidra til at leverandører med sterk fokusering på miljø som leverer miljømerkede varer eller er miljøsertifisert, vil ha et konkurransefortrinn fremfor andre leverandører.

KONGSBERGS SOSIALE ANSVAR

Internt

KONGSBERGS sosiale ansvar omfatter først og fremst konsernets medarbeidere. Vi legger vekt på at KONGSBERG skal være en god arbeidsplass der medarbeiderne kan føle at de utvikler seg og arbeider i et positivt miljø.

Konsernet har i 2006 vært preget av en organisasjon i vekst med ansettelse av nærmere 485 nye medarbeidere. Det har gitt ny og utvidet kunnskap som sammen med eksisterende kunnskap har gitt et kompetanseløft. Denne kunnskapen og kompetansen er det viktig å ta vare på.

Eksternt

Ildrett og kultur

KONGSBERG tar sosialt ansvar i lokal- miljøene der konsernet er representert. Vi har gjennom flere år bidratt med støtte til idrett, kultur og ideelle organisasjoner. Nytt i år er en samarbeidsavtale med Kongsberg Idrettsforening om støtte til KONGSBERG-ligaen i fotball for 1.- til og med 4.-klassingene i Kongsberg.

Humanitære organisasjoner

For KONGSBERG er det viktig å vise sine medarbeidere at konsernet er en integrert

del av det samfunnet vi lever i, og at vi er et sosialt ansvarlig selskap som vil bidra aktivt til å bygge et positivt samfunn både for oss selv og våre etterkommere.

Et av tiltakene for å vise samfunns- ansvar i praksis er KONGSBERGS langsiktig avtale med SOS-barnebyer. I tillegg til å skape et engasjement for å bedre fremtiden for foreldreløse og forsømte barn, har KONGSBERG et ønske om at avtalen med SOS-barnebyer skal bidra til å skape et engasjement blant medarbeiderne i konsernet.

FNs GLOBAL COMPACT

Global Compact ble dannet på initiativ fra FNs tidligere generalsekretær Kofi Annan i 1999. Hensikten med initiativet er å engasjere privat sektor for målet om fattigdomsreduksjon og en

bærekraftig utvikling. FN ønsker å trekke næringslivet tettere inn mot FNs arbeid med å fremme respekt for menneskerettigheter, arbeidstagerrettigheter, miljøforpliktelser og arbeidet mot korrupsjon. Selskaper som slutter seg til Global Compact, forplikter seg til å støtte ti prinsipper relatert til ovennevnte

områder. Initiativet har også fått sin tilslutning fra Ban Ki-moon, FNs nye generalsekretær. KONGSBERG ga sin tilslutning til initiativet i juli 2006. Tabellen nedenfor gir en oversikt over hvor i rapporten vi omtaler de ti prinsippene.

Menneskerettigheter

Prinsipp 1	Støtte og respektere internasjonale anerkjente menneskerettigheter	side 131
Prinsipp 2	Sikre at selskapet ikke medvirker til brudd på menneskerettigheter	side 131

Arbeidsstandarder

Prinsipp 3	Anerkjenne organisasjonsfrihet og retten til å føre kollektive forhandlinger	side 133
Prinsipp 4	Avskaffe alle former for tvangsarbeid	side 131
Prinsipp 5	Avskaffe barnarbeid	side 131
Prinsipp 6	Avskaffe diskriminering i arbeids- og yrkesliv	side 131

Miljø

Prinsipp 7	Bruke føre-var-prinsippet i miljøspørsmål	side 137
Prinsipp 8	Ta initiativ til å fremme større miljøansvar	side 123 og 137
Prinsipp 9	Oppfordre til utvikling og bruk av miljøvennlig teknologi	side 137

Antikorrupsjon

Prinsipp 10	Bekjempe alle former for korrupsjon, inkludert utpressing og bestikkelser	side 135
-------------	---	----------

MENNESKERETTIGHETER

Konsernet sluttet seg til FNs Global Compact i 2006. KONGSBERG støttet med dette anerkjente menneskerettigheter og bekreftet at konsernet ikke medvirker til brudd på rettighetene.

Konsernets aktiviteter, geografisk og operativt, er i dag av en karakter som kun i beskjedent grad gir oss utfordringer knyttet til menneskerettigheter. Dette er grunnen til at vi hittil har gitt temaet liten oppmerksomhet. Vår økte internasjonale satsing fører til at vi i fremtiden i større grad må utarbeide rutiner og retningslinjer som sikrer at vi ikke, direkte eller indirekte, kommer i konflikt med anerkjente menneskerettigheter.

Vi følger rapporteringsstandarden til Global Reporting Initiative (GRI). Her gir vi svar på noen av de menneskerettsindikatorne GRI spør etter.

Leverandører

KONGSBERG benytter totalt ca. 3 000 leverandører i sin virksomhet. Av disse har ca. 75 prosent adresse i Norge. Konsernet har frem til nå kun stilt miljøkrav til leverandørene sine. Spørsmål knyttet til menneskerettigheter og andre samfunnsansvarsindikatorer har så langt ikke vært aktuelle temaer. Dette vil bli vurdert.

Opplæring

KONGSBERG har foreløpig ikke funnet det nødvendig å utarbeide og gjennomføre egne opplæringsprogrammer for sine medarbeidere spesielt rettet mot spørsmål knyttet til menneskerettigheter. Konsernets forretningssetiske retningslinjer er likevel gjenstand for gjennomgang i alle konsernets enheter. Flere forhold knyttet til menneskerettigheter er en del av disse retningslinjene.

Diskriminering

Det er ikke rapportert noen episoder eller hendelser som berører området diskriminering. I våre forretningssetiske retningslinjer heter det blant annet "Vi aksepterer ikke diskriminering av noen art, for eksempel på grunn av kjønn, rase, religion eller legning".

Barnearbeid og tvangsarbeid

Konsernets virksomhet er av en slik art at problemstillinger knyttet til barnearbeid og tvangsarbeid er lite relevante. Det er heller ikke rapportert noen tilfeller knyttet til disse temaene.

Når det gjelder våre underleverandører, har vi som nevnt ovenfor ikke foretatt noen undersøkelser knyttet til denne type problemstillinger.

GRI	Indikator	Svar
S06	Total verdi av finansielle og andre bidrag til politiske partier, politikere og lignende organisasjoner fordelt på de enkelte land	KONGSBERG gir ikke bidrag av denne typen. Dette fremgår blant annet av våre forretningssetiske retningslinjer.
S07	Antall offentlige sanksjoner som følge av brudd på konkurranseregler og type sanksjoner	Ingen
S08	Bøter og antall tilfeller av sanksjoner som følge av brudd på offentlige lover og regler	Ingen

HELSE, ARBEIDSMILJØ OG SIKKERHET

KONGSBERG arbeider systematisk med helse, arbeidsmiljø og sikkerhet. Hovedprinsippet er at arbeidet skal være forebyggende slik at det skapes høy trivsel og et sunt arbeidsmiljø. Stadig flere av våre medarbeidere er ansatt utenfor Norge. Det krever økt oppmerksomhet og innsikt i problemstillinger knyttet til helse, arbeidsmiljø og sikkerhet i de land vi har aktiviteter i.

Helse, arbeidsmiljø og sikkerhet

Vi følger alle relevante lover og regler for beskyttelse av helse, arbeidsmiljø og sikkerhet for medarbeidere og andre som er involverte i konsernets aktiviteter. Vi prioriterer menneskers liv og helse, og legger vekt på ansvar og medvirkning på alle nivåer i organisasjonen. HMS-status rapporteres til styret hvert kvartal.

Formelle HMS-organer

Konsernet har følgende formelle organer hvor ledelsen og de ansatte er representerte for å ta seg av formelle HMS-spørsmål; konsernutvalg, samarbeidsutvalg, avdelingsutvalg og arbeidsmiljøutvalg. Konsernet fastsetter hvordan strukturen for samarbeid skal være i dialog med de tillitsvalgte i konsernet.

På konsernnivå har vi et konsernutvalg som er konsernledelsens møteplass med de tillitsvalgte. Konsernutvalget er et forum for informasjon og drøfting av saker som angår to eller flere av konsernets virksomheter. Den kvartalsvise HMS-

rapporteringen gjennomgås i utvalgets møter.

Hvert av forretningsområdene har en samarbeidsstruktur som ivaretar kravene i lov- og avtaleverket samt forretningsenhetenes operative behov. Det er samarbeidsutvalg og arbeidsmiljøutvalg i hvert forretningsområde, hvor ledelsen og tillitsvalgte behandler saker som angår hele forretningsområdet. I tillegg er det lokale samarbeidsutvalg i den enkelte divisjon. Dette er et forum for drøfting av saker som kun angår den enkelte divisjon.

De av konsernets virksomheter som ikke inngår i de to forretningsområdene, har etablert en samarbeidsstruktur i tråd med lov- og avtaleverk.

I våre utenlandske virksomheter etableres samarbeidsstrukturen i tråd med lokal praksis og lokale krav. Dersom arbeidstagerne ønsker å organisere seg, er vi positive til dette.

I Norge er over 75 prosent av våre arbeidstagere representerte gjennom disse formelle organene. For våre utenlandske virksomheter er det tilsvarende tallet under 25 prosent.

Forebyggende tiltak

I våre norske virksomheter har vi et godt utbygd HMS-apparat. Alle medarbeidere i Norge har tilgang til bedriftshelsetjeneste.

I våre utenlandske virksomheter varierer dette i tråd med lokal praksis. Det er et grunnleggende prinsipp at KONGSBERG skal være en seriøs, langsiktig og god

arbeidsgiver på alle områder relatert til helse, miljø og sikkerhet. Det betyr at våre lokale ordninger er like gode eller bedre enn gjennomsnittet.

KONGSBERG har ikke etablert egne programmer og forebyggende tiltak som skal sikre våre medarbeidere og deres familier mot alvorlige sykdommer og epidemier. Vi tilpasser oss nasjonalt helsevesen og supplerer med egne bedrifts-avtaler der det er nødvendig. Nødvendige vaksinasjonsprogrammer, forebyggende helsekontroller og beredskap for ekstraordinære tiltak er inkludert i våre avtaler med bedriftshelsetjenesten. Utestasjonerte medarbeidere, deres familier og reisende personell er spesielt tatt hånd om gjennom bedriftshelsetjenesten.

Formelle avtaler med fagbevegelsen

I Norge er mange emner som gjelder HMS, dekket av formelle avtaler med fagbevegelsen og innarbeidet gjennom mange år. Der dette ikke er nedfelt i formelle avtaler i våre utenlandske virksomheter, er det selvsagt at alt personell har tilfredsstillende opplæring, personlig sikkerhetsutstyr og mulighet for å reservere seg dersom arbeidet skulle virke risikofyllt. Like naturlig er det at det finnes lokale HMS-utvalg, periodiske inspeksjoner hvor ansattrepresentanter er med, og et system for rapportering av feil og mangler. Uhell eller ulykker vil alltid bli undersøkt for å finne årsaker og muligheter for forbedringer. I slike undersøkelser er det

helt sentralt at ansatte som kjenner de aktuelle arbeidsoppgavene og lokale forhold, deltar.

Bruk av sikkerhetspersonell ved internasjonale operasjoner

Våre internasjonale virksomheter er så langt ikke av en slik art at det har vært nødvendig å bruke eget sikkerhetspersonell for å ta hånd om våre ansattes sikkerhet.

Sykefravær

Sykefraværet (i prosent av antall disponible timer) i 2006 lå på 2,7 prosent. Dette er en videreføring av en positiv trend de senere år, og godt under landsgjennomsnittet som pr. tredje kvartal 2006 lå på 6,9 prosent. Vi mener hovedårsaken til det lave fraværet er fokusering på et godt arbeidsmiljø, interessante arbeidsoppgaver, gode utviklingsmuligheter og stadig bedre tilrettelegging og oppfølging av sykemeldte. Antall langtidssykemeldte har også sunket de siste årene.

Hypighet av skader, yrkessykdommer, tapte dager og fravær, og antall arbeidsrelaterte dødsfall

I løpet av 2006 hadde vi 24 arbeidsuhell i konsernet. Syv av disse var mindre uhell som ikke krevde noen form for behandling eller oppfølging. Tolv var uhell som utløste legebehandling, og tre var nestenulykker som krevde oppfølging. To uhell ble klassifisert som høyrisikohendelser som medførte rutineendringer. Det er ikke registrert yrkessykdommer eller arbeidsrelaterte dødsfall i løpet av 2006.

Totalt medførte arbeidsuhellene 160,5 tapte arbeidsdager i form av sykemeldinger.

Arbeidsmiljø og ansettelsesforhold

Tariffavtaler
50,2 prosent av konsernets medarbeidere er dekket av tariffavtaler. Organisasjonsfrihet og retten til å føre kollektive forhandlinger er en selvfølge, og gjelder alle konsernets enheter nasjonalt og internasjonalt. I Norge håndteres dette i tråd med lov- og avtaleverk og konsernets lange tradisjoner for tett samarbeid med fagforeningene. I våre utenlandske virksomheter har vi som policy at arbeidstager som ønsker å organisere seg, er velkomne til det. En passende samarbeidsstruktur etableres lokalt, og nødvendige kompetansehevingstiltak for både tillitsvalgte og ledelse settes i verk.

Det er ikke registrert noen tilfeller hvor retten til organisasjonsfrihet og kollektive forhandlinger har blitt forsøkt satt til side.

Lokale ansettelser

Der vi har vår virksomhet, ønsker vi å bli oppfattet som en seriøs arbeidsgiver og leverandør som man kan satse langsiktig på. Hver enkelt lokasjon gjør ansettelser lokalt ved hjelp av lokale ledere. I etableringsfasen har vi i stor grad valgt å bruke norske ledere på våre internasjonale lokasjoner. Etter hvert som driften er etablert, ønsker vi å ansette flere lokale ledere.

Begynnerlønn

Når vi fastsetter begynnerlønn, undersøker vi i forkant hva nivået ligger på hos

sammenlignbare virksomheter. Deretter fastsettes lønnen ut fra konkurranseforholdene. I snitt ligger vår begynnerlønn på gjennomsnittet i markedet. Vi har virksomheter i flere land med stor økonomisk vekst. Det betyr også et press på lønnskostnadene.

Etterutdanning og seniorpolitikk

Konsernet har et omfattende tilbud for videre- og etterutdanning gjennom en kombinasjon av interne og eksterne programmer og kurs. Disse omfatter både faglig utvikling og ledelsesutvikling. Våre medarbeidere skal kunne bevege seg både horisontalt og vertikalt karrieremessig i konsernet. Tilbudet omfatter også pensjonistkurs for dem som nærmer seg pensjonsalder.

Programmer relatert til forebygging av alvorlige sykdommer

Deltager	Utdannelse/trening		Rådgivning		Forebyggende		Behandling	
	Ja	Nei	Ja	Nei	Ja	Nei	Ja	Nei
Medarbeider	■		■		■		■	
Medarbeiders familie generelt		■		■		■		■
Medarbeiders familie v/utestasjonering	■		■		■		■	
Lokalbefolkning		■		■		■		■

MANGFOLD

Våre forretningsetiske retningslinjer samt vår tilslutning til FNs Global Compact-initiativ slår fast at alle mennesker har samme verdi og at vi ikke aksepterer diskriminering av noen art. Våre forretningsetiske retningslinjer danner et verdigrunnlag som gjelder for alle ansatte, uansett hvor i verden de arbeider.

Det er viktig i et konsern der vi ønsker et rikt mangfold som kan bidra til at det tas best mulige beslutninger, noe som igjen vil kunne styrke konsernets konkurransekraft og måloppnåelse.

Vår definisjon av mangfold innebærer variasjon i utdanning, kultur, nasjonalitet, kjønn og alder.

Konsernet har en kvinneandel på 19 prosent. Det er dessverre et faktum at det innen våre tekniske hovedområder ut-

dannes få kvinner. Kvinneandelen av totalt rekrutterte var i 2006 på 22 prosent – et tall som er på nivå med kvinneandelen på de studier som er viktigst for oss. Vi har en kvinneandel på 12 prosent i ledende stillinger.

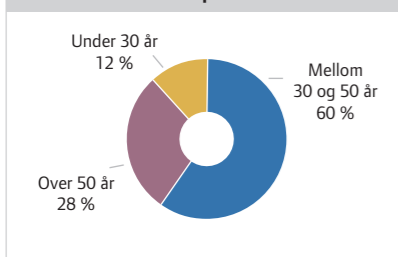
Vi er lokalisert i 24 land. Blant KONGSBERGS ansatte er det i dag representanter fra over 30 ulike nasjonaliteter.

KONGSBERG har kompetanse som fundament for sin virksomhet, og har et mangfold av kompetanser. Dette ser vi på som svært verdifullt. Innenfor de tekniske fagene er de fleste disipliner representert, og utdannelsesnivået spenner fra fagbrev til doktorgradsnivå. Kompetanse er også ervervet gjennom blant annet lærlingordninger, intern opplæring og studier. KONGSBERG har dessuten et stort mang-

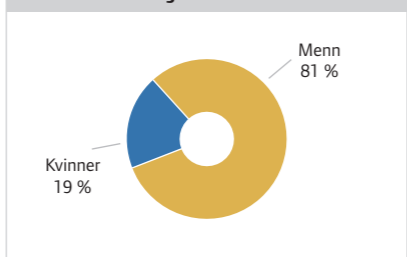
fold av komplementære kompetanser på ikke-tekniske fagfelt som økonomi, jus og ledelse. Dette gjør at vi kan etablere tverrfaglige team med spiss- og breddekompetanse tilpasset ulike prosjekters behov.

Vi legger vekt på en jevn aldersfordeling blant våre medarbeidere. Gjennomsnittsalderen er 42,5 år med en jevn fordeling i de forskjellige aldersgrupper. Våre yngste medarbeidere er lærlinger, og våre eldste er opp mot 70 år. Vi ser gode resultater når teamene kombinerer lang erfaring med fersk teori og ungdommelig pågangsmot med moden forsiktighet.

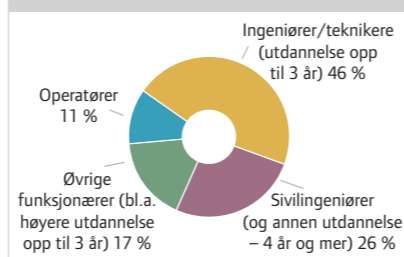
Antall ansatte fordelt på alder

Antall – kvinner og menn

Ansatte fordelt etter utdanning

ETIKK

KONGSBERGS holdninger til etikk

Våre forretningsetiske retningslinjer legger vekt på at samtlige medarbeidere og konsernets styre skal ha en høy etisk standard i måten de gjør arbeidet sitt på. Retningslinjene skal være et verktøy for å påvirke atferden og kulturen i konsernet. De er også distribuert til alle samarbeidspartnere og agenter, og er et vedlegg til alle våre avtaler. Vi forventer at våre samarbeidspartnere, agenter og avtalepartnere skal leve opp til den samme etiske standarden som vi forventer av oss selv.

Arbeid med etikk

KONGSBERG har arbeidet aktivt for å implementere de forretningsetiske retningslinjene i hele konsernet. Målet for 2006 var at alle medarbeidere i konsernet skulle ha gått gjennom etikkprogrammet. Fortsatt gjenstår noe arbeid. Programmet vil bli gjennomgått for de resterende enheter i løpet av 2007.

Totalt har ca. 2 800 medarbeidere gjennomgått programmet. Det utgjør i overkant av 75 prosent av konsernets ansatte.

Det er viktig å vedlikeholde og videreutvikle programmet, og holde engasjementet og diskusjonen rundt problemstillinger levende. Etikkarbeidet skal være en kontinuerlig aktivitet.

Etisk Råd

Etisk Råd har i 2006 hatt to møter. På ett av møtene ble det oppnevnt to nye ombudsmenn som skal være medarbeidernes kontakt inn mot Etisk Råd. Brudd eller mistanke om brudd på de forretningsetiske retningslinjene skal fortrinnsvis rapporteres til nærmeste leder. Dersom dette ikke fører frem, skal det rapporteres til neste nivå i organisasjonen. Alternativt kan medarbeiderne benytte en av KONGSBERGS to ombudsmenn. Det er ombudsmennene som legger sakene frem for Etisk Råd. Siste instans for varsling er konsernets styre. Det er ikke rapportert brudd eller mistanke om brudd på retningslinjene i 2006.

KONGSBERG tar avstand fra korrupsjon

KONGSBERG tar avstand fra alle former for korrupsjon. Våre holdninger til korrupsjon uttrykkes klart gjennom våre forretningsetiske retningslinjer og vår tilslutning til FNs Global Compact. Vi arbeider aktivt med problemstillinger knyttet til korrupsjon i våre to forretningsområder. De opererer begge i markeder som er utsatt for korrupsjon.

GRI	Indikator	Svar
S02	Totalt antall og andel forretningsområder hvor det er gjennomført en risikovurdering i forhold til korrupsjon	Begge våre forretningsområder opererer i markeder som er definert som utsatte i forhold til korrupsjon. Denne risikoen arbeides det bevisst med for å redusere.
S03	Andel medarbeidere som har gjennomført antikorrupsjonsprogrammer	Ca. 2 800 medarbeidere har gjennomført konsernets etikkprogram hvor korrupsjon er ett av temaene. Det utgjør 75–80 prosent av totalt antall medarbeidere.
S04	<ul style="list-style-type: none"> Antall medarbeidere som har mistet jobben eller fått irrettesettelser som følge av å ha brutt korrupsjonsbestemmelsene Antall kontrakter som ikke er blitt undertegnet eller fornyet fordi forretningsforbindelsene har brutt konsernets korrupsjonsbestemmelser 	<ul style="list-style-type: none"> Ingen Ingen

MILJØ

ANSVAR FOR DET YTRE MILJØ

KONGSBERG arbeider systematisk med rapportering av data knyttet til energiforbruk, avfallshåndtering og kjemikalieforbruk. Informasjonen gjør oss bevisst de utfordringer vi står overfor, og gir oss mulighet til å sette i gang forbedringstiltak.

Internasjonalt har oppmerksomheten rundt global oppvarming økt betraktelig i 2006. KONGSBERG har i liten grad utslipp til luft ut over det som stammer fra normal forretningsvirksomhet. I årets rapport presenteres for første gang et CO₂-regnskap. Dette er starten på en prosess hvor vi vil vurdere hvilke bidrag vi kan yte i kampen mot klimaendringene.

Rapportens begrensninger

- Rapporten omtaler kun selskaper hvor vi eier 50 prosent eller mer.
- Miljødataene omfatter alle norske enheter, alle produksjonsenheter og enkelte kontorer i utlandet.
- Rapporten omfatter ikke følgende selskaper:
Fantoft Process Technologies AS
Sense Intellifield AS
Kongsberg Defense Corp. Inc.
Disse selskapene ble kjøpt eller opprettet i løpet av 2006 og blir først en del av rapporteringen for 2007.

MILJØPOLICY

KONGSBERG skal være et ansvarlig konsern i forhold til hvordan virksomheten påvirker miljøet. Det betyr at vi skal arbeide for at direkte påvirkning av det ytre miljø skal holdes på et minimum.

Ansatte – Vi arbeider aktivt for å bevisstgjøre og engasjere organisasjonen og enkeltmennesket i miljøspørsmål.

Interessenter – Vi skal samarbeide med våre kunder, partnere og leverandører i miljø- og sikkerhetsspørsmål for å komme frem til mest mulig miljøvennlige løsninger i et kortsiktig og langsiktig perspektiv.

Produktene – Produktutvikling, produksjon, distribusjon, bruk og etterbruk av konsernets produkter skal tilpasses en langsiktig ansvarlig samfunnsutvikling. Vi vil arbeide for at våre produkter skal medføre minimale miljøbelastninger.

Informasjon – Konsernet vil ha en åpen dialog med omverdenen om miljøspørsmål. Det er en selvfølge at lover og regler blir fulgt. Miljøinformasjon skal utarbeides og oppdateres regelmessig, og omhandle alle vesentlige miljøspørsmål knyttet til konsernet. Informasjonen vil være tilgjengelig i trykket form og på konsernets nettsider www.kongsberg.com

Organisering – Konsernets miljøpolicy skal danne et overordnet rammeverk for miljøarbeidet vårt. Ansvar for mål, gjennomføring og evaluering av miljøarbeidet ligger hos det enkelte forretningsområde og selskap. Systemer, kontroll- og rapporteringsrutiner skal bearbeides kontinuerlig for å sikre at arbeidet innenfor dette området blir gjort på en tilfredsstillende måte.

INTERVJU

Siri Kalvig, meteorolog og offshore markedsansvarlig Storm Weather Center

BEHOV FOR BÆREKRAFTIG LIVSFØRSEL OG TEKNOLOGISKE NYVINNINGER

Hvor alvorlig er klimaendringene vi står overfor?

Veldig alvorlig. Den siste rapporten fra FNs klimapanel understreker det. Vi står overfor tidens største trussel mot vår sivilisasjon. For å stabilisere den globale temperaturen på et nivå vi kan leve med – ca. to grader varmere i gjennomsnitt – har forskere sagt at CO₂-utslippet må reduseres med 50 til 80 prosent innen 2050 i forhold til 1990-nivå. Når forskere i tillegg vurderer et scenario med en temperaturstigning på opp mot 6 grader, så er situasjonen veldig, veldig alvorlig.

Med en jordklode med sinnssykt mange mennesker er det klart at vi er nødt til å få en mer bærekraftig livsførsel. Tilgangen på energi er avgjørende. Løsningen må ligge i vår livsførsel og teknologiske nyvinninger. Til det siste trenger vi flere teknologer og naturvitere.

Hva kan norske bedrifter gjøre for å hjelpe situasjonen?

Vi må i mye større grad være bevisst på møteaktivitet som medfører reise med fly eller bil. Bruk av videokonferanser er et godt alternativ. Bare ved å avstå fra en tur til eksempelvis Amsterdam vil CO₂-utslippet reduseres med 125 kilo pr. person. I tillegg spares mye tid og reiseutgifter.

Skal man først reise, kan man velge å reise klimanøytralt. Det vil si at man betaler en CO₂-avgift eller kjøper en klimakvote, hvor avgiften går til CO₂-reducerende tiltak i utviklingsland.

Hvordan kan KONGSBERG bidra til å løse utfordringene?

Jeg kjenner bare KONGSBERG gjennom deres produkter innenfor rom- og satellitteknologi. Storm Weather Center benytter satellitter som KONGSBERG er indirekte involvert i, for å kunne forutsi været på en pålitelig måte. I tillegg kan informasjonen benyttes til å kartlegge miljøendringer sett fra verdensrommet på en rekke andre områder. I det hele tatt, informasjonen KONGSBERG er med på å skaffe til veie, er knallviktig for å kunne forstå naturen, og for å kunne undre seg over det fantastiske mangfold kloden vår består av.

MILJØREGNSKAP

Miljøregnskapet gir en oversikt over KONGSBERGS forbruk av energi og kjemikalier og produksjon av avfall.

AVFALL	
<p>KONGSBERG genererer avfall fra produksjon og fra kontorvirksomhet. Avfallsmengder inngår i KONGSBERGS interne miljørapportering. Det rapporteres på generert avfall fordelt på avfallskategorier og avfall til gjenvinning fordelt på gjenvinningsfraksjoner. Vårt eiendomsselskap arbeider med tiltak for økt kildesortering på tvers av selskapene lokalisert i Kongsberg Næringspark.</p>	
Kongsberg Defence & Aerospace	Kongsberg Defence & Aerospace har hatt en jevn økning av avfall til gjenvinning de siste tre årene, mens mengde restavfall og farlig avfall har holdt seg konstant det siste året. Når en ser på gjenvinningsfraksjonene hver for seg, er det imidlertid kun EE-avfall og papir/papp som har en jevn økning. Gjenvinning av metall og trevirke varierer mer, da dette i større grad er avhengig av opprydningsaksjoner og lignende. Plast utgjør en liten del av totalt gjenvunnet avfall.
Kongsberg Maritime	Kongsberg Maritime har hatt en økning av avfall til gjenvinning og mengde restavfall det siste året. Dette skyldes hovedsakelig økt omsetning. Denne trenden reflekteres i alle gjenvinningsfraksjonene bortsett fra plast. Nedgangen i resirkulering av plast skyldes feilrapportering i fjor.
ENERGI	
<p>KONGSBERG bruker energi i forbindelse med produksjon og kontorvirksomhet. Konsernet benytter energi i form av elektrisk kraft, fjernvarme, gass og olje. Fjernvarmeanlegget i Kongsberg Næringspark forsyner flere av selskapene i konsernet med energi. Energiforbruk inngår i KONGSBERGS interne miljørapportering. Data for fjernvarme inkluderer både egne og eksterne anlegg. Vårt eiendomsselskap arbeider med reduksjon av energiforbruk og konvertering til alternative energikilder for selskapene lokalisert i Kongsberg Næringspark og i konsernet for øvrig.</p>	
Kongsberg Defence & Aerospace	Kongsberg Defence & Aerospace har hatt en økning i energiforbruk det siste året. Dette skyldes at tre nye enheter er lagt til miljøregnskapet. Hvis en vurderer energiforbruk i forhold til antall ansatte eller driftsinntekter, har energiforbruket gått ned det siste året.
Kongsberg Maritime	Kongsberg Maritime har hatt en økning i energiforbruk det siste året. Dette skyldes økt omsetning som igjen har resultert i en økning i antall ansatte og areal disponert. Hvis en vurderer energiforbruk i forhold til antall ansatte eller driftsinntekter, har energiforbruket gått ned det siste året.

KJEMIKALIER

KONGSBERG benytter miljø- og helseskadelige kjemikalier i enkelte deler av produksjonen. Kjemikalieforbruk inngår i KONGSBERGS interne miljørapportering.

Kongsberg Defence & Aerospace	Kjemikalieforbruk stammer hovedsakelig fra Kongsberg Protech og Kongsberg Defence & Aerospace på Kongsberg. Forbruket er noe mindre enn i fjor på grunn av lavere aktivitet innenfor de områder som bruker kjemikalier.
Kongsberg Maritime	Kjemikalieforbruket har økt i forhold til 2005. Dataene i rapporteringen hentes fra informasjon om innkjøp av kjemikalier. Da kjemikalier kjøpes inn i store partier, er det store svingninger i de rapporterte data fra år til år. Økt kjemikalieforbruk er også knyttet til økt omsetning i 2006.

CO₂-regnskap

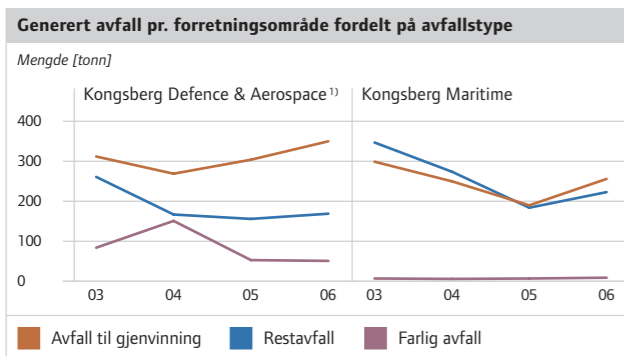
Direkte utslipp av CO₂ stammer fra for-brenning av olje ved Kongsberg Næringsparks fjernvarmeanlegg. Dette anlegget leverer fjernvarme til KONGSBERG-bedrifter i Næringsparken som vist i tabellen. Totalt slipper dette anlegget ut 3 547 tonn CO₂ pr. år.

Selskap	Liter tungolje pr. år	Tonn CO ₂ pr. år
Kongsberg Defence & Aerospace AS	711 750	2 364
Kongsberg Protech AS	169 615	563
Kongsberg Maritime AS	96 030	319
Kongsberg Næringspark AS	74 108	246
Kongsberg Gruppen ASA	16 293	54
Sum	1 067 797	3 547

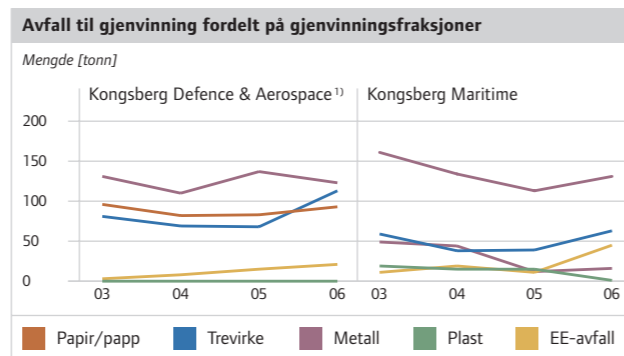
Energiforbruk

KONGSBERGS energiforbruk har økt det siste året. Dette har sammenheng med konsernets økte omsetning. Energiforbruk pr. person har imidlertid gått ned fra 2005 til 2006. Tabellen til høyre viser utviklingen i energiforbruk de to siste årene relatert til antall ansatte og driftsinntekter for Kongsberg Defence & Aerospace og Kongsberg Maritime.

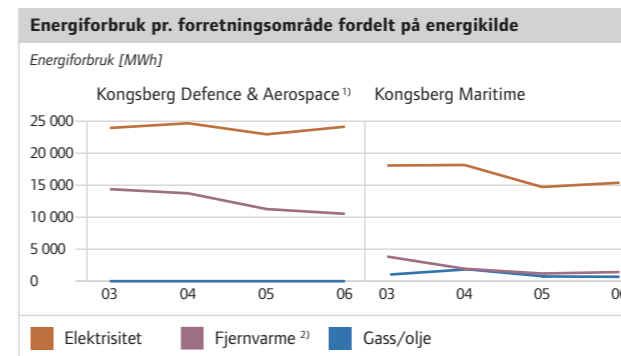
	Energiforbruk (MWh pr. ansatt)		Energiforbruk (MWh pr. mill. kr driftsinntekter)	
	2005	2006	2005	2006
Kongsberg Defence & Aerospace AS	16,2	15,6	8,7	8,1
Kongsberg Maritime AS	7,9	7,7	4,9	4,3

1) Avfall fra administrasjonen i Kongsberg Næringspark samt Kongsberg Gruppen ASA er inkludert i Kongsberg Defence & Aerospace.

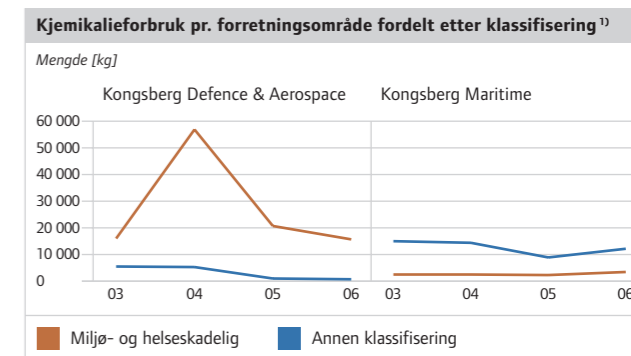

1) Avfall fra administrasjonen i Kongsberg Næringspark samt Kongsberg Gruppen ASA er inkludert i Kongsberg Defence & Aerospace.

1) Energiforbruk fra administrasjonen i Kongsberg Næringspark samt Kongsberg Gruppen ASA er inkludert i Kongsberg Defence & Aerospace.

2) Fra og med 2004 er dette tallet kun vannbåren fjernvarme. Øvrige bidrag rapporteres under gass/olje.

1) Basert på klassifisering i CAS, tallene er å betrakte som estimater.

ORGANISERING AV MILJØARBEIDET

Ansvar

Styret har overordnet ansvar for konsernets påvirkning av det ytre miljø. Det betyr blant annet ansvar for å etablere styrings- og kontrollsystemer og organisere miljøarbeidet.

Konsernets miljøpolicy er vedtatt av styret. Konsernledelsen har ansvaret for at den etterleves, at det blir satt miljømål som følges opp og at lover og forskrifter etterleves.

Konsernet har etablert et miljøforum som har ansvaret for å koordinere konsernets miljøarbeid.

Det operative og daglige ansvaret ligger på lederne i de forskjellige selskaper og enheter i konsernet.

Oppfølging

Konsernets bærekraftsrapport er behandlet av styret.

To ganger i året utarbeides det en rapport som beskriver status for arbeidet med miljø- og samfunnsansvar i konsernet. Rapporten blir forelagt konsernledelsen.

Miljøforumet, som er sammensatt av representanter fra alle hovedenhetene i konsernet, gjennomfører møter etter behov. Forumet følger opp konsernets miljømål og bidrar til tilrettelegging av miljøtiltak.

Miljørelaterte problemer behandles for øvrig av de respektive avdelingsledere i de operative enhetene. Eventuelle alvorlige tilfeller rapporteres gjennom ledelsen til konsernledelsen. I 2006 ble det rapportert

én hendelse. I forbindelse med gravearbeider i Kongsberg Næringspark ble det slått hull på en oljetank med påfølgende utslipp av ca. 12 000 liter lett fyringsolje. Forurenset masse er levert til godkjent deponi. Hendelsen er rapportert til offentlige myndigheter.

Miljøstyring

Med unntak av Fantoft Process Technologies og Sense Intellifield er alle Kongsberg Maritimes heleide virksomheter i Norge miljøsertifisert i henhold til ISO 14001.

Fantoft blir fusjonert inn i Kongsberg Maritime i løpet av 2007. Selskapet vil således ved neste resertifisering inngå som en del av Kongsberg Maritime.

Kongsberg Defence & Aerospace har foreløpig valgt å ikke la seg miljøsertifisere etter ISO 14001.

Internasjonal tilstedeværelse

Konsernet har en rekke selskaper utenfor Norge. Da det er ulike nasjonale og lokale regler, vil det være forskjeller i miljøarbeidet avhengig av hvor i verden selskapene befinner seg. KONGSBERGS miljøpolicy gjelder imidlertid for alle deler av konsernet. Selskapene arbeider derfor for å utvise best mulig miljømessig atferd innenfor de muligheter som foreligger lokalt.

Krav til leverandører

KONGSBERG benytter ca. 3 000 leverandører i sin virksomhet. Disse representerer et stort og viktig bidrag i konsernets

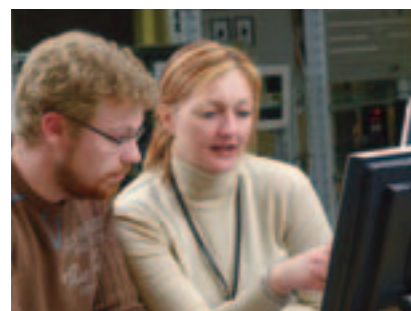
verdikjede. Det er viktig at våre leverandører har en holdning til miljøspørsmål som er i tråd med samfunnets og våre egne forventninger. Det anses som en fordel at våre leverandører har en uttalt miljøpolicy og et etablert miljøstyringsystem.

Leverandørene følges opp gjennom miljøkravene som er innarbeidet i KONGSBERGS standardbetingelser for leveranser, i forbindelse med kvalitetsrevisjoner av leverandører og gjennom regelmessige kartlegginger.

Eiendom

Konsernets eiendomsselskap har ansvaret for tilrettelegging av kildesortering og innsamling av avfall i Næringsparken på Kongsberg, hvor det er ca. 5 000 ansatte. Av disse er ca. 2 000 ansatt i Kongsberg Gruppen.

Alle nye prosjekter vil bli gjennomført i samsvar med endringen av teknisk forskrift som er tilpasset EU-direktiv 2002/91/EU. Direktivet har som formål å redusere energiforbruket i gamle og nye bygg. Bruk av alternative energibærere vil bli vurdert i forbindelse med nye prosjekter, og biobrensel kan være aktuelt.

KONGSBERG BIDRAR TIL BEDRE OG RASKERE INFORMASJON OM KLIMAENDRINGENE

Data fra satellitter bidrar til å gi forskerne bak FNs klimarapport flere og bedre observasjoner av klimaet og klimaforandringene. KONGSBERG bidrar til dette med utstyr og ekspertise i selve satellittene, til å styre satellitter og til å laste data fra satellitter ned til bakkestasjoner på Svalbard, i Tromsø, i Grimstad og i Antarktis.

FNs klimarapport slår fast at vi bare har sett begynnelsen på klimaendringene. Den globale gjennomsnittstemperaturen øker. Isbreer, snødekke og permafrost minker.

Havtemperaturen og havnivået øker, og endringene skjer stadig raskere. Et tegn på det er at vi stadig oftere og med stadig høyere intensitet blir utsatt for ekstremvær som flom, hetebølger og ekstrem tørke.

Alvorlige konsekvenser

Ifølge forskerne i FNs klimapanel som står bak FNs klimarapport, har de aldri vært sikrere på at disse klimaendringene først og fremst skyldes menneskeskapte utslipp

av klimagasser. Avhengig av fremtidig utslippsutvikling regner forskerne med at jorden vil kunne bli 1,1–6,4 grader varmere innen 2100. Dette vil ha dramatiske konsekvenser for livet både på land og i havet. De menneskeskapte klimaendringene er vår tids største utfordring. Det slår FNs klimapanel fast i FNs fjerde miljørapport.

Den europeiske romorganisasjonen ESA og EU har inngått et samarbeid om et samleprogram de har kalt Global Monitoring for Environment and Security, GMES, for å sikre tilgang til flere og bedre observasjoner av klimautviklingen. Målet med programmet er å sikre tilgang på informasjon om miljøet på global, regional

og lokal basis. GMES skal fokusere på globale endringer, miljøforstyrrelser og katastrofer, så vel natur- som menneskeskapte, ved hjelp av både satellitter, fly og bakkebasert infrastruktur.

GMES omfatter både nyutvikling og allerede igangsatte og operative systemer som ENVISAT og MetOp-satellittene, og bidrar allerede til å bringe frem store mengder viktige data om klimaendringene. KONGSBERG bidrar her som Norges største leverandør til den europeiske romfartsorganisasjonen ESA.

Leveranser til ENVISAT og MetOp

ENVISAT er den hittil største og mest avanserte jordobservasjonssatellitten. KONGSBERG har levert referanseenheten til ett av de 12 instrumentene på ENVISAT som gir oss informasjon om blant annet hvor mye oksygen og ozon som finnes i forskjellige lag av atmosfæren jorden rundt. I tillegg har KONGSBERG levert ca. 50 prosent av satellittstrukturen til jordobservasjonssatellitten. Den består av komposittpaneller i karbonfiber. Forskerne kan studere vær, klima, forurensning,

Envisat har observert jorden siden 2002.

FNs klimapanel (IPCC)

- FNs klimapanel (Intergovernmental Panel on Climate Change, IPCC) ble grunnlagt av FNs miljøprogram (UNEP) og Verdens meteorologiske organisasjon (WMO) i 1988.
- Rapportene fra FNs klimapanel er ansett som det viktigste faglige grunnlaget for den internasjonale klimapolitikken.
- De tre tidligere hovedrapportene kom i 1990, 1995 og 2001.

hav- og landområder, beiterressurser for dyr og mange andre viktige områder med ENVISAT.

MetOp er verdens mest avanserte vær- og klimasatellitt. Satellitten kom vellykket i bane i oktober 2006 og vil fra rundt påske 2007 gi meteorologer og klimaforskere global informasjon om vær- og klimasituasjonen. Kongsberg Spacotec har levert mottagerutstyr og prosesserings-systemer for MetOp. Utstyret er plassert på Svalbard og i Darmstadt i Tyskland. Kongsberg Defence & Aerospace har levert utfoldingsmekanismer for antennene til vindradaren og mottagerenheten til instrumentet som måler temperaturer og luftfuktighet i troposfæren og nedre stratosfære.

Kongsberg Satellitte Services' stasjon på Svalbard er kontrollstasjon for ENVISAT og

MetOp-satellittene som passerer polene ca. hvert 101. minutt. Alle data fra satellittene lastes ned til antenner på Svalbard og sendes via KONGSBERG Satellite Services i Tromsø til EUMETSAT-hovedkvarteret i Darmstadt.

Sanntidsdata om vår klodes helse

I tillegg til MetOp og ENVISAT er ESA i ferd med å utvikle en ny serie av satellitter i forbindelse med GMES-programmet, en serie de har kalt Sentinel. Disse satellittene skal levere sanntids satellittdata fra miljøovervåking av land, sjø, atmosfære og isområder. Denne satsingen skal KONGSBERG delta i utviklingen av, og har opprettet en god dialog med ESA.

KONGSBERG leverer også utstyr og tjenester til ulike romfartsprogram.

Romforskning er fremtidens miljøforskning, og skaffer oss kunnskap om vår egen planets geologiske historie og fremtid.

Den fjerde hovedrapporten

IPCCs fjerde hovedrapport offentliggjøres i 2007. Rapporten består av fire delrapporter:

1. Den vitenskapelige forståelsen av klimaendringer
2. Virkningene av klimaendringer for natur og samfunn og tilpasningstiltak
3. Tiltak og virkemidler for å bekjempe klimaendringer og redusere utslipp av klimagasser
4. En synteserapport som trekker sammen konklusjonene fra de tre delrapportene om de spørsmål som er mest relevant for utforming av fremtidig klimapolitikk

I de seks årene siden forrige hovedrapport har over 2 500 av verdens ledende klimaforskere fra drøyt 130 land vurdert og sammenfattet klimaforskning.

Tidligere rapporter har dannet grunnlaget for blant annet Kyoto-protokollen.

GLOBAL REPORTING INITIATIVE INDEKS (GRI)

På de følgende sider gjengir vi GRI-indikatorene (G3) med henvisning til hvor i rapporten temaene omtales. De enkelte indikatorene beskrives i en kort og forenklet versjon. For full beskrivelse, se engelsk versjon av rapporten eller våre engelske nettsider www.kongsberg.com

IR – Ikke relevant

U – Utelatt

D – Delvis rapportert

M – Mangler informasjon

Indikator	Omtales på side
Profil	
1 Strategi og analyse	
1.1 Konsernsjef om betydningen av bærekraftighet for konsernets strategi	6 (D)
1.2 Hovedpåvirkning, risiko og muligheter i forhold til bærekraftig utvikling	U
2 Organisasjonsprofil	
2.1 Navn på organisasjonen	1
2.2 Hovedprodukter og aktiviteter	8-10, 68-89
2.3 Organisasjon	1
2.4 Lokalisering av hovedkontor	8-33
2.5 Land med betydelig aktivitet eller som er spesielt relevant i forhold til bærekraftighet	120-121
2.6 Legal selskapsform og eierstruktur	33, 108
2.7 Markeder, sektorer og geografiske områder	70-77, 82-89
2.8 Nøkkeltall	1-3, 111, 116
2.9 Betydelige endringer i rapporteringsperioden: størrelse, struktur og eierskap	U
2.10 Priser mottatt i rapporteringsperioden	U
3 Rapportering	
<i>Rapportprofil</i>	
3.1 Rapporteringsperiode	
3.2 Dato for siste rapport	
3.3 Rapporteringsintervall for rapporten	
3.4 Kontaktperson for spørsmål relatert til rapporten	
<i>Rapportens omfang og begrensninger</i>	
3.5 Prosess for å komme frem til omfang og begrensninger	U
3.6 Rapportens begrensninger	115
3.7 Spesielle begrensninger i forhold til omfang og begrensninger	U
3.8 Vesentlige endringer i rapporteringsgrunnlaget fra forrige rapportering	U
3.9 Datafangsteknikken	U
3.10 Effekten av endrede policyer/holdninger siden forrige rapportering	U
3.11 Betydelige endringer mht rapporteringskriterier siden forrige rapport	U
<i>GRI-index</i>	
3.12 Tabell for GRI-indikatorene	143-145
<i>Ekstern verifisering</i>	
3.13 Ekstern verifisering av rapporten	115
4 Styling, forpliktelse og engasjement	
4.1 Styingsstruktur, inkl. styrekomiteer	92

Indikator	Omtales på side
4.2 Styreleders uavhengighet	97
4.3 Styrets uavhengighet	97
4.4 Rutiner for innspill fra aksjeeiere og ansatte til styret	U
4.5 Resultatavhengig godtgjørelse til ledende ansatte og styret knyttet til organisasjonens resultater (inkl. miljø og samfunnsansvar)	55, 100 (D)
4.6 Rutiner for å unngå interessekonflikt for styremedlemmer	99
4.7 Kartlegging av styrets kompetanse i forhold til strategi for økonomi, miljø og sosialt ansvar	U
4.8 Policyer for miljø, samfunnsansvar, etiske retningslinjer og status implementering	137, 129, 135
4.9 Styrets kvalitetssikring av organisasjonens arbeid med økonomi, miljø og samfunnsansvar, inkl. risiko og muligheter	U
4.10 Styrets egevaluering knyttet til dets arbeid med økonomi, miljø og samfunnsansvar	U
<i>Tilslutning til eksterne initiativ</i>	
4.11 Tilnærming til føre var-prinsippet for miljø	130 (D)
4.12 Tilslutning til eksterne initiativ for samfunnsansvar	130
4.13 Medlemskap i organisasjoner hvor konsernet har styreplass, yter økonomiske bidrag eller anser medlemskapet som strategisk	U
<i>Interessent-engasjement</i>	
4.14 Interessent-grupper KONGSBERG har dialog med	126
4.15 Begrunnelse for hvorfor man har valgt å ha dialog med disse	126 (D)
4.16 Beskrivelse av dialogen med interessentene	126 (D)
4.17 Hovedtemaer i interessent-dialogen	U
Økonomiske indikatorer	
Økonomisk ytelse	
EC1 Økonomisk verdi skapt og fordelt	125
EC2 Økonomiske konsekvenser, risiko grunnet klimaendringer	126 (D)
EC3 Inndekning av organisasjonens trygdeforpliktelse	U
EC4 Økonomisk støtte fra myndighetene	126
Lokal tilstedeværelse	
EC5 Forhold mellom standard begynnerlønn og lokal minstelønn	133
EC6 Retningslinjer, praksis og innkjøp fra lokale leverandører	125 (D)
EC7 Rutiner for lokal ansettelse og andel lokalt ansatte i ledelsen	133 (D)
Indirekte økonomisk påvirkning	
EC8 Infrastrukturinvesteringer og tjenester primært rettet mot fellesskapet	U
EC9 Omfang av betydelig indirekte økonomisk påvirkning	U

Indikator		Omtales på side
	Miljøindikatorer	
	Materialer	
EN1	Forbruk av materialer, etter vekt eller volum	138–139 (D)
EN2	Andel bruk av resirkulert materiale	U
	Energi	
EN3	Direkte energiforbruk etter primær energikilde	138–139
EN4	Indirekte energiforbruk etter primærkilde	138–139
EN5	Energibesparelser grunnet ENØK-tiltak	122
EN6	Produkter og tjenester som er energieffektive eller basert på fornybar energi. Reduksjon i energibehovet som resultat	U
EN7	Tiltak for å redusere indirekte energiforbruk og oppnådde reduksjoner	U
	Vann	
EN8	Totalt vannforbruk etter kilde	U
EN9	Vannkilder som påvirkes betydelig av vannforbruket	U
EN10	Vann som gjenvinnes og gjenbrukes	U
	Biologisk mangfold	
EN11	Landområder som eies, leies eller forvaltes i eller ved beskyttede områder med stort biologisk mangfold	IR
EN12	Produkters påvirkning på områder med stort biologisk mangfold	IR
EN13	Habitater som er beskyttet eller tilbakeført	IR
EN14	Strategier, tiltak og planer for å håndtere virksomhetens påvirkning av det biologiske mangfoldet	IR
EN15	Utrydningstruede arter på IUCNs røde liste og nasjonale lister som påvirkes av virksomheten	IR
	Forurensning, utslipp og avfall	
EN16	Direkte og indirekte utslipp av klimagasser etter vekt	139
EN17	Andre relevante indirekte utslipp av klimagasser etter vekt	U
EN18	Tiltak for å redusere utslipp av klimagasser og oppnådde reduksjoner	U
EN19	Vekt av utslipp av ozon-ødeleggende stoffer etter vekt	U
EN20	NO, SO og andre betydelige luftutslipp etter type og vekt	U
EN21	Utslipp av vann etter kvalitet og bestemmelsested	U
EN22	Vekt av avfall etter type og avhendingsmetode	138
EN23	Antall og volum av betydelige utslipp	140 (D)
EN24	Vekt av transportert, importert, eksportert eller behandlet avfall betegnet som farlig avfall i henhold til Baselkonvensjonens vedlegg I, II, III og VIII, og andelen av transportert avfall som eksporteres	U
EN25	Vannområder og relaterte habitater som er betydelig påvirket av virksomhetens utslipp av vann og avrenning	U
	Produkter og tjenester	
EN26	Tiltak for å redusere miljøpåvirkninger fra produkter Oppnådd reduksjon	U
EN27	Andel av solgte produkter inkludert emballasje som gjenvinnes pr. avfallsfraksjon	138 (D)
	Overholdelse av lover og regler	
EN28	Bøter og totalt antall ikke-økonomiske sanksjoner for brudd på miljølover og -forskrifter	140 (D)
	Transport	
EN29	Miljøpåvirkning fra transport av produkter, varer og materialer som brukes i virksomheten, og ansattes reisevirksomhet	U
	Totalt	
EN30	Totalt utgifter og investeringer til miljøtiltak etter type	U
	Indikatorer for arbeidsforhold	
	Sysselsetting	
LA1	Ansatte etter engasjementstype, ansettelseskontrakt og region	116 (D)

Indikator		Omtales på side
LA2	Ansatte som har sluttet (turnover) etter aldersgruppe, kjønn og region	116 (D)
LA3	Ytelser for heltidsansatte som ikke gis til midlertidig ansatte eller deltidsansatte, etter virksomhetsområder	U
	Forhold mellom ansatte og ledelse	
LA4	Andel ansatte som omfattes av tariffavtaler	133
LA5	Korteste varslingsperiode(r) overfor de ansatte i forkant av endringer som berører dem	U
	Helse og sikkerhet	
LA6	Andel ansatte representert i ulike former for helse- og sikkerhetsutvalg	132
LA7	Skader, yrkesrelaterte sykdommer, tapte arbeidsdager og fravær, og antall arbeidsrelaterte dødsfall	133
LA8	Programmer iverksatt for å assistere ansatte, deres familier eller medlemmer av lokalsamfunnet når det gjelder alvorlige sykdommer	132
LA9	Helse- og sikkerhetsforhold som dekkes av avtaler med fagbevegelsen	132 (D)
	Opplæring og utdanning	
LA10	Gjennomsnittlig antall timer opplæring pr. år pr. ansatt etter ansattekategori	U
LA11	Programmer for livslang læring og forberedelse for pensjonsalderen	133 (D)
LA12	Andel ansatte som regelmessig får tilbakemelding om innsats og utviklingsmuligheter (medarbeidersamtale)	U
	Mangfold og likestilling	
LA13	Styre, ledelse og ansatte etter kjønn, alder, minoriteter og andre indikatorer for mangfold	116 (D)
LA14	Forhold mellom menn og kvinners grunnlønn etter stillingskategori	U
	Indikatorer for menneskerettigheter	
	Praksis for investeringer og anskaffelser	
HR1	Investeringsavtaler som inkluderer avsnitt om menneskerettigheter	U
HR2	Prosent av viktige leverandører evaluert i forhold til menneskerettigheter og gjennomførte tiltak	131
HR3	Timer opplæring av ansatte, og andel i menneskerettsspørsmål som er relevant for driften	131
	Ikke-diskriminering	
HR4	Registrerte episoder av diskriminering og tiltak gjennomført	131
	Organisasjonsfrihet og kollektive forhandlinger	
HR5	Situasjoner der rettigheten til å utøve organisasjonsfrihet og tariffforhandlinger har vært i fare, og tiltak gjennomført for å støtte rettighetene	U
	Barnearbeid	
HR6	Situasjoner hvor det har vært risiko for brudd på regler om barnearbeid, og tiltak gjennomført for å eliminere barnearbeid	131
	Tvangsarbeid	
HR7	Situasjoner hvor det har vært risiko for episoder med tvangsarbeid, og tiltak for å eliminere tvangsarbeid	131
	Sikkerhetspraksis	
HR8	Sikkerhetspersonell som har fått opplæring i menneskerettighetsspørsmål som er relevante for driften	133
	Urfolks rettigheter	
HR9	Overtredelser som gjelder rettigheter til urfolk, og tiltak som er gjennomført	U
	Samfunnsmessige indikatorer	
	Lokalsamfunn	
SO1	Programmer som vurderer driftens påvirkning på lokalsamfunnet	U

Indikator		Omtales på side
	Korrupsjon	
SO2	Antall forretningsenheter som er analysert med tanke på risiko for korrupsjon	135 (D)
SO3	Ansatte som har fått opplæring i organisasjonens retningslinjer for anti-korrupsjon	135 (D)
SO4	Tiltak gjennomført som svar på korrupsjonsepisoder	135 (D)
	Politisk aktivitet og bidrag	
SO5	Deltagelse i lobbyvirksomhet for politiske vedtak	126 (D)
SO6	Økonomiske bidrag til politiske partier, politikere og relaterte institusjoner etter land	131
	Konkurranseshemmende atferd	
SO7	Tiltaler for konkurranseshemmende atferd, antitrust og monopolpraksis og utfallet av disse	131
	Overholdelse av lover og regler	
SO8	Bøter og ikke-monetære sanksjoner for manglende overholdelse av lover og forskrifter	131
	Indikatorer for produktansvar	
	Kundenes helse og sikkerhet	
PR1	Forbedringer vurdert i forhold til produkters livssyklus, påvirkning av helse og miljø	U
PR2	Episoder av manglende overholdelse av forskrifter/regler som berører helse- og miljøpåvirkning fra produkter i deres livssyklus	U
	Merking av produkter og tjenester	
PR3	Retningslinjer som krever produktinformasjon og prosent av produkter som er underlagt slike informasjonskrav	U
PR4	Antall brudd på forskrifter og regler som omhandler produkt- og merkeinformasjon	U
PR5	Måling av kundetilfredshet, inkludert resultater av undersøkelser	U
	Markedsføring	
PR6	Retningslinjer for overholdelse av lover, standarder og regler relatert til markedsføring, inkludert reklame og sponsoravtaler	U
PR7	Antall episoder med brudd på forskrifter og frivillige regler som omhandler markedsføring	Ingen
	Personvern	
PR8	Antall dokumenterte klager som omhandler brudd på personvernet og tap av kundedata	Ingen
	Overholdelse av lover og regler	
PR9	Bøter for manglende overholdelse av lover og regler som gjelder fremstilling og bruk av produkter	Ingen

SAMMENHENGER MELLOM RESULTATOMRÅDER OG PRODUKTER

Kongsberg Defence & Aerospace

Missiles & Space

- Penguin sjømålsmissil
- Naval Strike Missile (NSM)
- Romfartsmekanismer
- Avanserte komposittmaterialer
- Nedlesningssystemer for satellittdata til jordstasjoner
- Meteorologisystemer for presentasjon av satellittdata

Naval Systems

- Kommando-/kontrollsystemer for overflatefartøyer (fregatter, missiltorpedobåter, minejaktfartøyer)
- Kommando-/kontrollsystemer for ubåter

Integrated Air Defence Systems

- Kommando-/kontrollsystemer for luftvern (bakke-til-luft)
- Luftvernlaunchere (utskytingsplattformer)

Land Systems & Surveillance

- Simulering og trening
- Software til overvåkningsfly
- Kommando-/kontrollsystemer for hæransettelser
- Kongsberg Norcontrol IT – overvåkningssystemer

Defence Communication

- Taktiske mobile kommunikasjonsnettverk
- Militære VHF-radioer (MRR, LFR)
- Dedicated networks

Dynamic Systems

- Våpenstasjon (RWS)
- Mekanisk produksjon til krevende anvendelser, primært offshore
- Helikoptervedlikehold

Kongsberg Maritime

Offshore & Marine

- Automasjonssystemer for lasthåndtering og maskineri
- Navigasjonssystemer
- Automasjonssystemer for plattformer
- Automasjonssystemer for LNG
- Dynamiske posisjoneringssystemer
- Elektronisk loggbok
- Kina- og Korea-selskapene

Process Automation

- Prosessautomasjonssystemer for plattformer og offshore-fartøyer
- Fantoft

Subsea

- Hydroakustiske systemer
- Sjøbunnkartlegging
- Undervannsfarkoster
- Bunnreferansesystemer for dynamisk posisjonering
- Sonarer
- Fiskeletings- og forskningsprodukter
- Sonarer og ekkolodd
- Avanserte undervannskameraer

Positioning

- Bevegelsessensorer for dynamisk posisjonering
- Måling og posisjoneringssystemer for borestrenger
- AIS – Automatic Identification System

ADRESSER

Kongsberg Gruppen ASA

Kirkegårdsveien 45
Postboks 1000
3601 Kongsberg
Telefon: +47 32 28 82 00
Telefaks: +47 32 28 82 01
Internett: www.kongsberg.com
E-post: office@kongsberg.com
Org. nr. 943 753 709

Kongsberg Næringspark AS

Kirkegårdsveien 45
Postboks 1001
3601 Kongsberg
Telefon: +47 32 28 82 50
Telefaks: +47 32 28 83 00
E-post: knp.firmapost@kongsberg.com

Kongsberg Maritime AS

Kirkegårdsveien 45
Postboks 483
3601 Kongsberg
Telefon: +47 32 28 50 00
Telefaks: +47 32 28 50 10
E-post: km.office@kongsberg.com

Kongsberg Defence & Aerospace AS

Kirkegårdsveien 45
Postboks 1003
3601 Kongsberg
Telefon: +47 32 28 82 00
Telefaks: +47 32 28 86 20
E-post: kda.office@kongsberg.com

FINANSKALENDER 2007

Generalforsamling

Ordinær generalforsamling holdes
tirsdag 8. mai 2007 kl 14.00.
Konferansesenteret,
Kongsberg Næringspark
Kongsberg

Utbytte utbetales 22. mai 2007

Offentliggjøring av kvartalsresultater

Første kvartal: 8. mai
Andre kvartal: 14. august
Tredje kvartal: 22. oktober

Har du synspunkter eller spørsmål knyttet til rapporten eller de temaene som omtales, ta kontakt med Nils Molin, ansvarlig for fagområdet samfunnsansvar i KONGSBERG: nils.molin@kongsberg.com
Ellers oppfordrer vi til å følge selskapets utvikling på www.kongsberg.com

Tekst
Kongsberg Gruppen,
Bernt Bangstad (BearingPoint Norway),
Kathrine Kirkevaag (Godt Sagt Kommunikasjon)

Kommunikasjonskonsept og design
Anisdahl, Sand & Partnere

Trykk
Mediehuset GAN

Foto
Tommy Normann, Tor Aas-Haug, Bård Ek, Getty Images,
Dag Myrestrand (Statoil), Solstad Offshore, Ole Musken,
Jørn Grønland, Scanpix, Nils Molin, Bjørn-Owe Holmberg,
Den europeiske romfartsorganisasjonen (ESA),
ESA/J. Huart, Patric Wittmann.

KONGSBERG GRUPPEN ASA

Postboks 1000

NO-3601 Kongsberg

Telefon: +47 32 28 82 00

Telifaks: +47 32 28 82 01

E-post: office@kongsberg.com

www.kongsberg.com

